

HAFTALIK BİLGİLENDİRME

RAPORU

2021

28 Haziran - 04 Temmuz Günleri

i

İçindekiler sayfasındaki konu başlıklarına tıklayarak istediğiniz konu hakkında bilgi alabilirsiniz.

**Medya ve Kurumsal İletişimden Sorumlu
Genel Başkan Başkanlığı**

İçindekiler

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	2
28 HAZİRAN-4 TEMMUZ 2021 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	2
YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ	3
FAİZ, KUR, ENFLASYON...	8
HALKA DEĞİL FAİZE!	9
BORÇ SARMALI	10
MUTLAK YOKSULLUK HIZLA ARTIYOR	11
TESCİLLİ YOKSULLUK	12
YERLİ VE MİLLİ DEĞİL YABANCI ÇİFTÇİYE DESTEK!	13
GELİR DAĞILIMINDA ADALETSİZLİK ZİRVEDE!	14
YOKSUL SAYISI 18 MİLYONA DAYANDI	14
TEK ADAM REJİMİ ÇALIŞANIN HEM GELİRİNİ HEM İŞİNİ HEM DE CANINI ELİNDEN ALDI	15
HER İKİ KİŞİDEN BİRİNİN BORCU VAR, İCRA KAPIDA	16
İŞSİZLİK, BORÇLULUK VE UMUTSUZLUK BÜYÜYOR	17
ZAM YAĞMURU!	19
AKP'LİLERİN YÖNETİM KURULU SALTANATI	20
DÖVİZLE MAAŞ ALANA ÜLKEDE HAYAT GÜZEL	23
İHALELERİN ADRESLERİ ŞAŞIRTMIYOR	24
ÜZÜMÜNÜ YE BAĞINI SORMA EKONOMİSİ	24
SON 5 AYDA ELEKTRİĞE YÜZDE 25 ZAM	26
KANAL İSTANBUL BETONLAŞMA PROJESİDİR	27
KANAL İSTANBUL'U KİM FONLAYACAK?	30
İKTİDARIN 'BETON İSTANBUL' GEREKÇELERİ İSTANBUL GERÇEKLERİYLE ÇELİŞİYOR	31
FINANSMAN YOK, TEMEL ATMA ŞOVU VAR	33
ERGENE HAVZASINDAKİ İHMAL VE İHLALLER	34
ÇÖLLEŞİYORUZ	36
ORMAN ARAZİSİNİ BETONA BOĞACAKLAR	36
AKP'Lİ BELEDİYE FİRARI SUÇLUNUN KİRACISI	38
1,6 MİLYON DOLARA 1995 MODEL ARAÇ	38
ORDU BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ'NDE '700 BİN LİRALIK KOLİ VURGUNU'	40
ORDU BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ HAYVAN BARINAĞINA 350 BİN LİRALIK N95 MASKE	40
SOYLU'NUN UÇAK KİRALADIĞI ŞİRKETİN SAHİBİ, GÖKÇEK'İN İHALE DAĞITTIĞI PATRON ÇIKTI	41
VERDİĞİ HİÇBİR SÖZÜ TUTMAMIŞ!	41
SAĞLIK, AKP'LİLERİN GÖZDE RANT ALANI	42
DESTEKDE HALKIN CEBİNDEN ÇIKTI!	44
KATARLILARA YİNE AYRICALIK!	45
KATAR'A AYRICALIK ADETA BİR KAPİTÜLASYON	46
DÜNYA'DA VE TÜRKİYE'DE PANDEMİ SÜRECİNDE ÖĞRENME KAYIPLARI	46
4 MİLYON 527 BİN 198 ÖĞRENCİ EĞİTİMDEN YOKSUN	48
SINIFSAK' FARKLILIK GİDEREK BÜYÜYOR	49
EĞİTİMİN TÜM PAYDAŞLARI MUTSUZ	51
OKULLARIN YENİDEN AÇILMASI İÇİN ÇERÇEVE	52
ÜNİVERSİTELER BOŞ KALİYOR	52
KİŞİSEL BİLGİLERİN İLETİŞİM BAŞKANLIĞI İLE PAYLAŞILMASI TEHLİKELİ	54
PANDEMİ VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ	54
İZMİR SALDIRISININ ŞİFRELERİ!	57
ÜLKENİN KARANLIK SİYASİ CİNAYETLER KAOSUNA SÜRÜKLENMESİNE İZİN VERMEYECEĞİZ	58
TAVİZ, GELGİT VE ZİKZAKLARLA DOLU DIŞ POLİTİKAMIZ!	59
ADALETİN TERAZİSİYLE OYNADILAR	60

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laiklik vurgusu ile dini konuların siyasilerin değil konu ile ilgili çalışan İlahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilerin din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemektediriz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda duyguları sömürerek oyunu arttırma çabasında olduğu doğrudan olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel, cinsiyet ve sınıfsal yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti için sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkelerini kapsar olmasıdır. Söylemleriniz tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiği son derece önemlidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemini unutmamalıyız.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşındakinin duyup duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşınızdakinin ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlışı gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemige sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

28 HAZİRAN-4 TEMMUZ 2021 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

***28 Haziran 2016'da İstanbul'daki Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Terminali'nde, silahlı ve bombalı intihar saldırısı gerçekleştirildi.** Saldırı sonucunda, intihar saldırganları ile birlikte 45 kişi hayatını kaybetti, 239 kişi de yaralandı.

***29 Haziran Dünya Endüstriyel Tasarım Günü**

***1 Temmuz Kabotaj ve Deniz Bayramı**

*1 Temmuz 1926'da Deniz taşımacılığına ve ticaretine ilişkin esasları düzenleyen "**Kabotaj Kanunu**" yürürlüğe girdi.

***2 Temmuz 1993'de** Türkiye tarihindeki en acı olaylardan birini yaşadı. Tarihe **Sivas Katliamı** olarak geçen olayda, Sivas Madımak Otelini yakıldı. Otelde bulunan kişilerden 37'si yanarak hayatını kaybetti. Karanlık güçlerin, gerici eylemlerinden biri olarak tarihe geçti. Sivas katliamında, Yazar Asım Bezirci, Şair Behçet Sefa Aysan, Sanatçı Hasret Gültekin, Ozanlar Muhlis Akarsu ve Nesimi Çimen'inde içinde bulunduğu masum insanlar hayatını kaybetti.

YÖNETİLEMEYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ

-Azalan Cari Açığın Finansmanı Zorlaşıyor

- Türkiye, bu yıl nisan ayında 1,7 milyar dolarlık cari işlemler açığı verdi. Açık geçen yılın aynı ayına göre 67,7 oranında azaldı. Geçen yıl nisanda cari işlemler açığı 5,3 milyar dolara kadar çıkmıştı.
- Geçen yıl ocak-nisan döneminde 14,2 milyar dolar olan cari işlemler açığı da bu yıl aynı dönemde 9,6 milyar dolara kadar geriledi.
- Nisan sonu itibariyle son bir yıllık cari işlemler açığı ise 32,7 milyar dolar oldu. Yıllık açık bu yıl şubat ayında 38,4 milyar dolara kadar yükselmiş, mart sonunda 36,2 milyar dolar olmuştu.
- Ocak-nisan döneminde cari işlemler açığı geçen yıla göre azalırken aynı dönemde Türkiye'ye bu açığı finanse edecek kadar dışardan kaynak girişi sağlayamadı. Aksine net olarak 462 milyon dolarlık çıkış yaşandı.
- Yabancı yatırımcıların özel olarak para ve kur politikalarına, genel olarak da siyasi ve ekonomik nedenlerle duydukları güvensizlik yüzünden Türkiye'den yaşanan para çıkışı bu yıl da sürüyor.
- Bu nedenle cari işlemler açığının 9,6 milyar dolar olduğu ocak-nisan döneminde finansman açığı ise 10 milyar dolar oldu. Türkiye bu açığın finansmanının 1,7 milyar dolarlık kısmını döviz rezervinden, 7,2 milyar doları da "net hata ve noksan" kaleminde gözlenen "nerden geldiği henüz bilinmeyen" dövizle (büyük olasılıkla yurt dışındaki döviz mevduatlarından) karşılandı.

-Türkiye Gelecek Bir Yılda 190,4 Milyar Dolar Dış Borç Ödeyecek

- Merkez Bankası Türkiye'nin gelecek 12 aylık dönemde ödemesi, (diğer bir ifadeyle de çevirmesi) gereken dış borç miktarının 190,4 milyar dolar olduğunu açıkladı.
- Bu ödemenin 39 milyar dolarlık kısmını kamu kesimi yapmak zorunda bulunuyor. Kamu kesiminin yapması gereken bu ödemenin 5,7 milyar dolarını genel yönetim, 33,2 milyar dolarını kamu bankaları, 169 milyon dolarını da KİT'ler yapacak.
- Merkez Bankasının gelecek bir yılda 23,8 milyar dolarlık dış borcu çevirmesi gerekiyor. BU tutarı büyük kısmı Merkez bankasının yurt dışı swap borçlarından kaynaklanıyor.
- Özel sektörün ise 12 ayda 127,5 milyar dolarlık bir dış borç ödemesini finanse etmesi gerekiyor. Özel bankalar bu dönemde 51,8 milyar, bankalar dışındaki finansal kuruluşlar 4 milyar dolarlık, reel sektör de 71,7 milyar dolarlık dış borç ödemesi yapacak.

-Kısa Vadeli Dış Borç 145 Milyar Dolara Dayandı

- Dış borçların çevrilmesiyle ilgili en önemli kırılganlık göstergelerinden biri sayılan kısa vadeli dış borçlar artışını sürdürüyor.
- Türkiye'nin kısa vadeli dış borçları nisan ayında bir önceki aya göre 3,9 milyar dolar, geçen yılın sonuna göre de 6,3 milyar dolar artarak 144,7 milyar dolara kadar yükseldi.
- Ocak-nisan döneminde kamu sektörünün (kamu bankaları) kısa vadeli dış borcu 1 milyar dolar artarak 26,7 milyar dolara, Merkez Bankasının 2,5 milyar dolar artarak 23,8 milyar dolara, özel sektörün borcu da 2,9 milyar dolar artarak 94,3 milyar dolara kadar çıktı.
- **128 milyar dolarlık döviz rezervi 2019-2020 yıllarında arka kapı yöntemiyle ve kamuoyundan gizlenerek satılan Merkez Bankası, brüt rezervini yüksek gösterebilmek için kısa vadeli dış borçlanmaya (swap) yöneldi.**

-Özel Sektörün Dış Borcu 256 Milyar Dolara Çıktı

- Özel sektörün toplam dış nisanda bir önceki aya göre 3,7 milyar dolar artarak 256,2 milyar dolara kadar yükseldi.
- Nisanda özel sektörün orta ve uzun vadeli dış borçları 559 milyon dolar artarak 161,9 milyar dolara, kısa vadeli dış borçları ise 3,1 milyar dolar artarak 94,3 milyar dolara kadar yükseldi.
- Kısa vadeli dış borcun özel sektörün dış borçları içerisinde geçen yıl sonunda yüzde 35,8 olan payı nisanda yüzde 36,8'e çıktı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

-Merkez Bankasının Rezervi

- **Brüt Rezerv (Varlık):** Merkez Bankasının, **brüt rezervi** (altın + döviz); geçen hafta (4 -11 Haziran haftasında) **1,2 milyar** dolar artarak 11 Haziran itibariyle **94 milyar 866 milyon** dolara yükseldi. Rezervde yaşanan artış büyük ölçüde bankanın swap yoluyla borçlanmasından kaynaklandı.
- Geçen hafta **döviz rezervi** 2 milyar 75 milyon dolar artarak **51 milyar 713 milyon** dolara yükselirken, **altın varlıkları** 895 milyon dolar azalarak **43 milyar 153 milyon** dolara geriledi.
- **Borçlar (Yükümlülük):** Merkez Bankasının bilanço içi döviz ve altın borçları geçen hafta 48 milyon dolar artarak 90 milyar 453 milyon dolara, bilançosunda gözükmeyen (bilanço dışı) döviz ve altın swap borçları ise 816 milyon dolar artarak 62 milyar 906 milyon dolara kadar çıktı.
- Swap dahil toplam **döviz ve altın borçları** 864 milyon dolar artarak **153 milyar 359 milyon dolara** yükseldi.
- **Net Rezerv:** Böylece Merkez Bankasının (*kamunun Merkez Bankasındaki mevduatı da borç kabul edildiğinde*) swap borçları dahil **net rezervi eksi -56,5 milyar dolar oldu.**
- IMF ile 2002 yılında imzalanan Stand-by anlaşması ile tanımlanan analitik bilançoya göre ise (kamunun döviz mevduatı Merkez Bankası borcu **sayılmadığında**) net rezervi (eksi) – **48 milyar** dolar olarak hesaplandı.

-Dış Borç İçin Ödenen Faiz

- Türkiye bu yılın ilk dört aylık döneminde dış borçları için toplam 4 milyar 472 milyon dolarlık faiz ödedi. Bu ödemenin 2,1 milyar dolarını kamu sektörü, 2,4 milyar dolarını ise özel sektör yaptı.
- Türkiye'nin AKP döneminde dış borçlar için ödediği toplam faiz ise 187,8 milyar dolara kadar yükseldi.

-Sıcak Para

- Yabancıların Türkiye'deki hisse senedi, iç borçlanma kâğıdı, banka mevduatı ve swaplardan oluşan **sıcak para stoku** 4 -11 Haziran haftasında, 1,4 milyar dolar artarak **73,1 milyar dolara** yükseldi.
- Kur ve fiyat hareketlerinden arındırıldığında ise geçen hafta yabancılar 33,5 milyon dolarlık hisse senedi, 80,3 milyon dolarlık devlet iç borçlanma kâğıdı 16,5 milyon dolarlık da özel sektör borçlanma tahvili satın aldılar, swap alacaklarını da 400 milyar dolar artırdılar.
- Yabancı yatırımcıların 11 Haziran itibariyle Türkiye'deki portföylerinin 22 milyar dolarlık kısmı hisse senedi, 7,9 milyar dolarlık kısmı kamu ve özel sektör iç borçlanma kâğıdı, 30,7 milyar dolarlık kısmı döviz ve TL mevduatlarından, 12,6 milyar doları da swap alacaklarından oluşuyor.
- Yabancı yatırımcılar kur ve fiyat değişimlerinden arındırıldığında bu yıl 1 Ocak – 11 Haziran günleri arasında hisse senedi ve iç borçlanma kâğıtlarında net olarak 866 milyon dolarlık satış yaptılar. Swap alacaklarını da 8 milyar dolar azalttılar. Dolayısıyla **yıl başından bu yana net sıcak para çıkışı (kur farklarından arındırılmış) 8,9 milyar** dolar oldu.

-AKP Döneminde Bütçeden Yapılan Faiz Ödemeleri

- Bütçeden bu yıl ocak-mayıs döneminde yapılan faiz harcamaları geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 25,4 oranında artarak 81,5 milyar liraya kadar yükseldi.
- Karşılaştırılan dönemler itibariyle faiz ödemelerinin bütçe harcamaları içerisindeki payı ise yüzde 13,6'dan yüzde 14,8'e çıktı.
- Faiz ödemelerinin 56 milyar doları iç borçlar, 17,2 milyar doları dış borçlar 8,3 milyar doları ise iç ve dış borç iskonto giderleri ile yine iç ve dış borçlanmada kullanılan kira sertifikalarının faiz ödemelerinden oluştu.
- *Bu yıl Ocak-mayıs döneminde yapılan ödemelerle birlikte AKP döneminde kamu bütçesinden yapılan toplam faiz ödemesi 1 trilyon 147 milyar liraya ulaştı.*

-Merkezi Yönetim Bütçesi

- **Bütçe Açığı Azaldı:** Merkezi yönetim bütçesi Mayıs'ta 13,4 milyar lira açık verdi. Bütçe açığı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 22,7 oranında azaldı. Geçen yıl Mayıs'ta 17,3 milyar lira bütçe açığı verilmişti.
- Ocak-mayıs döneminde ise bütçe 7,5 milyar lira açık verdi. Bütçe açığı geçen yılın aynı dönemindeki 90,1 milyar liralık açığa göre yüzde 91,7 oranında azaldı.
- Bütçe açığının bu kadar küçülmesi bu dönemdeki bütçe gelirlerinin yüzde 39,4 oranında artmasına karşılık, harcamalardaki artışın yüzde 14,8'de kalması oranında artmasından kaynaklandı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- **Gelirler:** Salgına karşı alınan önlemler nedeniyle özellikle hizmet sektöründeki birçok işyerinin kapalı kaldığı bir dönemde bütçe gelirlerinin yüzde 39,4 oranında artarak 542 milyar liraya yükselmesinin temelinde ise vergi gelirlerindeki artış yatıyor.
- Ocak-Mayıs döneminde yüzde 51 oranında artan vergi gelirleri 423,7 milyar liraya kadar yükseldi. Bu yükselişte geçen yıl bu aylarda tahsil edilmesi gereken bazı vergilerin yılın son üç ayına ertelenmiş olması nedeniyle yaşanan düşük bazın yanı sıra, **alınan ek önlemlerle** bazı vergilerin artırılması, dolayısıyla vatandaşın daha çok vergi alınması da belirleyici oldu.
- **Harcamalar:** 550 milyar lira olan aynı dönemdeki bütçe harcamalarının ise s 143 milyar liralık kısmını personel harcamaları, 226 milyar liralık kısmını cari transferler, 81,5 milyar lirasını ise faiz ödemeleri oluşturdu.

-Para Vermek Yerine Para Topladı

- **Para Var Yardım Yok:** Ocak- Mayıs dönemine ilişkin bütçe gerçekleştirmeleri, iktidarın elinde mali alan olmasına rağmen salgından olumsuz etkilenen kesimlere bütçeden doğrudan yapmaktan kaçındığını gösteriyor.
- **154 Milyar Lira Ek Gelir:** Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın hazırladığı bu yılın ilk üç aylık dönemine ilişkin Kamu Maliyesi Raporu'na göre **bu yıl bütçe gelirleri, artırılan vergilerin de etkisiyle başlangıçta yapılan tahminlerin 153,5 milyar lira üzerinde gerçekleşecek. Bu fazla gelirin:** o 37,7 alınan ek önlemlerden
 - 96,2 milyar lirası tahminlerden daha yüksek seyreden enflasyon, büyüme, dış ticaret ve istihdamdan kaynaklanan vergi dinamiklerinden,
 - 19,4 milyar lirası yeniden yapılandırmadan
 - 21,1 milyar lirası da vergi dışı gelirlerden kaynaklanıyor.
- **37 Milyar Liralık Ek Önlem:** Hazine ve Maliye Bakanlığının 37,7 milyar liralık fazla gelir sağlanacağını tahmin ettiği ek önlemler ve gelmesi beklenen tutarlar şöyle:

Düzenleme	Ek Gelir (Milyar TL)
Kurumlar vergisi oranının 2021 yılı için yüzde 25 olarak uygulanması	18,0
KDV tevkifat uygulamasının kapsamının genişletilmesi	9,0
Yıllara sari inşaat işlerinde gelir vergisi tevkifat oranlarının artırılması	2,5
Finansman gider uygulamasının hayata geçirilmesi	4,0
Elektrikli araçların ÖTV oranlarında artış yapılması	0,6
Özel iletişim vergisi oranının yüzde 7,5'ten yüzde 10'a yükseltilmesi	1,6
Altın ithalatında uygulanan KKDF'ye ilişkin düzenleme	2,0
TOPLAM	37,7
Akaryakıt ve LPG'nin ÖTV'sinin artırılması (Bizim tahminimiz)	12,0
TOPLAM (Bizim tahminimiz)	49,7

- **Akaryakıtın ÖTV'sinin Artırılmasıyla Birlikte 50 Milyar:** Hazine ve Maliye Bakanlığının, raporundan alınan yukarıdaki kalemler içerisinde, raporun yayımlanmasından sonra yürürlüğe konulan akaryakıt ve LPG'den alınan ÖTV'nin artırılmasından gelecek ek gelir yer almıyor. Bu düzenlemenin de bu yıl için 12 milyar liralık bir ek gelir getirmesi bekleniyor. Dolayısıyla halk doğrudan destek beklerken iktidarın aldığı önlemlerle halktan fazladan toplayacağı para 50 milyar lirayı buluyor.
- **Kovid 19 Nedeniyle Yapılacak Ek Harcama:** Hazine ve Maliye Bakanlığı aynı raporda, KOVID 19 nedeniyle bütçeden yapılması öngörülen ek harcamayı ise 35,9 milyar lira olarak tahmin etti.
- **Bütçe Açığı Tahminin Altında Kalacak:** Bakanlığın tahminlerine göre 2021 yılında bütçe gelirleri başlangıçtaki tahminin 153,5 milyar lira, bütçe harcamaları da 108,4 milyar lira üzerinde gerçekleşecek. Yani, 1 trilyon 101 milyar lira olması beklenen bütçe gelirleri 1 trilyon 255 milyar liraya, 1 trilyon 346 milyar lira olması tahmin edilen bütçe harcamaları da 1 trilyon 455 milyar liraya çıkacak. Başlangıçta 245 milyar lira olması beklenen bütçe açığının da 200 milyar lirada kalması tahmin ediliyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

-Kredi ve Mevduat Gelişmeleri

Mevduat

- Bankalardaki toplam mevduat, 8,8 milyar lira artarak 3 trilyon 842 milyar liraya yükseldi.
- TL cinsinden mevduatlar 30,5 milyar lira artarak ve 1 trilyon 707 milyar liraya yükseldi.
- 67 milyon dolar artarak 251,7 milyar dolara yükselen döviz ve altın cinsinden mevduatların TL karşılığı ise kurda o günler arasında yaşanan düşüşün etkisiyle (kur 8,62 TL'den 8,33 TL'ye gerilemişti) 21,7 milyar lira azalarak 2 trilyon 134 milyar lira oldu.
- **Dolarizasyon:** Döviz mevduatlarının toplam mevduattaki payı (dolarizasyon oranı) da yüzde 55,6 oldu. Yurt içi ve yurt dışı kaynaklı toplam mevduatın yarısından çoğunu yine yabancı para cinsinden açılmış mevduatlar oluşturmaya devam etti.
- **Dolarizasyon;** gerçek kişilere ait (vatandaşın tasarruf mevduatı) mevduatlarda ise yüzde 56,9 oldu. Gerçek kişilere ait döviz mevduatları 1 - 8 Haziran günleri arasında 498 milyon dolar azalarak 161,7 milyar dolara indi.

Krediler

- Bankaların verdiği krediler (*bankaların bankalara verdiği krediler hariç*) 8 -15 Haziran günleri arasında, döviz kurundaki düşüşün 4,7 milyar liralık daralmayla 3 trilyon 867 milyar liraya geriledi.
- Bu günler arasında TL krediler 13,5 milyar lira artarken, döviz kredilerinden TL karşılığında ise 18,2 milyar liralık azalış yaşandı. Döviz kredileri dolar cinsinden ise 343 milyon dolar azalarak ve 167,7 milyar dolara indi.

-Vatandaşın Toplam Borcu 951 Milyar

- **Bankalara Ve Finansman Şirketlerine:** Vatandaşların bankalara ve finansman şirketlerine olan borcu (takipteki borçları da dahil) 4 -11 Haziran günleri arasında 6,5 milyar lira artarak 894,1 liraya yükseldi. Bu borcun 18,6 milyar lirası zamanında ödenmediği için takipte bulunuyor.
- Bu borcun 729 milyar lirası tüketici (konut, otomobil dahil) kredilerinden, 165 milyar lirası da kredi kartlarından kaynaklanıyor. Son hafta tüketici kredilerinde 3,3 milyar liralık, kredi kartı borçlarında ise 3,2 milyar liralık artış yaşandı.
- **Takipteki Borç:** Vatandaşların vadesinde ödeyemediği için bankalar tarafından icraya verilen takipteki borçları da 13,2 milyar lirası tüketici kredilerinden, 5,4 milyar lirası da kredi kartlarından olmak üzere toplam 18,6 milyar lira düzeyinde bulunuyor.
- **Varlık Yönetim Şirketlerine Borç:** Bu arada bankaların vatandaştan zamanında tahsil edemedikleri için takibe aldıkları ancak daha sonra da varlık yönetim şirketlerine sattıkları alacaklarından kaynaklanan vatandaşın borcu da Mart 2021 sonu itibarıyla 30,3 milyar lira olarak açıklandı.
- **TOKİ'ye Olan Borç:** Vatandaşların taksitli konut alımları nedeniyle Toplu Konut İdaresine (TOKİ) olan borçları ise 26,4 milyar lira düzeyinde bulunuyor.
- **Toplam Borç:** Böylece **vatandaşların**, bankalara, finansman şirketlerine, varlık yönetim şirketlerine ve TOKİ'ye olan (tahsili gecikmiş borçlar da dahil) **toplam borcu 950,8 milyar lirayı** buluyor.

-Borçlu Vatandaş Sayısı

- Bankalara **tüketici kredisi** borcu bulunan vatandaş sayısı ise son bir yılda 2 milyon 153 bin kişi daha artarak Nisan 2021 itibarıyla 34 milyon 538 bin kişiye çıktı.
- Birden çok bakaya borcu bulunanlar tek kişi sayılarak hesaplanan rakamlara göre Türkiye'de 34 milyon 158 bin kişinin bir veya birden fazla bankaya bireysel (tüketici) kredisi borcu bulunuyor. 2 milyon 86 bin kişinin de bir veya birden fazla tüketici finansman şirketine borçlu gözüküyor. Hem bankalara hem de tüketici finansman şirketlerine aynı zamanda borcu bulunanlar tek kişi sayıldığında da toplam borçlu sayısı 34 milyon 538 bine yükseliyor.

-Faiz Oranları

Kredi ve Mevduat Faiz Oranları

- 11 Haziran itibarıyla bankaların bir yıl vadeli TL cinsinden mevduata uyguladığı yıllık faiz oranı bir önceki haftaya göre 0,83 puan azalarak yüzde 18,22'ye inerken, ticari kredi faizleri ise 0,50 puan azalarak yüzde 20,35 oldu.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Merkez Bankası Fonlama Faizi

- Para Politikası Kurulu'nun 17 Haziran'da yaptığı toplantıda faiz oranları değiştirmeyen Merkez Bankasının çeşitli yollardan bankalara verdiği paranın ağırlıklı ortalama faizi de 18 Haziran itibarıyla yine yüzde 19 oldu.

İç Borçlanma Kağıtlarının Faizi

- İki yıl vadeli devlet tahvili 18 Haziran günü yüzde 19,07 faiz oranıyla (**gösterge faiz**) işlem gördü.
- Beş yıl vadelinin faizi yüzde 18,91'e yükseldi, 10 yıl vadeli tahvilin faizi ise yüzde 17,95'e indi.
- Faiz oranları bir önceki haftaya göre iki yıl vadelide 0,25 puan, 5 yıl vadelide yüzde 0,14 puan artarken, on yıl vadelide ise 0,17 puan azaldı.

Risk Primi (CDS)

- Türkiye'nin dış borçlarını geri ödeme (temerrüt) riskini gösteren CDS (*Kredi temerrüt sigortası- 5 yıl vadeli*) ise geçen hafta yüzde 5,1 oranında artarak 389,66'ya yükseldi.
- CDS'i Türkiye'den yüksek ülke olarak bir ter Arjantin bulunuyor. Türkiye diğer tüm ülkelerden daha yüksek bir risk primine sahip bulunuyor.
- Risk primi son 5 yılda en düşük noktaya 152,28'le 5 Ocak 2018 tarihinde inmiş, en yüksek noktaya da 643,15 değerine 10 Mayıs 2020 tarihinde çıkmıştı.

-İcra Dairelerindeki Dosya Sayısı 22,2 Milyonu Geçti

- Ulusal Yargı Ağı (UYAP) üzerinden alınan verilere göre bu yıl 1 Ocak- 18 Haziran günleri arasında icra ve iflas dairelerine toplam 3 milyon 407 bin yeni dosya geldi. Yeni gelen dosya sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 937 bin adet arttı.
- Aynı dönemde 3 milyon 393 bin dosya da sonuçlandırıldı.
- Geçen yıl nisan ayından itibaren üç ay süreyle icra dairelerine başvurular ertelenmişti. Bu yılki yüksek artışın önemli bir nedenini de bu erteleme etkisi oluşturuyor.
- İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı ise bir yıl öncesine göre (18 Haziran 2020 tarihine göre) 1 milyon 870 bin adet artarak 22 milyon 158 bine çıktı.

-Gelir Dağılımı Son 11 Yılın En Bozuğu

- Dünyanın gelir dağılımı adaleti en bozuk ülkelerinden biri olan Türkiye'de gelir dağılımı 2019 yılında biraz daha bozuldu.
- Gini katsayısına göre son 11 yılın en bozuk gelir dağılımı gerçekleşti. Diğer bir ifadeyle zengin daha zengin, yoksul daha yoksul oldu.
- 2019 yılında elde edilen gelirlere göre, 2020 yılında yapılan anketle ölçülen gelir dağılımı araştırmasına göre:
- En zengin yüzde 20'lik kesimin gelirden aldığı pay yüzde 46,3'ten yüzde 47,5'e yükseldi.
- En yoksul yüzde 20'lik kesimin aldığı pay ise yüzde 6,2'den yüzde 5,9'a geriledi.
- İkinci, üçüncü ve dördüncü yüzde 20'lik dilimlerin aldığı pay da azaldı.
- Yani yüzde 80'in gelirden aldığı pay azalırken, sadece en zengin yüzde 20'lik kesimin aldığı pay arttı.
- Yüzde 5'lik dilimlerden baktığımızda gelir dağılımındaki bozukluk çok daha çarpıcı olarak ortaya çıkıyor.
- En yoksul yüzde 5'lik kesimin gelirden aldığı pay yüzde 0,94'ten yüzde 0,85'e geriledi.
- En zengin yüzde 5'lik kesimin gelirden aldığı pay ise yüzde 21,08'den yüzde 22,28'e yükseldi.
- 2019 yılında sadece yüzde 10'luk bir kesimin 19'uncu ve 20'nci yüzde 5'lik kesimlerin gelirden aldığı pay artarken, geri kalan yüzde 90'ın gelirden aldığı pay azaldı.
- En zengin yüzde 5'lik kesimle en yoksul yüzde 5'lik kesimler arasındaki gelir farkı ise 22,4'ten 26,2'ye çıktı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

-Yoksul Sayısı 18 Milyona Çıktı

- TÜİK'in verilerine göre Türkiye'de yoksulluk da artmaya devam ediyor.
- 2019 yılında yüzde 21,3 olan yoksulluk oranı 2020 yılında yüzde 21,9'a kadar yükseldi. (Medyan gelirin %60'ı dikkate alınarak belirlenen yoksulluk sınırına göre; geliri en düşükten en yükseğe doğru sıraladığımızda orta sırada yer alan gelirin yüzde 60'ından az geliri olanlar)
- 2019 yılında 17 milyon 207 bin kişi olan yoksul sayısı da 17 milyon 921 bin kişiye ulaştı.
- Üstelik bu hesaplama yapılırken yoksulluk sınırı kişi başına ortalama 1.239 lira olarak esas alındı. Yani ayda 4 bin 956 liranın üzerinde geliri olan dört kişilik bir aile yoksul kabul edilmiyor.
- Sürekli yoksulluk oranı (yani son dört yılın üçünde de yoksul olanların oranı) ise yüzde 12,7'den yüzde 13,7'ye yükseldi.
- Finansal sıkıntıda olma durumunu ifade eden maddi yoksunluk oranı da yüzde 26,3'den yüzde 27,4'e yükseldi. Diğer bir ifadeyle Türkiye nüfusunun yüzde 27,4'ü, (1) çamaşır makinesi, (2)renkli televizyon, (3) telefon ve (4)otomobil sahipliği ile (5) ekonomik olarak beklenmedik harcamaları yapabilme, (6)evden uzakta bir haftalık tatil masrafını karşılayabilme, (7)kira, konut kredisi ve faizli borçları ödeyebilme, (8) iki günde bir et, tavuk, balık içeren yemek yiyebilme ve (9) evin ısınma ihtiyacını karşılayabilme gibi dokuz ihtiyaçtan en az dördünü karşılayamıyor.
- Yukarıda da belirttiğim gibi bu hesaplamalar 2019 yılı gelirleri esas alınarak 2020 yılında yapılan araştırmaya göre gerçekleştirildi.
- Yoksulluğun, vatandaşların büyük bir bölümünün gelirini tümüyle ya da kesmen kaybettiği, gerçek işsizliğin 10 milyonu aştığı, çalışan sayısının 3 milyon kişi azaldığı 2020 yılında çok daha yüksek oranlara çıktığı gözleniyor.

-Tarım Ürünleri Üretici Fiyatları

- Mayıs'ta tarım ürünü üretici fiyatları (tarla fiyatları) nisan ayına göre yüzde 0,43 oranında azaldı.
- Mayıs sonu itibarıyla son bir yılda ise üretici fiyatlarında yüzde 20,2 oranında artış yaşandı. Geçen yıl mayıs ayında yıllık artış yüzde 10,59 olmuştu.

FAİZ, KUR, ENFLASYON...

Merkez Bankası Para Politikası Kurulu (PPK) yüzde 19 oranındaki politika faizini bir kez daha sabit tuttu!

Merkez Bankası Para Politikası Kurulu (PPK) 17 Haziran'daki toplantısında yüzde 19 oranındaki politika faizini bir kez daha sabit tuttu. Böylece Mart ayından bu yana dördüncü kez politika faizi değiştirilmedi. Mart ayında faizin yüzde 19'a yükseltilmesi ardından gerçekleşen Merkez Bankası başkanı değişiminin piyasalarda yarattığı dalgalanma ve kur artışlarıyla ülke ekonomisine getirdiği ağır bedelin sorgulanması gerekiyor!

Merkez Bankası (MB) Para Politikası Kurulu (PPK) 17 Haziran toplantısında da politika faizini değiştirmede, yüzde 19'da sabit tuttu. Böylece 18 Mart'taki PPK toplantısında faizi yüzde 17'den yüzde 19'a yükselttikten sonra, 20 Mart'ta gece yarısı Cumhurbaşkanı Erdoğan kararıyla görevden alınan Naci Ağbal'ın yerine getirilen faiz indirimi taraftarı Prof. Şahap Kavcıoğlu, Ağbal'ın faiz mirasını dördüncü ayda da sürdürdü. Madem bu faizlerle devam edilecekti o halde Naci Ağbal neden görevden alındı? Niçin kurların fırlamasına zemin hazırlanarak, ekonominin böyle bir maliyet ve yıkımla karşı karşıya bırakıldığı sorusunun yanıtlanması gerekiyor.

Ağbal'ın geçtiğimiz yıl 8 Kasım'da Murat Uysal'ın yerine atanmasıyla başlayan görev sürecinde yüzde 10,25 oranındaki politika faizi 4 ayda art arda yapılan artışlarla yüzde 19'a kadar yükseltilmişti. Aynı dönemde dolar/TL kuru da 8,30'dan, Ağbal görevden alındığında 7,20 TL'ye kadar gerilemişti. Görev değişikliği sonrasında ise döviz değer kazanma, TL değer kaybı sürecine girdi. Son PPK toplantısı öncesinde ise ABD Merkez Bankası Fed'in faiz kararıyla birlikte 8,60 TL'nin üzerine çıkan kur, PPK'nın faizi sabit tutmasıyla, biraz gevşedikten sonra yeniden yükselmeye devam etti.

Dördüncü kez faizi yüzde 19'da tutma ve kur artışı kaynaklı yüksek maliyetlere katlanma tercihi devrede tutulurken, o zaman Naci Ağbal'ın görevden alınmasında '128 milyar dolarlık rezerv nasıl tüketildiği' konusunda başlattığı incelemenin etkili olduğu açık şekilde ortaya çıkıyor. Hâlâ akıbeti belirsiz bu rezerv konusunda Cumhurbaşkanı Erdoğan çelişkili açıklamalar yaparken, son olarak Brüksel'e hareketinden önce de rezervlerin 100 milyar dolara yükseldiğini savundu. Ancak gerçeğin böyle olmadığı swap hariç net rezervin eksi 56 milyar dolar olduğunu herkes biliyor. [28 Mayıs 2021 itibarıyla TCMB'nin brüt rezervleri 93,7 milyar dolar, net rezervleri 13,6 milyar dolar, swap hariç net rezervleri eksi 56 milyar dolardır.]

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Bu noktada iki ihtimal karşımıza çıkıyor; ya Cumhurbaşkanı gerçek tabloyu bildiği halde kamuoyunu yanıltıyor ya da etrafındaki ekonomi danışmanları Cumhurbaşkanını yanıltıyor.

Faiz konusunda da Cumhurbaşkanı kendi tezinde (faiz sebep enflasyon neticedir) ısrar ederken, kendisine bu tezin yanlışlığını ve ekonominin bilimsel temelleri ve gerçekleriyle örtüşmediğini söyleme cesaretine sahip kimsenin olmadığı anlaşılıyor. Yine böylesi kritik bir enflasyon-kur-faizin paralel yükseliş sürecinde, faizin düşürülmesi gerektiği talimatını Merkez Bankası'na iletiyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan Temmuz-Ağustos aylarında faizde indirim beklediğini net şekilde ifade edince şimdi gözler, Haziran'ı pas geçen PPK'nın Temmuz toplantısına çevrildi. 5 Temmuz'da açıklanacak Haziran ayı enflasyonu, büyük olasılıkla yükseliş sergileyecek ve yükselen enflasyona rağmen faiz indirimi yine güçleşecek.

Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan'nın da 'zamansız bir faiz indirimine' sıcak bakmadığı, enflasyon düşürülmeden faiz düşürmenin tüm hedefleri anlamsız hale getireceğini bildiği ortaya çıkarken, enflasyon yükselirken, faizi düşürmenin anında döviz kurlarını yükselişe geçirdiği de bugüne kadarki deneyimlerle somut şekilde görüldü. Merkez Bankası da 'Enflasyonda belirgin bir düşüş olmadan faizi düşüremeyiz' diyor ama diğer yandan da Merkez Bankası yönetimi ve PPK üzerinde Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 'faizi indirin' baskısı var. 14 Temmuz ve 12 Ağustos PPK toplantıları Başkan Kavcıoğlu'nun başkanlık görevinin devamı ya da sona ermesi açısından oldukça kritik tarihlere dönüştü.

Daha önceki PPK tutanak metinlerinde yer alan benzer düşüncelere ve ifadelere rağmen, önceki başkan Uysal döneminde siyasi baskıyla peş peşe faiz indirimleri yapılmıştı. Şimdi de Başkan Kavcıoğlu artık rutine dönüşen birbirinin kopyası PPK metinlerini tekrarlamasına karşılık, Temmuz veya Ağustos'ta enflasyon yükselse de faiz indirimine mecbur kalabilir. Bu durumda ise kurları ve enflasyonu kontrol etmek tümüyle olanaksız hale gelir.

- Nitekim Bankalardaki döviz mevduatlarının kurlardaki yükselişe rağmen 4-11 Haziran haftasında da artmaya devam etmesi ve 1 milyar 26 milyon dolar daha artması, olası bir zamansız faiz indiriminde dövizle yönelişin daha da hızlanacağını sinyali.

Döviz mevduatları toplamının 11 Haziran haftası itibarıyla 256,2 milyar dolara yükselmiş olması da bunun bir başka işareti. Dolayısıyla Haziran'ı pas geçen Merkez Bankası Başkanı Kavcıoğlu ve PPK'nın Temmuz ve Ağustos için Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından büyük baskı altında olduklarını dile getirmek gerçekçi bir tespit olur.

Merkez Bankası'nın kurumsal kimliğinin iyice yıpratılması, inanılabilirlik ve güvenilirliğinin dibe vurması karşısında bir kez daha Cumhurbaşkanı Erdoğan talimatıyla zamansız bir faiz indirimi kararının ekonomik ve kurumsal maliyeti çok ağır olacaktır. TÜSİAD Başkanı Simon Kaslowski'nin ülkenin önündeki en büyük sorunun 'kurumsuzlaşma' olduğunu ifade etmesi bu açıdan manidardır!

HALKA DEĞİL FAİZE!

Ocak-Mayıs döneminde bütçenin faiz giderleri yüzde 25 artarken, halka destek ve kamu harcamaları kısıldı!

Ocak-Mayıs dönemi bütçe gerçekleştirme rakamları, ertelenen vergilerin tahsil edilmeye başlanması, bazı vergilerde yapılan yüksek oranlı artışlar ve kamu harcamalarının kısılması ile bütçe açığının geçen yılın aynı dönemine kıyasla gerilediğini, ancak faiz ödemelerinin hızla yükseldiğini gösteriyor. Beş aylık dönemde bütçenin faiz ödemelerine ayrılan ödeneklerinde yüzde 25 artış yaşandı ve 81,5 milyar TL faiz ödemesi yapıldı!

Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndaki görev değişikliği sonrasında bütçede kamu harcamalarında kısıntıya gidilmesi kararı uygulamaya konuldu. Bu yüzden de salgın ve kapanma koşullarına rağmen kamu destekleri ve harcamaları kısılarak, bütçede fazla yaratılmaya çalışılıyor. Daha önce de esnaf için açıklanan 3-5 bin TL'lik desteklerin toplam tutarından daha fazla idari para cezası kesilerek bütçeye 6,5 milyar TL gelir yazıldığını ifade etmiştim.

Son açıklanan 2021 yılı Ocak-Mayıs dönemi bütçe gerçekleştirmelerinde, kamu harcamalarında kısıntının sürdüğü, Kurumlar Vergisi, Özel Tüketim Vergisi, Özel İletişim Vergisi, Akaryakıt Tüketim Vergisi ve Motorlu Taşıtlar Vergisi'nde yapılan yüzde 25-180-400 arasında değişen artışlarla dolaylı vergi gelirlerinin artırılması yoluna gidildiği açık şekilde görülüyor.

Bunun yanı sıra geçtiğimiz yıl Kasım ayında TBMM'den geçirilip, Ocak ayında yürürlüğe konulan vergi ve SGK prim borcu yapılandırılmalarında ise 500 milyar TL'lik alacağın sadece 25 milyarının tahsil edilebilmesi, mükelleflerin büyük bölümünün taksit ödemelerini yapamaması üzerine yeniden yapılandırma yasası çıkartıldı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Anlaşılan iktidar bu şekilde bir ya da iki yapılandırma taksitini bile tahsil edebilmeyi kendisi açısından kazanç sayıyor. İlk taksit ödemesi 30 Eylül'e kadar yapılacak yeni yapılandırmanın da birkaç taksit sonrasında işlemeyeceğini bugünden öngörmekteyim.

Halka, esnafa, işyerlerine, işletmelere, çalışanlara, işsizlere devlet desteği, bütçeden nakdi yardım ve hibe konusunda eli sıkı ve cimri davranan iktidar, yüklü faiz ödemeleriyle bütçe ödeneklerinin büyük kısmını faiz giderlerine ayırmak zorunda kalıyor.

Hazinenin açıkladığı üçer aylık borçlanma programlarında geri ödenecek tutarlardan daha fazla yeni borçlanmaya gidildiği görülüyor. Sadece TL değil yurt içinden ve kendi vatandaşından da döviz bazında borçlanma ihaleleri açan iktidar bu aşırı borçlanma politikası sonucunda, artan kur ve yükselen faizlerin etkisiyle, bütçeden faize giderlerine daha büyük pay ayırmaya mecbur kalıyor. Faize ayrılan pay yatırımlara ve yurttaşlara sağlanması gereken desteğin kat kat üzerine çıkıyor.

- Nitekim açıklanan Ocak-Mayıs dönemi verilerinde de 5 ayda iç ve dış borç faiz ödemeleri gideri yüzde 25,4 artışla 81 milyar 457 milyon liraya yükseldi.

Geçen yıl aynı dönemde faize ödenen tutar 64 milyar 960 milyon TL idi. Faiz giderleri yüzde 25'in üzerinde artarken, faiz dışı bütçe harcamalarındaki artış ise beş aylık dönemde faiz giderlerinin ancak yarısı kadar artışla yüzde 13,2 oldu. Kamunun mal ve hizmet alımları ise beş ayda sadece yüzde 2,7 arttı.

Bu yılın Ocak-Mayıs döneminde bütçeye 542 milyar TL gelir sağlarken, giderler 550 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Böylece geçen yıl aynı dönemde 90 milyar liraya ulaşan bütçe açığı bu yılın ilk beş ayında 8 milyarda kaldı.

Bütçede gizli hizmet ödeneği kaleminde yer alan örtülü ödenek harcamalarında ise geçen yılın aynı dönemine kıyasla bu yılın beş ayında 100 milyon TL dolayında artış gözleniyor. Bütçenin gizli hizmet ödeneği kaleminden geçen yılın Ocak-Mayıs döneminde yapılan harcamalar 784,6 milyon TL iken bu yıl 884 milyon 552 bin TL'ye yükseldi. Örtülü ödenekten yalnızca mayıs ayında yapılan harcama 103 milyon 51 bin TL oldu.

İktidar bütçede kemer sıkma ve tasarruf tedbirlerini sadece yurttaşla sağlanacak destek ve ödemeler için uygularken, Kamu-Özel İşbirliği (KÖİ) projelerindeki hazine garantisi ödemeleri ise aksaksız ödeniyor. İktidarın bütçe harcama tercihlerinde yurttaş ikinci hatta üçüncü planda gördüğünü, artırılan vergiler, yağdırılan cezalarla elde edilen gelir artışını vatandaşın sıkıntılarını hafifletmek için kullanmaktan kaçındığını gözler önüne seriyor!

BORÇ SARMALI

Dış borç stokunun milli gelire oranı, 2020 yılı sonu itibarıyla yüzde 62,8'e yükseldi!

İktidarın aşırı borçlanma politikalarının sonucunda geçmiş yıllarda yüzde 35'in altına kadar inen dış borç stokunun milli gelire oranı, 2020 yılı sonu itibarıyla açıklanan verilere göre oldukça tehlikeli bir yükselişle neredeyse ikiye katlandı ve yüzde 62,8'e yükseldi. Bu yılın tek başına en yüklü dış borç geri ödemesi Kasım ayında yapılacak.

Türkiye'de iç ve dış borçlanma son yıllarda hızla tırmanırken, salgın nedeniyle daha da hız verilen dış borçlanma, pandemi döneminde artışa geçerken, brüt dış borç stokunun milli gelire oranı, 2020 sonu itibarıyla yüzde 62,8'e yükseldi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın açıkladığı borç stoku verilerine göre, geçen yılsonu itibarıyla brüt dış borç stok toplamı 450 milyar dolar düzeyine ulaştı. Gerek dış borç stokunun ulaştığı tutar gerekse milli gelire oranı bugüne kadar görülen en yüksek tarihi düzeyi işaret ediyor. 2019 yılı sonunda brüt dış borç stoku 435,5 milyar dolar, stokun milli gelire oranı ise yüzde 59 seviyesindeydi. Son açıklanan resmi rakamlar hem borç stoku tutarında hem de milli gelire oranında ciddi bir bozulmanın, yükselen risklerin habercisi.

Dış borç stokunun milli gelir oranı ağır ekonomik krizlerin, büyük çaplı banka iflaslarının yaşandığı 2001 yılı başında yüzde 35 seviyesindeydi. Uygulamaya konulan önlemler, yürürlüğe giren Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı'nın kapsamlı yapısal önlemleri ve bankacılık başta olmak üzere tüm alanlarda kurumsal düzenleme-denetleme kurumlarının devreye girmesiyle 2002 yılında yüzde 59 düzeyine yükselen bu oran, sonrasında sürekli düşüş gösterdi. Uygulamada olan Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı'nın AK Parti hükümeti tarafından da devam ettirilmesiyle 2005 yılından itibaren bu oran yüzde 35'in de altına indi ve yüzde 33,8 oldu. 2008'e kadar devam ettirilen bu reform programları ve önlemler sayesinde Türkiye dünya ülkeleri arasında borç stokunun milli gelire oranı açısından çok iyi bir noktaya geldi. 2008-2009 küresel finansal krizi döneminde nispeten daralan makas, 2011 yılından itibaren yeniden yükselişe geçti. 2005'te yüzde 33,8'e kadar gerileyen borç

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

stokunun milli gelire oranı 2011 yılından sonra ise sonra ise artış trendine girdi ve 2020 sonunda yüzde 62,8 seviyesine ulaşıldı. Bu süreçte hazine garantili dış borçlarda da (KÖİ projeleri, iktidar müteahhitlerine verilen kefalet ve garantiler vs.)

Bu tablonun yanı sıra dış borç geri ödemelerinde de Haziran ayından itibaren oldukça yüklü ödemelerin olduğu, sıkıntılı bir döneme giriliyor. Kasım ayına kadar devam edecek bu yüklü geri ödemeler açısından bu ay en yüksek tutarlı ödemelerin yapılacağı ay.

Verilere göre bu yıl merkezi yönetim dış borç ödeme projeksiyonunda toplam 6,5 milyar dolarlık geri ödeme yapılacak. Bu tutarın 3,6 milyar doları anapara, 2,9 milyar doları ise faiz ödemesinden oluşuyor.

- Haziran ayında 1 milyar 130 milyon doları anapara, 207 milyon doları faiz olmak üzere toplam 1 milyar 338 milyon dolarlık geri ödeme söz konusu.

Hazine bu geri ödemeler öncesinde borcu çevirebilmek amacıyla geçtiğimiz hafta uluslararası piyasalarda 2,5 milyar dolarlık faizsiz İslami Bono-Kira sertifikası (Sukuk) ihracı gerçekleştirdi.

- Böylece iç borçlarda olduğu gibi dış borçlarda da bor ödemelerinin yeni borçlanmayla karşılanması yönteminin uygulanmasına devam edildi.

Yine resmi rakamlara bakıldığında, önümüzdeki temmuz ayında 372 milyon dolar, ağustos ayında 678 milyon dolar, eylül ayında 795 milyon dolar ve ekim ayında 605 milyon dolar olmak üzere dört ayda 2 milyar 450 milyon dolarlık dış borç anapara ve faiz ödemesi yapılacak.

- Kasım ayında ise tek başına bu yılın en yüksek tutarlı aylık dış borç geri ödemesi 2 milyar 113 milyon dolar olarak gerçekleştirilecek.

Diğer yandan borcu borçla çevirme politikası çerçevesinde bu yıl uluslararası piyasalardan hazinenin döviz bazında 10 milyar dolar borçlanacağı açıklanmıştı.

- Bunun 6 milyar dolarlık bölümü Ocak ayında yapılan toplam 3,5 milyar dolarlık Eurobond ihracı ve geçen hafta yapılan 2,5 milyar dolarlık Sukuk ihracıyla karşılanmış oldu.

Geriye kalan 4 milyar dolarlık dış borçlanma limiti içinse özellikle Kasım'da bir ayda tek başına yapılacak en yüklü geri ödeme öncesinde **uluslararası piyasalara yeni borç arayışı için çıkılacağını öngörmekteyim.**

MUTLAK YOKSULLUK HIZLA ARTIYOR

TÜİK'in 2020 Gelir ve Yaşam Koşulları araştırmasında Türkiye'de 'Mutlak yoksulluğun arttığı' gerçeği ortaya çıktı!

TÜİK'in 2020 Gelir Ve Yaşam Koşulları araştırmasında Türkiye'de 'Mutlak yoksulluğun arttığı', yeni yönetim sisteminin yoksullukta artış getirdiği tespiti öne çıktı. Gelir dağılımındaki bozulma ve en alttaki yüzde 20'lik nüfus ile en üstteki yüzde 20'lik nüfusun payı arasındaki uçurumun büyümesi değişen yönetim sisteminde gelir ve sosyal adaletsizliğin derinleştiğini gösteriyor!

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan 2020 Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması sonuçları, Türkiye'de 'ciddi maddi yoksunluk çeken mutlak yoksulların' oranının 2020 yılında 1,1 puan artarak **yüzde 27,4'e** çıktığını gösterdi.

Diğer deyişle mutlak yoksulluk yaşayan kesimler genişlerken, yoksulluk yaygınlaşıyor ve ülke nüfusunun yaklaşık üçte biri aşırı yoksulluk koşullarında yaşamını sürdürüyor. TÜİK araştırmasında mutlak yoksul ya da maddi yoksunluk çekenler olarak tanımlanan kesimi belirleyen kriterler şu şekilde sıralanıyor:

- Kira, konut kredisi ve faizli borçlarını ödeyebilme gücü,
- En az 2 günde bir et, tavuk, balık içeren bir öğün yemek yiyebilme,
- Oturduğu konutun ısınma ihtiyacını karşılayabilme,
- Aniden ortaya çıkan beklenmedik harcamaları karşılayabilme kapasitesi,
- Evden ve bulunduğu kentten uzakta asgari 1 haftalık tatil yapabilme, masrafını karşılayabilme,
- Konutunda çamaşır makinesi, televizyon, telefon sahipliği...

TÜİK araştırmasının sonuçlarına göre Türkiye nüfusunun yaklaşık üçte birlik kesimi yani **27,6 milyon kişi** mutlak yoksulluk içinde. 2018 yılından bu yana mutlak yoksunluk çekenlerin nüfus içindeki oranı yüzde 26,5'tan yüzde 27,4'e yükselmiş. 2020 araştırmasına göre nüfusun yüzde 13,7'lik kesimi sürekli kronik yoksulluk içinde yaşıyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Bu oran 2018 ve 2019 yıllarında yüzde 12,7 idi ve 2020'de 1 puan artış gösterdi.

Yoksullaşmadaki artışın en somut göstergesi ise yüzde 20'lik nüfusu dilimleri itibarıyla gelirden alınan payda ortaya çıkıyor.

En düşük gelir grubunu temsil eden yüzde 20'lik nüfus kesiminin aldığı pay daha önceki yıllarda yüzde 6,1 ile 6,3 arasında değişirken, 2020 yılında yüzde 5,9'a gerilemiş. Buna karşılık en yüksek gelire sahip tepedeki yüzde 20'lik nüfus diliminin aldığı pay ise yüzde 46,3'ten yüzde 47,5'a yükselmiş.

- Diğer deyişle yeni yönetim sistemi yoksulu daha da yoksullaştırırken, yaşam koşullarını, gelirini geriletirken, zenginini daha zengin yapmış!

Buna bağlı olarak da gelir dağılımındaki adaletsizliği ve eşitsizliğini gösteren "**Gini Katsayısı**" son 10 yılın en kötü seviyesine geldi. Gini katsayısı, sıfıra yaklaştıkça gelir dağılımında eşitliğin arttığını, bire yaklaştıkça gelir dağılımında bozulmayı ifade ediyor. En son yapılan 2020 araştırma sonuçlarına göre Gini katsayısı bir önceki yıla göre 0,015 puan artış ile 0,410 olarak tahmin edildi. Toplumun gelirden en fazla pay alan yüzde 20'sinin elde ettiği gelirin, en az pay alan yüzde 20'sinin elde ettiği gelire oranı olarak hesaplanan P80/P20 oranı da 7,4'den 8'e yükseldi. Gelirden en fazla pay alan yüzde 10'un elde ettiği gelirin en az pay alan yüzde 10'un elde ettiği gelire oranı şeklinde hesaplanan P90/P10 oranı ise 13'ten 14,6'ya yükseldi.

Bu Resmi rakamlar toplumun yüzde 80-90'ında gelir kayıpları, yaşam koşullarında kötüleşme, **daha alt gruplarda ağır yoksullaşma yaşanırken yüzde 10-20'lik kesimde ise olağanüstü zenginleşme**, gelir pastasından alınan payın diğer kesimler aleyhine büyütülmesi sürecinin hızlandığını gösteriyor!

TESCİLLİ YOKSULLUK

TÜİK ve Dünya Bankası'nın yoksullaşma tespitleri örtüşüyor!

TÜİK'ten daha önce Dünya Bankası da Türkiye Ekonomik İzleme Raporunda Yoksullaşmadaki artışa ve yaygınlaşmaya dikkat çekmişti! TÜİK ve Dünya Bankası'nın yoksullaşma tespitleri örtüşüyor!

Dünya Bankası'nın saptamalarına göre, 2018-2019 yıllarında 1,5 milyon kişi daha mutlak yoksullar arasına katıldı. Mutlak yoksul sayısı 8,4 milyona, yoksulluk oranı da yüzde 10,2'ye tırmandı.

Dünya Bankası ayrıca ilginç bir başka saptamaya daha raporunda yer veriyor.

- Buna göre yoksullaşma asıl 2018 sonrasında hızlanmış.

Yani yönetim sistemi değişikliği ve tüm yönetimin, kamu kaynaklarını kullanma yetkisinin tek kişinin elinde toplanmasıyla birlikte yoksullaşmada artmış.

Dünya Bankası 2003-2018 arasında Türkiye'de yoksulluk oranının gerilediğine, 2003 yılındaki yüzde 37,5 yoksulluk oranının, 2018'e gelindiğinde yüzde 8,5'a düştüğüne dikkat çekiyor. Bu yıldan sonra ise yeniden yoksulluk artışı hız kazanıyor. 2020 yılında yoksulluk oranının yüzde 2,1 daha arttığını 1,6 milyon yeni yoksulun ilavesiyle mutlak yoksulların sayısının 10 milyon kişiye yükseldiğini dile getiriyor. Dünya Bankası 2018-2020 arasında yoksulların sayısının 3 milyon kişi arttığını vurguluyor.

Dünya Bankası, yoksulluk hesaplamalarında Türkiye'yi orta-üst gelir grubundaki ülkeler arasında sayıyor ve bu ülkelerde yoksulluk sınırını satın alma paritesine göre günlük 5,5, aylık 165 dolar üzerinden hesaplıyor.

Dolayısıyla **Rahip Brunson** olayı ve ardından kur krizinin yaşandığı 2018 öncesinde nispeten daha istikrarlı olan döviz kuru, hatta bir dönem Dolar/TL paritesinin 1,5 liraya kadar indiği göz önünde tutulduğunda Dünya Bankası'nın 2003-2018 arası dönemde yoksulluğun azaldığı tespiti doğru bir hesaplama olarak görünüyor.

- Çünkü o dönemde kurlar düşük olduğu için Dünya Bankası'nın yoksulluk sınırının TL karşılığı da düşüktü ve yoksulluk azalmış görünüyordu.

Ancak 2018'den itibaren kurların hızla yükselişe geçmesi, dövizin değer kazanması, satın alma paritesinin de gerilemesini beraberinde getirince, yoksullukta da artış hızlandı. Gerek TÜİK'in Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması gerekse Dünya Bankası'nın Türkiye Ekonomik İzleme Raporu'nda geniş yer ayırdığı yoksulluk artışına ilişkin veriler, önümüzdeki dönemde de yoksulluktaki artışın hızlanarak süreceğini işaret ediyor.

- Görevden alınan eski Aile, çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk'un iki ay önce TBMM kürsüsünde yaptığı konuşmada öne sürdüğü 'Türkiye'de yoksulluğu bitirdik' sözleri, **bizzat TÜİK ve ardından Dünya Bankası tarafından en ağır şekilde tekzip edildi.**

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın gittiği yerlerde yolunu kesip 'Açız, işsiz' diyenlerin kafalarına 'Keyif Çayı' atarak seslerine kulak tıkaması, 'toplumsal duyarsızlığın iktidarın zirvesinde zirveye çıktığının' en somut ifadesi olarak karşımıza çıkıyor.

Mutlaka bu tablonun siyasi yansımaları olacaktır. Bu yüzden de iktidar son dönemde yoksullaşmanın yarattığı tepkiler ve oy erimesi karşısında, Diyanet İşleri Başkanlığı'nı devreye sokup, insanları inançları üzerinden istismar ederek yanında tutmaya çalışırken, 'yoksulluğun kader olduğuna, sabır ve şükretmeye çağırın' hutbeler yayınlıyor.

Tepkiler dalga dalga büyüdükçe Cumhurbaşkanı Erdoğan, kendi yanlışlarının, yolsuzlukların, kamu kaynaklarının yağmalanması ve dar bir gruba aktarılmasının yarattığı bu adaletsiz tabloyu geçiştirmek, kendisini aklayıp muhalefeti suçlamak isterken 'O zaman açları siz doyurun' çıkışıyla kızgınlığını ve çaresizliğini dışa vurup, gizleyemez hale geldiğini gösteriyor.

YERLİ VE MİLLİ DEĞİL YABANCI ÇİFTÇİYE DESTEK!

Yerli üretici buğday hasadına yeni başlamış iken iktidar, 400 bin ton buğday ve 320 bin ton arpa ithalatı için ihale açtı!

Hububat üreticisi kuraklık ve artan maliyetlerle ağır koşullarda buğday ve arpa hasadına henüz başlamış iken, iktidar, 400 bin ton buğday ve 320 bin ton arpa ithalatı için ihale açtı. Yerli üreticiyi ithalat yoluyla terbiye etmeye yönelik iktidar bir kez daha tarımı-hayvancılığı ve yerli üretici ile besiciyi önemsemediğini, kıt döviz kaynaklarını yabancı üreticiyi zenginleştirmeye akıtmakta sakınca görmediğini apaçık gösterdi!

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) kuraklık felaketi yaşanan il sayısının 41'i bulunduğunu duyurarak iktidardan tarımda afet önlemleri ilan edilmesini, üreticiye acil destek sağlanmasını isterken iktidar bir kez daha yerli üreticiyi, çiftçiyi, besiciyi 'üvey evlat' olarak gördüğünü ithalat kararıyla sergiledi. Özellikle ülkemizin hububat deposu olarak bilinen Konya ovası ve İç Anadolu bölgesiyle, Doğu ve Güneydoğu'da ekinler tarlalarda kavrulmaya başlamış durumda. TZOB ve üretici birlikleri feryat ediyor. Elektrik ve sulama ücretlerine yapılan fahiş zamların yanı sıra, akaryakıtta, mazota yapılan zamlar, artırılan ÖTV, destekleme ödemelerinin gecikmesi vb. pek çok maliyet artışına rağmen iktidar bu sorunları ve çağrılarını görmezden, duymazdan geliyor. Tarım ve hayvancılıkta yıllardır bildikleri ve uyguladıkları tek sorun çözme yöntemi ithalat!

Özellikle COVID-19 salgını gıdanın, tarım ve hayvancılığın, yaş sebze-meyve üretiminin, içme ve sulama suyunun ne kadar hayati olduğunu gözler önüne sererken pek çok ülke yerli üreticisini ve üretimini koruma altına aldı. Tarım ve hayvancılığa destekleri kat kat artırdı. Hububattan ayçiçeğine, pirinçten bakliyata, sebze-meyveye varana kadar yerli üretimi, üreticiyi ve tüketiciyi korumak için tarımsal-hayvansal ürün ihracatına kısıtlama, ilave gümrük vergisi artışları getirerek yerli ürün ve üretimini muhafaza etmeye yöneldi.

İktidar ise 1,5 yıla yaklaşan salgın sürecinde açıkladığı hemen hiçbir destek paketinde tarıma, hayvancılığa yer vermedi. Sebze-meyve hasadının yoğunlaştığı tam kapanma döneminde bile tonlarca sebze meyve, semt pazarlarının, hallerin açık tutulması akıl edilemediği için üreticiler tarafından ormanlara, derelere, yollara döküldükten sonra, semt pazarlarını haftada bir gün açmayı akıl edebildiler.

- O yüzden yaz ortasına geldiğimiz halde domatesin fiyatı 5-9 TL, biber 15 TL. Yaz meyveleri kiraz, erik, çilek vb. fiyatları el yakıyor. Vatandaş bu gıdalara erişemiyor!

Buna rağmen iktidar tarım ve hayvancılık alanında üreticiye, besiciye, çiftçiye karşı duyarsızlığını, umursamazlığını en üst düzeyde sergilemekten çekinmiyor. DSİ'nin ve Sulama Birliklerinin fahiş sulama fiyatları yanında, üreticiye sağlanan sembolik desteklerden de Ziraat Bankası önce kendi alacağını, elektrik ve su faturasına tahsil etme yoluna gidiyor.

- İktidar medyasının 750 milyon dolarlık kredi borcunun üzerine gidilmezken, çiftçinin, besicinin, traktörü, tarlası, bahçesi, ahır, canlı hayvanları haczediliyor.

Son olarak Türkiye'de kuraklık koşullarında zor durumdaki hububat üreticisi buğday, arpa, hububat hasadına henüz başlamış iken, daha ürünü tarlada iken Tarım ve Orman Bakanlığı buğday ve arpa ithalatı için uluslararası ihaleye çıktı.

Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) görevlendirildiği ihaleyle 400 bin ton ekmeçlik buğday, 320 bin ton arpa ithal edileceği duyurularak, kuraklık nedeniyle hububat üretiminde bu yıl rekor seviyede düşüş beklendiği için ekmeç, makarna, un, yem fiyatlarında olağanüstü artışların frenlenmesi amacıyla 30 Haziran'da ihale yapılacağı belirtildi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

TMO'nun ithalat açıklamasında; "Ülkemizde bu yıl ciddi boyutlara varan tarımsal kuraklık, hububat ekili alanlarda verim kaybına neden olmuş, hasat ilerledikçe kuraklığın etkisi belirgin hale gelmiş ve öngörülen arz açığı nedeniyle, hasadın henüz başı olmasına rağmen hububat piyasa fiyatları artışa geçmiştir. Hasat döneminde piyasada oluşan yüksek fiyatlar, hububatı hammadde olarak kullanan besici, yetiştirici ve yem üreticilerinin maliyetlerini arttırmakta, hayvansal ürünlerin tüketiciler aleyhine yüksek fiyatlara ulaşması ve gıda enflasyonu riskini taşımaktadır. TMO ilke olarak hasat döneminde ithalat ve satış gerçekleştirilmemektedir. Bu nedenle kuruluşumuz tarafından, hububat ve yem piyasalarında istikrarı sağlamak ve ürün arzında oluşan açığı kapatmak üzere ihtiyacımız olan hammaddenin bir kısmı dış alımla tedarik edilerek uygun fiyatla piyasaya arz edilmesi ve gıda enflasyonu riskinin önüne geçilmesi planlanmaktadır. Bu doğrultuda ilk etapta 320 bin ton arpa ve yaklaşık 400 bin ton buğday ithalat ihaleleri için iş ve işlemler başlatılmıştır" denildi.

- TZOB ve üreticiler ise hasat henüz başlamış iken alınan ithalat kararına tepkili. Hasat sürerken ithalat yapılması üreticiyi gelecek sezon için üretimden uzaklaştıracağı gibi rekolteyi de düşürecektir. Geçen yıl TMO'nun yerli buğday, hububat üreticisine verdiği taban fiyattan daha fazla fiyatla ithalat yapması çiftçilerin tepkisine neden olmuştu. Bu yıl 2021 hasadı ekmeleklik buğday için üreticiye ton başına 2.250 TL fiyat verildi. İktidar bu fiyatın enflasyonun üzerinde ve çok iyi bir fiyat olduğunu savunuyor.

- 30 Haziran'da TMO'nun yapacağı ihalede ithal buğdaya, yabancı üreticiye ton başına ne kadar fiyat vereceği ya da hangi fiyattan buğday ithal edileceği görüldüğünde gerçekten yerli üreticiye verilen fiyatın savunulduğu gibi 'çok iyi' olup olmadığı görülecek.

TMO'nun 30 Haziran'daki ihalesinde oluşacak dolar-euro bazlı ton fiyatının TL karşılığı, yerli üreticiye verilen 2.250 TL'nin üzerinde olduğu takdirde, aradaki fark kadar yerli üreticiye ilave ödeme yapılması gerekir. İktidar bunu yerli hububat üreticisine taahhüt etmelidir. Aksi halde yerli üretici kuraklık, artan maliyetler ve zor üretim koşullarına rağmen mağdur edilmiş, ürünü iktidar tarafından ucuza kapatılmış olacaktır. Bu durumda da **gelecek yıl pek çok çiftçi hububat ve diğer ürünleri ekmekten vazgeçecektir!**

GELİR DAĞILIMINDA ADALETSİZLİK ZİRVEDE!

Gelir dağılımı son 11 yılın en kötüsü oldu. Yüzde 20'lik kesim yüzde 80'in gelinine el koydu.

Türkiye'de gelir dağılımı eşitsizliği son 11 yılın en kötü seviyesine ulaştı.

2019 yılında elde edilen gelirlere göre, 2020 yılında yapılan anketle ölçülen gelir dağılımı araştırmasına göre:

- En zengin yüzde 20'lik kesimin gelirden aldığı pay yüzde 46,3'ten yüzde 47,5'e yükseldi.
- En düşük gelire sahip yüzde 20'lik grubun aldığı pay 0,3 puan azalarak yüzde 5,9'a geriledi.
- İkinci, üçüncü ve dördüncü yüzde 20'lik dilimlerin aldığı pay da referans döneminde azaldı.
- Yani ülkede yüzde 80'in gelirden aldığı pay azalırken, sadece en zengin yüzde 20'lik kesimin aldığı pay arttı.

TÜİK, 2019 yılına referansla açıkladığı verilen salgın dönemini kapsamamaktadır ve bu durumda hem gelir eşitsizliği hem de yoksul sayıları ilerleyen dönemlerde daha da artacaktır.

Anket yılı	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gelir referans yılı	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
İlk yüzde 20 (En düşük)	5,8	5,9	6,1	6,2	6,1	6,2	6,3	6,1	6,2	5,9
İkinci yüzde 20	10,6	10,6	10,7	10,9	10,7	10,6	10,7	10,6	10,9	10,6
Üçüncü yüzde 20	15,2	15,3	15,2	15,3	15,2	15,0	14,8	14,8	15,2	14,9
Dördüncü yüzde 20	21,7	21,7	21,4	21,7	21,5	21,1	20,9	20,9	21,4	21,1
Son yüzde 20 (En yüksek)	46,7	46,6	46,6	45,9	46,5	47,2	47,4	47,6	46,3	47,5

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

YOKSUL SAYISI 18 MİLYONA DAYANDI

TÜİK tarafından yine 2019 yılına referansla açıklanan ve salgın dönemini içermeyen verilere göre yoksul sayısı 714 bin kişi artarak yoksul sayısı 17 milyon 921 oldu.

Bir başka Türkiye’de yaşayan her 5 kişiden 4’ü

Üstelik bu hesaplama yapılırken yoksulluk sınırı kişi başına ortalama 1.239 lira olarak esas alındı.

Yani ayda 4 bin 956 liranın üzerinde geliri olan dört kişilik bir aile yoksul kabul edilmiyor. Türkiye’de 4 kişilik bir ailenin yoksulluk sınırı ise sendikaların araştırmasına göre 9 bin TL’ye dayanmış durumda.

Ayrıca TÜİK verilerine göre;

- 58 milyon 129 bin kişi masraflarının kendisine yük olduğunu
- 16 milyon 620 bin kişi evinin ısınma ihtiyacını karşılayamadığını
- 26,3 milyon vatandaşımız ise ucu ucuna geçiyor, beklenmedik bir masraf çıkarsa karşılayamadığını
- 30,5 milyon vatandaş ise masasına et, tavuk veya balık ürünlerini koymadığını belirtti.

Bu veriler salgın dönemini kapsamadığı için sürekli ve ciddi manada yoksulluk oranı gelecek dönem istatistiklerinde daha da fazla artacağı kesindir.

TEK ADAM REJİMİ ÇALIŞANIN HEM GELİRİNİ HEM İŞİNİ HEM DE CANINI ELİNDEN ALDI

24 Haziran seçimlerinden bugüne 3 yıl geçti. 3 yıl önce AKP Genel Başkanı Erdoğan “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi” ile ülkenin ekonomik olarak uçuşa geçeceğini iddia etmişti. Aksine tek adam rejimi ile birlikte ülke tarihinin en büyük ekonomik buhranı yaşandı.

Bu süreçte en çok bedel ödeyen ise emekçiler oldu. 3 yılda emekçilerin ulusal gelirden aldığı pay düşerken, artan hayat pahalılığı karşısında emekçiler çareyi bankalara borçlanmakta buldu.

1 milyon çalışan işinde olurken, 1,5 milyon kişi ise son 3 yılda çalışmaya hazır olduğu halde iş bulmaktan ümidini kestiği için iş aramayı bıraktı. Asgari ücretlinin maaşı son 3 yılda artan döviz kurları karşısında iyiden iyiye değersizleşirken, pandemi döneminde 7,6 milyon çalışan ise gelir kaybına uğradı.

Son 3 yılda 6 bin 398 işçi ise yeni rejimin kar hırsı yüzünden iş yerlerinde can verdi. Kısacası “tek adam rejimi” emekçileri üzerine kâbus gibi çökerken, işçilerin hem gelirini hem işini hem de canını elinden aldı.

Yeni Rejimde İşçiler Büyüyemedi

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ile birlikte emekçilerin ulusal gelirden aldığı pay düşmeye başladı. 2018 yılı birinci çeyreğinde GSYH içinde işgücü ödemelerinin payı yani emekçilerin gelirleri yüzde 37,8 iken bu oran 2021 yılının ilk çeyreğinde yüzde 35,5’e düştü.

Emekçilerin yeni rejimde ulusal gelirden aldığı pay son 3 yılda yüzde 2,3 oranında azaldı.

Emekçiler 3 Yılda Borç Batağına Sürüklendi

Tek adam rejimi ile birlikte ülke tarihinin en büyük ekonomik buhranı yaşanırken, ücretleri artan zamlar ve hayat pahalılığı karşısında eriyen çalışanlar çareyi bankalara borçlanmakta buldu.

2018 yılı Haziran ayında çalışan yurttaşların bankalara ve finansman şirketlerine olan toplam borcu 623 milyar 859 milyon TL iken, bu rakam aradan geçen 3 yılın ardından 894 milyar TL’ye yükseldi. Çalışanlar bankalara ve finansman şirketlerine olan borcu son 3 yılda 270,1Milyar TL artmış oldu.

Emekçiler yeni rejimde çalıştıkça borçlandı, gelirinin yarısından fazlasına banka kredilerine öder duruma düştü.

1 Milyon 45 Bin Kişi Çalışırken İşini Kaybetti

AKP Genel Başkanı Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ile ülkenin ekonomik olarak şaha kalkacağını iddia ederken bu durum son 3 yılda tam tersine döndü.

Yeni rejim, ülkeyi ne ekonomide ne de istihdam alanında ülkeyi büyütürken, bedeli en çok bu süreçte ücretli çalışanlar ödedi.

Erdoğan’ın tek adam rejiminin başına geçtiği Haziran 2018 yılında ülkedeki toplam istihdam 29 milyon 128 bindi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Bu rakam Nisan 2021’de 28 milyon 83 bine kadar geriledi. Yani yeni rejim, 3 yılda 1 milyon 45 bin işini elinden aldı.

3 Yılda 1 Milyon 557 Kişi İş Bulmaktan Ümidini Kesti

Ekonomik kriz ve artan işsizlik yeni rejimde vatandaşların iş bulma ümidini de elinden aldı.

Haziran 2018’de iş aramayıp çalışmaya hazır ümitsiz işsizlerin sayısı 1 milyon 799 bindi. Aradan geçen 3 yılın ardından bu rakam 3 milyon 356 bine kadar çıktı.

Yeni rejimde iş bulmaktan ümidini kesen işsizlerin sayısı 1 milyon 557 bin kişi arttı. Yani son 3 yılda her yıl ortalama 500 bin kişi, yeni rejimden ümidini keserek iş aramayı bıraktı.

6 Bin 398 İşçi İş Cinayetlerinde Can Verdi

Tek adam rejiminde iş yerleri işçiler adına mezar haline geldi. Erdoğan’ın tek adam rejiminde Cumhurbaşkanı seçildiği Haziran 2018 yılından, 2021 Mayıs ayına kadar en az 6 bin 398 işçi iş cinayetlerinde yaşamını yitirdi.

Tek adam rejiminden bugüne aradan geçen 3 yıl da her yıl en az 2 bin 132 işçi iş cinayetlerinde katledildi.

Pandemide 7,6 Milyon Çalışan Gelir Kaybına Uğradı

Çalışanlar adına en büyük kriz ise pandemi döneminde yaşandı. Gelişmiş ülkeler çalışanların gelir kaybını garanti altına alırken, Türkiye’de 7,6 milyon çalışan aradan geçen 15 aylık salgın döneminde gelir kaybına uğradı.

Hazine ve Maliye Bakanlığı 2021 Kamu Maliyesi Raporuna göre;

2,8 milyon çalışan ücretsiz izne gönderilerek günlük 50 TL ile geçinmek zorunda bırakıldı.

Bu süreçte 3,7 milyon çalışan ise kısa çalışma ödeneği kapsamında brüt ücretinin yüzde 60’ı ile geçinmeye çalıştı.

İşten çıkarma yasağı olmasına rağmen işsiz kalan 1 milyon 82 bin kişiye ise işsizlik ödeneği verildi.

HER İKİ KİŞİDEN BİRİNİN BORCU VAR, İCRA KAPIDA

Artan yoksulluk nedeniyle milyonlarca yurttaş borçlu. İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı bir yıl öncesine göre 1 milyon 870 bin adet artarak 22 milyon 158 bine ulaştı. Bankalar ve finans merkezlerine borçlu olan yurttaş sayısı ise ülkenin neredeyse yarısı.

Kamuda pek çok AKP’li ismin çifter çifter maaş aldığı tespit edilirken artan yoksulluk ve geçim sıkıntısı milyonlarca yurttaş borç içinde bıraktı. Mahalle muhtarlıklarına borç tebligatı yağarken icra ve iflas dairelerine gelen dosya sayısı krizin boyutunu gözler önüne seriyor. Ulusal Yargı Ağı (UYAP) üzerinden alınan verilere göre bu yıl 1 Ocak- 18 Haziran günleri arasında icra ve iflas dairelerine toplam 3 milyon 407 bin yeni dosya geldi. Dosya sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 937 bin adet arttı. İcra dairelerindeki açık icra dosya sayısı ise bir yıl öncesine göre 1 milyon 870 bin adet artarak 22 milyon 158 bine ulaştı.

Ülkenin Yarısı Borç Batağında

Öte yandan pandeminin de etkisiyle zor günler geçiren yurttaşın yaşadığı ekonomik kriz ile ilgili rakamları derleyen CHP Adana Milletvekili Burhanettin Bulut ise yurttaşın banka ve finansman şirketlerine olan borcunun arttığına dikkat çekti. 34 milyon 538 bin yurttaşın bankalara ve finansman şirketlerine toplam 951 milyar TL borcu olduğunu belirten Bulut, “Vatandaş, destekten yoksun esnaf, pandeminin derinleştirdiği ekonomik kriz içerisinde borcunu borçla kapatmaya çalışıyor” diyen CHP’li Bulut, “Ülkenin yarısı borç, harç içinde hayatını idame ediyor” ifadelerini kullandı.

Bulut, vatandaşların zamanında ödeyemediği için bankalar tarafından icraya verilen takipteki borçlarınının 13 milyar TL’sinin tüketici kredilerinden, 5,4 milyar TL’sinin ise kredi kartlarından olmak üzere toplam 18,6 milyar lira olduğunu bildirdi.

Bankalara tüketici kredisi borcu olan vatandaş sayısının, son bir yılda 2 milyon 153 bin kişi artarak Nisan 2021 itibarıyla 34 milyon 538 bin kişiye çıktığının altını çizen Bulut, “Türkiye’de 34 milyon 158 bin kişinin bir veya birden fazla bankaya bireysel kredi borcu bulunuyor. 2 milyon 86 bin kişi de finansman şirketlerine borçlu” değerlendirmesini yaptı. Rakamların vatandaşın yaşadığı ekonomik krizi derinden hissettiğini gösterdiğini belirten Bulut, şu açıklamayı yaptı: “Vatandaşın borcu gırtlığa dayandı. İktidar, halka büyüme masalları anlatıyor. Vatandaş, destekten yoksun esnaf, pandeminin derinleştirdiği ekonomik kriz içerisinde kredi, borç, faiz sarmalında borcunu borçla kapatmaya çalışıyor. Ülkenin yarısı borç harç içinde hayatını idame ediyor.”

İŞSİZLİK, BORÇLULUK VE UMUTSUZLUK BÜYÜYOR

AKP düzeni gençleri ev genci yapıyor; işsizlik, borçluluk ve umutsuzluk büyüyor

CHP Ar-Ge Bilim Platformu tarafından Türkiye'deki gençlerin sorunlarını ele alan kapsamlı bir Politika Notu hazırlandı.

Politika Notunda, genç işsizliğindeki artışa, beyin göçünün yükselişine, gençlerin mezun olduktan sonra borçlu şekilde ev genci olmaya mahkum olmalarına ve ailelerin gençlerin işsizlik masraflarını üstlenmek zorunda kalmalarına dikkat çekildi. Türkiye'deki eğitim sisteminin en önemli sorunlarından birinin, eğitim planlaması ile istihdam planlaması arasındaki bağın kopmuş olduğu tespitinin yapıldığı Politika Notunda, bu nedenle milyonlarca gencin ne eğitimde ne de istihdamda olduğu ve bugünün genç işsizlerinin yarının yaşlı yoksulları olacağı üzerinde duruldu.

Türkiye'deki gençlerin, dünyadaki akranlarının gerisinde kaldığı, en temel teknolojik ürünlerin dahi TL'nin değer kaybı ve yüksek enflasyon nedeniyle ultra-lüks ve erişilemez olduğu ve Türkiye'de yavaş internetin pahalı şekilde sunulduğuna dikkat çekilen Politika Notunda, "Dijital devrimi gerçekleştirmesi gereken gençler, internete dahi düzgün bir şekilde erişememektedir." tespiti yapıldı.

Politika Notunda, "Özgür Düşüncenin Ve Gençlerimizin Yolunu Açacağız", "Ev Gençlerini Üretime Katacağız", "Sağlıklı Ve Tutarlı Planlamalarla İstihdam Problemini Çözeceğiz", "Gençleri Borç Yükünden Kurtaracağız", "CHP İktidarında Gençler Teknolojiden Geri Kalmayacak" başlıkları başta olmak üzere CHP'nin kapsamlı önerilerine de yer verildi.

Türkiye'de demokrasiye, çoğulculuğa ve toplumsal barışa olan inancımızın taşıyıcısı; ekonomik kalkınmamızın ve ilerlemenizin en dinamik gücü olan gençlerimiz, bugün aynı zamanda sorunlarına en fazla kulak tıkanmış ve kaygıları en fazla göz ardı edilmiş toplum kesimlerinin başında geliyor. Türkiye'de gençliği güçlendirmek, kaygılarına ve sorunlarına samimi bir biçimde eğilmek sadece yeni nesil yurttaşların demokrasimiz adına güçlendirilmesi anlamında değil, aynı zamanda çağın gerektirdiği ileri teknolojilerle üreten, kalkınmamıza yön veren ve hakça bölüşen bir toplum yaratmamızın da yegane yoludur. Muasır medeniyete giden yol ancak gençlikle birlikte yürüyerek açılabilir.

Tespit ve Veriler

- ❖ TÜİK verilerine göre 2020 yılı sonu itibarıyla ülkemizde 15-24 yaş grubunda 12,8 milyon genç yaşamaktadır. Bu genç nüfus, çalışma çağındaki (15+ yaş) nüfusun %19'unu, toplam nüfusun ise yaklaşık %15,4'ünü oluşturmaktadır. Genç nüfus oranı ortalaması %10,7 olan Avrupa Birliği (AB) ülkeleriyle karşılaştırıldığında Türkiye, genç nüfus oranının en yüksek olduğu ülke konumundadır.
- ❖ Genç nüfusta, 2018 yılı Ağustos döneminde yaklaşık 4,2 milyon olan mevsim etkisinden arındırılmış çalışan sayısı, 2021'nin Şubat döneminde 3,3 milyona kadar gerilemiştir. İşsizlik bakımından dünyanın en kötü 34 ülkesinden biri olan Türkiye, genç işsizliği bakımından ise dünyanın en kötü 18 ülkesinden biridir.

15-34 yaş grubundaki işsizlerin yanı sıra 11 milyon 171 bin genç iş gücünün içinde dahi yer almamaktadır. Bu sayı, bazı Avrupa ülkelerinin toplam nüfuslarından bile fazladır.

- ❖ **Gençlerin İşsizliği Ailede Huzur Bırakmıyor:** TÜİK verilerine göre gençlerde iş gücüne katılma oranı, 2019 yılında %44,4 iken 2020 yılında %39'a gerilemiştir.

Gençlerin yarısından fazlası (%59), "işsiz olmaları sebebiyle aile ilişkilerinin olumsuz yönde etkilendiğini" ifade ederken, iş arayan gençlerin %80'e yakını "işsizlik nedeniyle kendilerini arkadaşlarından geri kalmış hissettiğini" söylemektedir. Her on gençten yedisi ise "çalışmadıkları için ailelerine karşı mahcup hissettiklerini" ifade etmektedir.

- ❖ **Diplomalı İşsizlik Önlenemiyor, Aileler Eğitim Masraflarından Sonra Çocuklarının İşsizlik Masraflarını da Üstleniyor:** 2014 yılında 25-34 yaş arasında üniversite mezunu işsiz sayısı 295 bin kişi iken, 2020 yılında %79 artışla 527 bin kişiye yükselmiştir. 2005'te 22 bin olan "iş bulma ümidi kalmadığı için iş aramayan üniversite mezunu" sayısı, bugün 17 ilin nüfusunu geride bırakarak 272 bine çıkmıştır. Ümidini yitiren üniversite mezunu işsiz sayısında son 1 yıldaki artış oranı %149 olmuştur. Büyük fedakârlıklarla üniversiteyi kazanıp okuyan gençlerimizin ve ailelerinin hayalleri, mezun oldukları gün suya düşmektedir. Yıllarca eğitim masrafları için fedakarlık yapan Aileler, gençlere yeterli iş alanı oluşturulamadığı için; çocuklarının KYK borçlarını ve işsizlik masraflarını da üstlenmek zorunda kalmaktadır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- ❖ **Gençlerimiz Ne Eğitimde Ne İşte, AKP'nin Türkiye'ye Hediyesi: Evde Oturan Milyonlarca Genç:** 18-24 yaş aralığında ne okuyan ne de bir işte çalışan gençlerin oranı OECD ülkelerinde ortalama %14,3 iken, Türkiye'de bu oran %32,2'dir. Türkiye bu oranla tüm OECD ülkeleri içerisinde ilk sıradadır. 2020 itibarıyla 15-29 yaş grubunda olup ne eğitim alan ne de bir işte gençlerin sayısı 6 milyona yaklaşmıştır. Ülkemizde her 5 üniversite mezunundan 1'i ne iş hayatında yer almakta ne de aktif iş arayışında bulunmaktadır.
- ❖ **Gençlerimiz Düşük Ücretle, Güvencesiz Çalışmaya Mahkum; İş Cinayetleri Kaçınılmaz:** Türkiye'de aktif olarak çalışma hayatında yer alan her beş gençten biri sigortasız çalıştırılmaktadır. 2014-2020 yılları arasında 15-27 yaş arasında 2 bin 242 genç iş cinayetlerinde yaşamını kaybetmiştir.
- ❖ **Saray, İstihdam Edemediği Gençlerden KYK Borçlarını Ödemesini Bekliyor; Gençler Hacizlerle Boğuşuyor:** KYK kredisini kullanan yaklaşık 5 milyon genç ise borçlarını ödeyememektedir. 4 yıl öğrenim kredisi alan bir öğrenci, mezuniyet sonrası hayata en az 30 bin TL'lik bir borç yükü altında başlamaktadır. AKP, istihdam yaratamadığı hâlde borçlu mezun ettiği gençlerden kredi geri ödemelerini beklemektedir.
- ❖ **Dijital Çağın Mesleklerini Edinmiş "Kalifiye" Gençler Evde Oturuyor:** Bilişim ve iletişim teknolojileri alanlarından mezun olan üniversitelilerin işsizlik oranı %14,1'dir. Bu oran mühendislik alanında da farklı değildir. 2020 yılında mühendislik fakültelerinden mezun gençlerin işsizlik oranı TÜİK'e göre %12,1'dir. Tüm dünya, mühensizlere ve bilişimcilere ihtiyaç duyulan dijital dönüşümü yaşarken, Türkiye'de bu alanlardan mezun olan her on gençten biri işsiz kalmaktadır.
- ❖ **Gençlere; Pahalı ve Yavaş İnternet Dayatılıyor, Gençler Çağın Gerisinde Birakılıyor:** Z Kuşağı için teknoloji, bir lüks değil, çağın gereğidir. Gençler, içine doğdukları bilgi çağının imkânlarından, gelişmiş ülkelerdeki yaşlıları kadar faydalanma hakkına sahiptir. Dünya çapında internet hızının ölçülmesini sağlayan Speedtest'in 177 ülkenin internet hızını değerlendirdiği Mart 2021 raporuna göre dünya genelinde, sabit internet altyapısıyla indirme hızı ortalama 98.67 Mbps iken Türkiye'de 34.11 Mbps'dir. Bir diğer ifadeyle Türkiye'de internet, dünya ortalamasından üç kat daha yavaştır. Dijital devrimi gerçekleştirmesi gereken gençler, internete dahi düzgün bir şekilde erişememektedir.
- ❖ **Gençler, En Temel Teknoloji Ürünlerine Dahi Erişemiyor, Dijital Çağdan Kopuyor:** Bir yanda sürekli artan döviz kuru, diğer tarafta ise vergi baskısıyla ortaya çıkan fiyat artışı Türkiye'de birçok teknoloji ürününü ultra lüks araçlar hâline getirmiştir. Türkiye, OECD'nin "okul çalışmaları için bilgisayara erişim" isimli listesinde 77 ülkenin içince ancak 64. sıradadır.

Türkiye'de en ucuz bilgisayarın yaklaşık 4-6 bin lira arasında olduğu görülmektedir. Bu da asgari ücretle çalışan bir kişinin ortalama özelliklerde bir bilgisayar alabilmesi için en az 2 aylık maaşını vermesi gerektiği anlamına gelmektedir. Öyle ki 2016 Nisan ayında bir öğrenci 5 aylık KYK kredisi ile bir bilgisayar alabiliyorken, 2021 Nisan ayında bir öğrenci ancak 13 aylık KYK miktarı ile bir bilgisayar alabilmektedir.

- ❖ **Saray, Gençlere Cep Telefonunu Dahi Lüks Görüyor:** Aralık 2019'da akıllı telefonların ortalama fiyatı 2 bin TL iken Aralık 2020'de ortalama 3 bin 800 TL'ye çıkmıştır. TV'lerin ortalama fiyatı bir yıl içerisinde 2 bin 500 TL'den 4 bin TL'ye yükselmiştir. Fiyatında en çok artış yaşanan dördüncü ürün, özellikle salgın döneminde yoğun bir taleple karşılaşılan tabletler olmuştur. Tabletlerin Aralık 2019'daki ortalama fiyatı bin 46 TL iken, Aralık 2020'de bin 587 TL'ye ulaşmıştır. Aynı dönemde oyun konsolu fiyatları ise %29,8'lik artışla 3 bin 923 TL'ye ulaşmıştır.
- ❖ **Bunalıma Sürüklenen Gençler; Antidepresan Bağımlılığının yada İntiharın Eşiğinde:** AKP iktidarı döneminde, 2002-2019 yılları arasında 15-29 yaş grubunda 19.277 genç intihar etmiştir. Yaşanan geçim sıkıntısı ve ekonomik kaygılar, ailelerin dağılmasına, psikolojik sorunların ve ağır depresyonların yaşanmasına da sebep olmaktadır. Aile düzeni bozulan, ekonomik sorunlarla boğuşan bu gençler, intihara meyilli bireylere dönüşmekte, AKP'nin kötü yönetimiyle derinleşen ekonomik kriz ve yoksulluk gençleri hayattan koparmaktadır.

Hem gençler hem de diğer yaş grupları giderek daha fazla antidepresan kullanmaya başlamaktadır. Nitekim 2019 yılında Türkiye'de 49 milyon 857 bin kutu antidepresan ilaç satılırken, bu sayı, 2020'de 54 milyon 625 bine yükselmiştir. Gençler çölleşen yaşamlarının kendilerini soktukları bunalımla ancak ilaç desteği alarak baş edebilmektedir.

- ❖ **Torpil ve Kayırmacılık Gençlerin Ülkeye Güvenini Sarsıyor: Gençler Hak Ettikleri İşlere Atanmazken AKP, Pudra Şekeri Jenerasyonu Yetiştiriyor:** AKP yönetimi Türkiye'de yaşamın her alanında liyakat esasını rafa kaldırmış, liyakatsizliği kemikleşmiş bir kronik sorun hâline getirmiştir.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Kamu kurumlarında kendilerine yer bulmak, kariyer yapmak isteyen gençler de AKP'nin yandaş kayırmacılığı uygulamalarıyla karşılaşmaktadır. (KPSS) yüksek puan alan gençler, sözlü kurum sınavlarında elenmekte ve çoğu zaman onlardan çok daha düşük puan alan adaylar kamu görevlerine tercih edilmektedir. Ülkedeki gençler bu sorunlarla boğuşurken, onları görmezden gelen Saray, kendisine yakın gençliği el üzerinde tutmaktadır. Akranları işsiz ve yoksulken, iktidara yakın duran bir grup genç yaşadıkları lüks hayatı sosyal medyadan ifşa etmektedir.

- ❖ **İyi Eğitimli Genç Nüfus, Türkiye'yi Terk Ediyor; Beyin Göçü Önlenemiyor:** Ülkemiz, iyi eğitim almış profesyonellerini, kalkınmamızda nitelikli üretimde kilit role sahip olan Mühendis, Mimar, Hekim, Akademisyen, Bilim İnsanı, Avukat başta olmak üzere yetmişmiş nüfusunu yurtdışına beyin göçü olarak kaybetmektedir
2016'da 69.326 kişi olan yurtdışına giden Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı sayısı 2018'de 136.740 kişi oldu. Yani iki yılda %97 artış yaşandı. 2019 yılı verilerinde, Türkiye'den göç eden nüfusun %41'i gençlerden oluşmaktadır. Yani 20-34 yaş aralığında yoğun bir yurtdışına göç olduğunu görülmektedir. Dört yılda Türkiye'den göçen 20-35 yaş arası nüfus yüzde 70 artmıştır.
- ❖ **Meslek Lisesi Mezunu Gençler de Mağdur: Meslek Sahibi Olmanın Avantajı Kalmadı:** Meslek lisesi mezunlarının istihdam oranı sadece %54'tür. Yani meslek lisesinde meslek edinmek için öğrenim gören her iki gençten biri okulundan mezun olduktan sonra iş bulamamaktadır.
- ❖ **Tutuklu ve Hükümlü Öğrenci Sayısı 2 Bine Yaklaştı:** Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü verilerine göre 2018 yılında örgün eğitimde lise ve üniversitede okurken tutuklanan öğrencilerinin sayısı 1.848 kişidir. Afiş asan, gösteri yürüyüşlerine katılan birçok öğrenci soruşturma geçirip, yasadışı örgüt üyeliğine varan suçlardan tutuklanmaktadır. Hiçbir eleştiriye tahammülü olmayan Saray, gençleri "terörist" olarak yaftalayarak itibarsızlaştırmak, memnuniyetsizliklerini dile getirdikleri için cezalandırmak istemektedir.
- ❖ **Yalnız ve Çaresiz Bırakılan Gençler, Suça İtiliyor:** TÜİK verilerine göre 2015 yılında 18-24 yaş arasında 45 bin 451 genç suç işlemişken, 2019 yılında bu sayı yaklaşık %60 artışla 72 bin 397'ye çıkmıştır. Benzer bir durum cezaevine girme yaşlarında da kendisini göstermektedir. AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılında 18-24 yaş aralığında, 15 bin 926 genç Ceza İnfaz Kurumuna girmiş, bu sayı 2019 yılında %129 artışla 36 bin 489'ye yükselmiştir.
- ❖ **Türkiye, Madde Kullanımı Bağlantılı 30 Yaş Altı Ölümünde Avrupa Birincisi:** Madde kullanımında en riskli grup 25-34 yaşındaki gençlerdir. Neredeyse her iki kullanıcıdan biri bu yaş grubundandır. Bunun yanı sıra Türkiye, Avrupa Birliği ülkelerine kıyasla madde kullanımı bağlantılı 30 yaş altı ölümlerin en yüksek olduğu ülkedir. Bu oranlar genç nüfusun madde kullanıma ne kadar açık bir durumda olduğunu ortaya koymaktadır.

ZAM YAĞMURU!

Kapanmanın tüketiciye faturası ağır oldu; yeme içme sektöründen hazır giyime kadar her şey zamlandı, yenileri yolda!

Salgında kapalı kalınan dönemde birçok sektörde yaşanan ciro kaybı ve artan hammadde fiyatları 1 Haziran'da başlayan açılımlar ile birlikte tüketiciye zam olarak yansımaya başladı.

Aralıklarla 6 ay süren kapanma dönemi sonrası restorana, mağazaya ya da bir teknoloji marketine giren tüketiciler yüksek fiyatlarla karşılaştı. Yeme içme sektöründe yüzde 30'a kadar çıkan zam oranı hazır giyimde yüzde 20, konaklamada ise yüzde 40'ı aştı.

Üretici fiyatları ile tüketici fiyatları arasındaki makasın hâlâ açık olduğunu dile getiren sektör temsilcileri, hammadde fiyatlarında düşüş olmadığı takdirde birçok sektörde zam dalgasının devam edeceği uyarısında bulundu.

KDV İndirimi Gelmezse Yeni Zamlar Yolda

Geçtiğimiz dönemde salgının etkilerinin en ağır hissedildiği sektörlerden biri yeme-içme sektörü oldu. Restoran ve kafeler salgının başladığı 2020 Mart ayından bu yana 15 aya yakın kapalı kaldı.

Sektör şirketleri bu dönemde toplam cirolarının yüzde 5'ini geçmeyen online servis ve gel-al hizmeti verdi. Geçen sürede girdi fiyatlarının yüzde 40'a kadar arttığını dile getiren sektör temsilcileri, açılma ile birlikte bunun sadece yüzde 20'sini fiyatlara yansıtılabildiklerini anlattı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Tüm Restoranlar ve Turizmciler Derneği (TÜRES) Başkanı Ramazan Bingöl, maliyetlerin son bir yılda yüzde 40'a varan artışı nedeni ile bazı firmaların yüzde 10-20 arası zam yaptığını kaydetti.

Bingöl, "Pazar gününün açılması sayesinde cirolarda artış yaşanacağı için yeni bir zam dalgası gerçekleşmesini beklemiyoruz" dedi. Öte yandan sektörde bu ay sonuna kadar uzatılan KDV indirimi uygulaması da merakla bekleniyor.

Bingöl, KDV indiriminin devam etmemesi halinde aradaki fark olan yüzde 7'lik oranın da fiyatlara zam olarak yansıtılacağını belirtiyor. Fiyat artışlarına rağmen yeme içme sektöründe işler düzeliyor. Başta bahçeli mekanlar olmak üzere sektör işletmelerinin yarısından fazlasının salgın öncesi ciroları yakaladığı belirtiliyor.

Kahvaltı Yüzde 50 Zamlandı

En fazla talep gören yerler ise kahvaltının da dahil olduğu işletmeler. Kaşibeyaz Lezzet Grubu Başkan Vekili Murat Kaşibeyaz, artan gıda enflasyonu nedeni ile maliyet baskısı altında olduklarını anlattı.

Geçen sene de aynı dertten mustarip olduklarını ama bunu fiyatlara yansıtamadıklarını dile getiren Kaşibeyaz, "Şu an ise hiçbir işletmenin artan fiyatları menüsüne yansıtmama gibi şansı yok. Pandeminin hizmet sektörüne darbesi sektörün direncini de kırdı. Pandemiden önce serpmeye kişi başı kahvaltı 90 TL'ye, bugün 130 TL'ye çıktı. Bu da yüzde 50 zam anlamına geliyor ki bu şu an bütün mekanlar için geçerli olan bir durum" ifadelerini kullandı.

50 TL'ye Marka Tişört Kalmadı

Geçen yıldan bu yana düşen satışlardan mustarip olan başka bir sektör ise hazır giyim oldu. Yılın önemli bir kısmını kapalı geçiren işletmeler diğer taraftan da hammadde sorunu ile baş etmeye çalıştı.

Başta pamuk olmak üzere en çok kullanılan girdilerde yüzde 80'i aşan fiyat artışı ile karşılaşan sektör, diğer taraftan da uzayan termin süreleri nedeniyle sıkıntı yaşadı. Markalar da artan maliyet artışlarını fiyatlara yansıtmaya başladı. Türkiye'de yüzlerce mağazası olan Inditeks Grubu markaları yeni sezonu yüzde 30 zam ile açtı. Yerli yabancı birçok markada benzer oranlarda fiyat artışı yaşandı. Bazı markalarda 50 TL'ye tişört bulmak artık zorlaştı.

Mutfakta Yeni Dalga Beklentisi

Türkiye'nin bazı alanlarda üretici bir ülke olmamasının sıkıntısını yaşadıklarını anlatan Züccaciyeciler Derneği (ZÜCDER) Başkanı Mesut Öksüz de başta çelik ve plastik olmak üzere önemli girdi kalemlerinde yüksek fiyat artışları ile karşılaştıklarını anlattı.

Mutfak gereçlerinde pandemi döneminde hammadde fiyatlarına bağlı olarak yüzde 50'nin üzerinde artış yaşandığını dile getiren Öksüz, "Şimdi bir zam dalgası daha yaşanacak. Tüm mutfak ürünlerinde yüzde 30-50 arasında zam bekliyoruz. Ne yazık ki hammadde fiyatlarında bir dengeleme olmazsa artış devam edecek" açıklamasında bulundu.

Bodrum'da Lahmacun 110, Dürüm 400 TL, Bakkalda Bile Su 10 Liraya Yakın

Fiyat artış oranları bölgeden bölgeye farklılık gösteriyor. Özellikle turizm destinasyonlarındaki fahiş fiyatlar, sosyal medyada da gündem olmaya başladı. Kişi başı plaj giriş fiyatları 300 TL'den başlıyor, bazı localarda ise fiyat 10 bin TL'ye kadar çıkıyor.

Geçen yıl söz konusu fiyatlar 200 TL'den başlıyordu. Geçtiğimiz yıllarda çokça tartışılan lahmacun fiyatlarının ise artış oranı dudak uçuklattı.

Bodrum Türkbükü'nde geçen yıl 90 TL'ye satılan lahmacun 110 TL'ye çıkarken bir dürümün fiyatı 400 TL'yi buldu. Sokak arasında satılan 500 mm'lik su bile 10 TL'ye dayandı.

AKP'LİLERİN YÖNETİM KURULU SALTANATI

Çifter çifter götürmüşler

Görevde yükselmek için ilk koşul iktidara yakınlık. AKP döneminde onlarca isim, birden fazla yönetim kurulunda yer alıyor. Eski, yeni siyasetçiler, bürokratlar kamu idarelerinin yönetim kurullarındaki görevleri sayesinde binlerce lira maaş alıyor.

İktidarın eski ve yeni siyasetçileri, bürokratları, AKP'lilerin yakınlarını zenginleştirme aracı olarak yönetim kurulu üyeliklerini kullanma alışkanlığı kamunun hemen her alanına yayıldı. Birden fazla maaş alanların sayısı her geçen gün artıyor. Esas görevinin sağladığı maaşla yetinmeyen yandaş isimler, iki üç yerden maaş alarak zenginleşiyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Yönetim kurulu üyelikleri ve her toplantı başına aldıkları "huzur hakları" ile "köşeyi dönenler" arasında belediye başkanları, bakan yardımcılarının yanında AKP'lilerin akrabaları da bulunuyor.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, "Kamu görevlileri, kadrolarına bağlı pozisyonları dışında, en fazla bir kurumun yönetim veya denetim kurullarında görev alabileceklerdir" açıklaması hayata geçmedi. Birden fazla yönetim kurulunda görev yapanlar arasında asgari ücretin 50 katını bir ayda tek başına kazananlar, net maaşı yüz bin lirayı geçenler olduğu da biliniyor.

Başkan da Var Danışman da

Birden fazla görevde bulunanlardan tespit edilebilenler arasında şu isimler yer alıyor:

- ◆ Ekrem Yüce: AKP'li Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanı, ÇAYKUR Y.K. Üyesi.
- ◆ Ali Taha Koç: Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanı, Türksat Y.K. Üyesi.
- ◆ Hamza Yerlikaya: Eski AKP Milletvekili, Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı, Gençlik ve Spor Bakan Yardımcısı.
- ◆ Mehmet Uçum: Eski AKP Milletvekili, Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı, Cumhurbaşkanlığı Hukuk Politikaları Kurulu Başkanvekili.
- ◆ Uğur Ünal: Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanı, Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş. Y.K. Üyesi.
- ◆ Seyit Sertçelik: Eski AKP Milletvekili, Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı, Cumhurbaşkanlığı Güvenlik ve Dış Politika Kurulu Üyesi.
- ◆ Necdet Ünüvar: Eski AKP Milletvekili. Ankara Üniversitesi Rektörü, Cumhurbaşkanlığı Sağlık ve Gıda Politikaları Kurulu Üyesi.
- ◆ Cemil Ragıp Ertem: Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı, Cumhurbaşkanlığı Ekonomi Politikaları Kurulu Üyesi, Vakıf Bank Y.K. Üyesi.
- ◆ Abdi Serdar Üstünsalih: Vakıf Bank Y.K. Üyesi, Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. Y.K. Üyesi.
- ◆ Adnan Ertem: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan Yardımcısı, Vakıf Bank Y.K. Üyesi.
- ◆ Abdülkadir Aksu: Eski Vali, Belediye Başkanı, Milletvekili, Bakan. Vakıf Bank Y.K. Başkanı.
- ◆ Dilek Yüksel: Eski Mamak Belediyesi Şube Müdürü, eski AKP Milletvekili, Vakıf Bank Y.K. Üyesi, Denetim Komitesi Üyesi, Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi.
- ◆ Sadık Yakut: Eski MHP ve AKP Milletvekili, Eski TBMM Başkanvekili, Vakıf Bank Y.K. Üyesi, Kurumsal Yönetim Komitesi Üyesi.
- ◆ Ayşen Gürcan: Eski Aile ve Sosyal Politikalar Eski Bakanı, Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı, bir üniversitede öğretim üyesi.
- ◆ Mehmet Emin Baysa: Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu Üyesi, Vakıf Bank Denetim Kurulu Üyesi.
- ◆ Veysi Kaynak: Eski Başbakan Yardımcısı, Eski AKP Milletvekili, Eski Bakan Yardımcısı, Ziraat Bankası Yönetim Kurulu Başkan Vekili.
- ◆ Yunus Emre Ayözen: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanı, DHMİ Y.K. Üyesi.
- ◆ Uğur Sancarbaba: Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdür Yardımcısı ve ve DMO Y.K. Üyesi.
- ◆ Hasan Hüseyin Aydemir: Tarım ve Orman Bakanlığı Bakan Müşaviri, Et ve Süt Kurumu Y.K. Üyesi.
- ◆ Mehmet Emin Birpınar: Çevre ve Şehircilik Bakan Yardımcısı, Emlak Katılım Bankası Y.K. Üyesi.
- ◆ Şeref Kalaycı: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan Yardımcısı, ETİ Maden Y.K. Üyesi.
- ◆ Aylin Çağlayan Özcan: Tarım ve Orman Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürü, TMO Y.K. Üyesi.
- ◆ Mehmet Aktaş: Emniyet Genel Müdürü, PTT Y.K. Üyesi.
- ◆ Ebubekir Şahin: RTÜK Başkanı ve Halk Bankası Y.K. Üyesi.
- ◆ Selim Dursun: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Bakan Yardımcısı ve Türk Telekom Y.K. Üyesi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- ◆ Fatih Kılıç: Hazine ve Maliye Bakanlığı Daire Başkanı ve TÜPRAŞ Y.K. Üyesi.
- ◆ Nadir Alparslan: Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı, Kuveyt Türk Katılım Bankası Y.K. Başkan Yardımcısı.
- ◆ Yunus Bekir Uçar: Milli Piyango İdaresi Genel Müdür Vekili, SEBİT Eğitim ve Bilgi Teknolojileri A.Ş. yöneticisi.
- ◆ Burhan Ersoy: Vakıflar Genel Müdürü. Kuveyt Türk Katılım Bankası Y.K. Üyesi . Vakıf Katılım Bankası Y.K. Üyesi.
- ◆ Nurettin Nebati: Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı, Türk Telekom Y.K. Üyesi.
- ◆ Salim Arda Ermut: Varlık Fonu Genel Müdürü, TÜPRAŞ Y.K. Üyesi.
- ◆ Şakir Ercan Gül: Hazine ve Maliye Bakan Yrd. Sun Express Y.K. Üyesi. Eximbank Y.K. Başkanı.
- ◆ Fahrettin Altun: İletişim Başkanı. Borsa İstanbul Y.K. Üyesi.
- ◆ Fatmanur Altun: Türk Hava Yolları Y.K. Üyesi, Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi.
- ◆ Ali İhsan Uygun: TCDD Genel Müdürü, Anadolu Raylı Ulaşım Sistemleri Y.K. Başkanı.
- ◆ Enver İskurt: Türk Telekom Y.K. Başkanı, Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı.
- ◆ Erişah Arıcan: Varlık Fonu Başkanvekili, Borsa İstanbul Y.K. Üyesi, CR Avrasya Derecelendirme A.Ş. Y.K. Üyesi.
- ◆ Onur Alkın Kalkavan: PTT Y.K. Üyesi. Sedef Gemi İnşaatı A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi.
- ◆ Murat Halit Durceylan: TTK Yöneticisi, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdür Yardımcısı.
- ◆ Zafer Benli: TTK Yöneticisi, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşarı.
- ◆ Ünal Baylan: TCDD Taşımacılık A.Ş. Bilgi Toplama Hizmetleri Yönetim Kurulu Üyesi, Denizcilik Genel Müdürü.
- ◆ Faruk Çelik: Eski Bakan, eski milletvekili. Ziraat Bankası Y.K. Üyesi ve Bankanın Ücretlendirme Komitesi Üyesi.
- ◆ Ahmet Tural: TCDD Yöneticisi, Hazine ve Maliye Bakanlığı Hazine Kontrolörleri Kurulu Başkanı.
- ◆ Sevda Mersin: Türk Şeker Y.K. Üyesi, Hazine ve Maliye Bakanlığı Bürokrati.
- ◆ Ahmet Yalçın Yalçinkaya: Türk Şeker Y.K. Üyesi, Ekonomik Programlar Ve Araştırmalar Genel Müdürü.
- ◆ Erdal Erdem: Kardemir Y.K. Üyesi, Kalkınma Bankası Y.K. Üyesi.
- ◆ Celalettin Sıvacı: Türk Şeker Y.K. Üyesi, Hazine ve Maliye Bakanlığı Genel Müdür Yardımcısı.
- ◆ Mustafa Koç: Türk Şeker Y.K. Üyesi, Strateji Geliştirme Başkanı.
- ◆ Yasin Er: Türk Şeker Y.K. Üyesi, Hazine ve Maliye Bakanlığı Daire Başkanı.
- ◆ Ahmet Erdem: TEDAŞ Y.K. Üyesi, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan Yardımcısı.
- ◆ Zekeriya Erdurmuş: Et ve Süt Kurumu Y.K. Üyesi, Hayvancılık Genel Müdürü.
- ◆ Mustafa Altuğ Atalay: Et ve Süt Kurumu Y.K. Üyesi, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürü.
- ◆ Hüseyin Aydın: Turkcell Y.K. Üyesi, Ziraat Katılım Y.K. Başkanı.
- ◆ Ömer Fatih Sayan: Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı, Türk Telekom Y.K. Başkanı.

Çift Maaş Engellensin

CHP İzmir Milletvekili Murat Bakan, bürokrat ve siyasetçilerin kamu görevlilerine getirilen yasak kapsamına alınıp hem emekli aylığı hem de kamudan ücret almasının engellenmesi için kanun teklifi hazırladı. CHP'li Bakan, teklifinde ayrıca kamu kurumlarında birden fazla görevde bulunarak birden fazla ücret, aylık, huzur hakkı veya başka adlarla nitelendirilen ücret benzeri ödemeler alınmasının da engellenmesini istedi. Kanun teklifiyle; sosyal güvenlik kurumlarından emekli aylığı alanlardan kamuda çalışmaya başlayanların emekli aylığının kesilmesine ilişkin hükmün istisnası olarak düzenlenmiş bazı görevler ve görevlilerle ilgili de değişiklik öngörülüyor. Buna göre; Cumhurbaşkanı tarafından atanan veya görevlendirilenler, özel kanunlarında veya Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde emeklilik veya yaşlılık aylığı kesilmeksizin çalıştırılanlar veya görev yapanlar da birden fazla

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

ödeme almayacak. Bu kişilerin aylığının kesilmemesine ilişkin istisnai düzenlemeler kaldırılarak bu kişilerin de tek maaş almalarının sağlanması öngörülmüyor.

Belediyeye Çöktüler

Bursa CHP İl Başkanı İsmet Karaca, AKP'li siyasi kadroların Bursa Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı şirketlerde görevlendirildiğini ve bu nedenle ortaya büyük zararların çıktığını açıkladı. Uzman olmayan kadroların sadece para kazanma amaçlı görevlendirilmeleri sonucu belediye şirketlerinin batmanın eşiğine geldiğini vurgulayan CHP Bursa İl Başkanı Karaca, şunları ifade etti: "2020'nin kasım ayı başında, AKP'nin 17 ilçe başkanından 16'sının, AKP'li bazı il başkan yardımcılarını ile MHP'li il yöneticilerinin Bursa Büyükşehir Belediye iştiraki şirketlerin yönetim kurullarına alınmasını eleştirmiş ve listeyi kamuoyu ile paylaşmıştım. Bu açıklamamıza cevap veren Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş belediye meclisi oturumunda, hakkı huzur bedellerini arpalık olarak nitelemenin ahlak dışı bir hareket olduğunu öne sürmüştü. Yani belediye şirketlerinin zararda olduğunu ortaya koyup, doğru yönetilmediğini, arpalığa dönüştüğünü söylemek ahlaksızlıkmiş. Geldiğimiz noktada bakıyoruz ki, Alınur Aktaş'ın ayakları yere basmış. Eleştirilerimiz nedeniyle bizi ahlaksızlıkla suçlarken, belediye şirketlerine çöken AKP'li siyasilere de sessiz sedasız temizlemek zorunda kaldı. Madem ahlak dışı bir eleştiriydi bizimki, neden virgülüne kadar gereğini yaptın?"

DÖVİZLE MAAŞ ALANA ÜLKEDE HAYAT GÜZEL

AB ülkeleri genelinde 100 avro karşılığı satın alınan aynı mal ve hizmet sepeti, Türkiye'de 32 avro karşılığı yani 334 Türk Lirası'na alınabiliyor. Ülkede her şey döviz sahibine sudan ucuz olurken, satın alma gücü AB ortalamasının yüzde 36 altında kaldı.

Türkiye kendi yurttaşına pahalı, yabancıya ise giderek ucuzlaşıyor. Türk Lirası'ndaki değer kaybının da etkisiyle Türkiye'nin 2020 yılında satın alma gücü 27 Avrupa Birliği ülkesi ortalamasının yüzde 36 altında kaldı. Kişi başı bireysel tüketim düzeyi ise AB'nin yüzde 28 gerisinde kaydedildi. Türkiye İstatistik Kurumu, 2020 yılına ilişkin geçici Satınalma Gücü Paritesi (SGP) verilerini açıkladı.

Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat) tarafından açıklanan SGP'ye göre, kişi başına gayrisafi yurtiçi hasıla (GSYH) endeksi değeri, 27 Avrupa Birliği (AB) ülkesi ortalaması 100 iken Türkiye için 64 oldu ve AB ortalamasının yüzde 36 altında kaldı.

Karşılaştırmalarda, 27 AB üyesi ülke, 3 Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA) ülkesi (İsviçre, İzlanda ve Norveç), 5 aday ülke (Türkiye, Kuzey Makedonya, Karadağ, Sırbistan ve Arnavutluk), 1 potansiyel aday ülke (Bosna-Hersek) ve Birleşik Krallık ele alındı.

Öte yandan karşılaştırmalarda yer alan 37 ülke arasında SGP'ye göre kişi başına GSYH endeksi en yüksek ülke 266 ile Lüksemburg olurken en düşük ülke ise 31 ile Arnavutluk olarak kayıtlara geçti. Kişi başına GSYH endeksinde Lüksemburg AB ortalamasının yüzde 166 üzerinde, Arnavutluk ise yüzde 69 altında değere sahip oldu.

Türkiye ise 37 ülke arasında 31'inci sırada yer aldı.

Bireysel Tüketim Düzeyi 72

Kişi başına fiili bireysel tüketim düzeyi 27 Avrupa Birliği ülkesi ortalaması 100 iken, Türkiye için 72 oldu ve AB ortalamasının yüzde 28 altında kaldı. Karşılaştırmalarda yer alan 37 ülke arasında kişi başına fiili bireysel tüketim değeri en yüksek ülke 131 ile Lüksemburg, en düşük ülke ise 40 ile Arnavutluk olarak kayıtlara geçti.

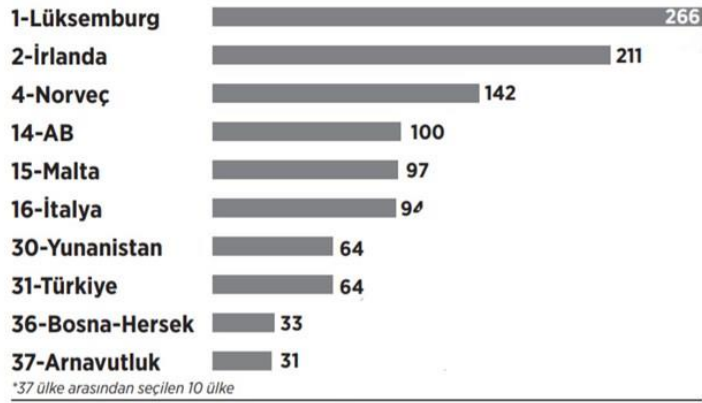
Türkiye bu alanda 37 ülke arasında 28'inci sırada yer aldı.

Döviz Sahibine Ucuz

Eurostat verilerinde ülkelerin ulusal para birimlerinin karşılaştırmalı olarak döviz kuruna göre alım gücü, fiyat düzeyi endeksi olarak belirtiliyor. Bir ülkenin fiyat düzeyi endeksi, 100'den büyük ise bu ülke karşılaştırıldığı ülke grubu ortalamasına göre "pahalı", 100'den küçük ise bu ülke karşılaştırıldığı ülke grubu ortalamasına göre "ucuz" olarak ifade ediliyor.

Türkiye'nin fiili bireysel tüketim ile ilgili fiyat düzeyi endeksi, 2020 yılı geçici sonuçlarına göre 32 oldu. Bu değer, AB ülkeleri genelinde 100 avro karşılığı satın alınan aynı mal ve hizmet sepetinin Türkiye'de 32 avro karşılığı Türk Lirası ile satın alınabileceğini gösteriyor.

Satın alma gücüne göre kişi başına GSYH endeksi

İHALELERİN ADRESLERİ ŞAŞIRTMIYOR

Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan milyonluk lüks araç ihalesi

Hazine ve Maliye Bakanlığı, tasarrufa gideceğini açıklamasına rağmen AKP'den milletvekili aday adayı olmuş Mehmet Kaya'nın şirketinden 2 milyon 862 bin TL'ye 15 araç kiraladı.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'na bağlı Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu, 2 milyon 862 bin TL'ye 15 araç kiraladı. Kurum, 9 Şubat 2021'de ihaleye çıkarak, 26 Şubat'ta Kaya Seyahat Turizm Sanayi ve Dış Ticaret LTD. ŞTİ. ile 2 milyon 862 bin TL'lik sözleşme imzaladı. İhaleye toplam 6 geçerli teklif verilirken, ihaleyi kazanan şirketin Yönetim Kurulu Üyesi ise 24 Haziran seçimlerinde AKP'den Ankara milletvekili aday adayı olan Mehmet Kaya çıktı.

1 Mart 2021 ve 29 Şubat 2024 arasında kullanmak üzere kurumun kiraladığı 15 aracın özellikleri ise şaşırttı. Araçların tümü 2021 model ve siyah olacak. 7/24, şehir içi ve şehir dışı kullanılacak olan araçlar elektrikli sunrooflu. Ambiyans aydınlatması, ön cama yansıtımlı renkli gösterge ekranı ve 3 boyut etkili 7 inç'lik renkli TFT ekranı da bulunuyor.

Sağlık Bakanlığı ve TBMM Araçları da Aynı Şirketten

Sağlık Bakanlığı da 2018 yılında 29 araç için ihaleye çıkmış ve 5 milyon 623 bin TL'ye Kaya Seyahat Turizm şirketinden araç kiralamıştı. TBMM ise 24 Şubat 2021'de 69 makam aracını aynı firmadan kiralamış, araçlar için 35 milyon 500 bin TL'lik sözleşme imzalamıştı. Sosyal Güvenlik Kurumu da, 9 Mart 2021'de ihaleye çıkarak 97 araç kiraladı. Kurum, 67 binek sedan araç ve 12 otomatik binek sedan araç, 2 kamyonet, 16 hafif ticari binek araç için 23 milyon 383 bin 785 TL ödedi. SGK'nın araç kiraladığı firma ise AKP Bitlis Milletvekili Vahit Kiler'in ortağı olduğu Tureks Turizm Taşımacılık Şirketi oldu.

ÜZÜMÜNÜ YE BAĞINI SORMA EKONOMİSİ

2011 yılında hem cari açık hem büyüme hem de AKP'nin oy oranları rekor kırdı. Para aktıkça oyunun arttığını da fark eden siyasal iktidar, izleyen yıllarda sıcak para kanalları kapanınca çareyi, varlık barışları adı altında ülkeyi kara para cennetine çevirmekte buldu. 2013'ten bugüne 4 kez Varlık Barışı yasası çıkarıldı. 2018-2019 arasında günde kaynağı sorgulanmayan ortalama 46,5 milyon liranın geldiği ülkede, kara para aklama şebekesini yöneten Sezgin Baran Korkmaz gibi isimler sırf para getirebiliyor diye siyasi ilişkiler kurabildi.

Türkiye ekonomisinin son 30 yılda en hızlı büyüdüğü yıllar 2010 ve 2011 olarak kayıtlara geçmiş durumda. 2010'da yüzde 8,5, 2011'de ise yüzde 11,1 oranında rekor hızla büyüyen ekonomi o günlerde birçok ekonomisti de tedirgin etmişti. Zira büyümenin kaynağı tüketime dayanıyor, tüketim ise yurtdışından gelen sıcak para ile finanse ediliyordu. Büyümenin son 30 yılın rekorunu kırdığı 2011'de bu gelişmeye paralel olarak cari açıkta da 75,1 milyar dolarla rekor kırılmıştı. Türkiye ekonomisinin bu denli büyük oranda cari açık verebilmesinin veya böyle bir açığı finanse edebilmesinin nedeni ise 2008-2009 yıllarında patlayan Küresel Finans Krizi'ydı. Krizle birlikte Amerikan Merkez Bankası (Fed) faiz seviyesini sıfıra indirmiş, bilançosunu büyütmüş, başka bir deyişle tüm dünyaya dolar pompalamaya başlamıştı. Bu politikadan en çok "faydalanan" ülkelerin başında da Türkiye geliyordu. Ekonomistler bu hızla büyümenin ve borçlanmanın aşırı ısınmaya yol açacağını ve riskleri artıracığını söylese de Erdoğan için her şey yolundaydı. Nitekim bu ortamda gidilen 12 Haziran Genel Seçimleri'nde AKP'nin oy oranı yüzde 49,83'le rekor seviyeye çıkmıştı. Sıcak para oy anlamına geliyordu.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Ancak bu “yalancı bahar” sonsuza kadar süremezdi. Küresel Finans Krizi'nin yarattığı fırtına dinerken Fed, normalleşme süreci için düğmeye bastı. 2013 yılının Mayıs ayında Fed Başkanı Ben Bernanke, faizlerin olması gerektiği gibi enflasyon oranına paralel hale getirileceğini, bilançonun daraltılacağını duyurdu. Dünyaya akan doların musluğu kısıliyordu. Bu durum Türkiye gibi aşırı ısınmış bir piyasada büyümenin yavaşlaması anlamına geliyordu ki, bu da dönemin başbakanı Tayyip Erdoğan için oyunun azalması demektir. 2014'te yerel seçim, 2015'te genel seçim takvimi olan ülkede büyümenin frenine basmak iktidardan vazgeçmekten farksızdı. Ben Bernanke'nin açıklamasından sonra Dolar/TL türbülansa giriyor, iktidar ise ekonomik türbülansı Gezi Direnişi'ne mal ediyordu. Bu haliyle ekonomik bunalımını fark eden siyasal iktidar yönetebilmek için baskıyı artırmaya başladı.

Normal şartlar, altında Fed'le beraber TCMB'nin de faizleri artırması, böylece sıcak para girişlerini hiç değilse koruması beklenir. Ancak bu durumda artan faizler piyasayı durgunlaştırır, büyüme hızı yavaşlar, ısınan ekonomi bir süre soğur. Önüne seçim sandıkları konan Erdoğan faizlerin artırılmasına bu nedenlerle razı gelmedi. Bir yandan içeride düşük faizle piyasaya lira pompalayan ekonomi yönetimi, diğer yandan da yurtdışından sıcak para gelmesini bekliyordu. Ekonominin olağan koşullarına uymayan bu beklenti doğal olarak gerçekleşmedi. Sıcak para akımları yavaşladıkça yerli para değer kaybetmeye, enflasyon ve işsizlik sorunları baş göstermeye başladı.

Tüm bunlar yaşanırken bir yandan da ülkede ağır aksak ilerleyen hukuk ve demokrasi rafa kaldırılmaya, merkezi otorite tek adamda toplanmaya başladı. Planlama adına çalışan Devlet Planlama Teşkilatı, Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü gibi köklü kurumlar ayak bağı olarak görüldü ve kapatıldı. Kamu şirketlerinin tümü Türkiye Varlık Fonu'na bağlandı ve başına Erdoğan kendisini atadı. Ancak tüm bunlar yaşanırken cari açık vererek büyüeyebilen ülke dış finansman açığını nasıl kapatacağı? Bu sorunun cevabı aynı zamanda Sezgin Baran Korkmaz'ın Türkiye'de bir kara para aklama şebekesini nasıl işlettiğini de ortaya koyuyor.

10 Yılda 4 Kez Varlık Barışı Düzenlemesi

Tüm bu bunalımların yaşandığı 2010'lu yıllarda tam 4 kez Varlık Barışı yasası çıkarıldı. İlki 2013'te çıkarılan Varlık Barışı düzenlemeleri, 2016, 2018 ve 2020'de devam etti. Bu düzenlemelerle Türkiye, yurtdışından gelen paranın kaynağını sormayacağını taahhüt ediyor, dahası vergi ayrıcalıkları tanıyacağına da söz veriyordu. Bu düzenlemelerin son 3'ünün koordinasyonu bizzat Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın damadı Berat Albayrak'ın ekonomi yönetiminde söz sahibi olduğu dönemde yapıldı.

Kaynağını Boş Ver Yeter Ki Gelsin

“Darbe girişimi sonrasında yabancıların Türkiye'ye yatırım iştahı kesilmedi. 15 Temmuz gecesi, darbe girişimi sırasında İstanbul'da bulunan ABD'li yatırımcılar, 950 milyon fonu Türkiye'ye ayırmaktan vazgeçmedi.” Bu ve benzeri ifadelerle başlayan haber metinleri 10 Eylül 2016'da tüm gazetelere servis edilmiş, konuya ilişkin Başbakanlık Yatırım Ofisi Başkanı Salim Arda Ermut'un açıklamalarına yer verilmişti. Ermut'un ABD'li yatırımcılar dediği Kingston Kardeşler iken, açıklama yapılırken yanında oturan kişi Sezgin Baran Korkmaz'dı. O günlerde Başbakanlık Yatırım Ofisi'nin başındaki Salim Arda Ermut, bugün Türkiye Varlık Fonu'nun genel müdürlük koltuğunda oturuyor.

İlişkiler ağının detayları ekonomi yönetimini oluşturan kurumlarda gizli. 2014'te 6552 sayılı kanunla bugünkü halini alan Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) de bu kurumlardan bir tanesi. DEİK'e bağlı Türkiye ABD İş Konseyi'nin (TAİK) Başkanı olan Ekim Alptekin, iddianameye göre Sezgin Baran Korkmaz'ın ortağı. 21-23 Mayıs 2017'de Washington'da yapılan TAİK konferansında Sezgin Baran Korkmaz da ilişkileri aracılığıyla konuşmacı olabiliyor, törende ödül dahi verebilecek kadar itibarlı konumda bulunuyor.

Korkmaz bir yandan hükümetle yakın ilişkiler kurarken bir yandan da mafyatik ilişkilerle ele geçirdiği Paramount Otel'de, gazetecileri, siyasetçileri, yargıçları, bürokratları ağırlıyor. Bu esnada medyada Korkmaz'a ilişkin yapılan yayınlarla yerli bir Robin Hood yaratılıyor. Kara paranın rahatlıkla gelebildiği, sadece 250 bin dolara vatandaş olunabilen böyle bir ülkede, kara para aklama şebekesini yöneten bir kişi siyasette de itibarlı ilişkiler kazanabiliyor, Cumhurbaşkanı'yla bile fotoğraf çektirebiliyor.

Günde Ortalama 46,5 Milyon Lira Girdi

Varlık Barışı sayesinde ülkeye giren paranın ne kadar olduğunun tam olarak bilinmesi mümkün olmasa da, Gelir İdaresi Başkanlığı Başkan Yardımcısı İdris Şenyurt'un 10 Temmuz 2019'da aktardığına göre son 1 yılda Varlık Barışı kapsamında ülkeye giren para 17 milyar TL. Daha basit bir ifadeyle ilgili dönemde günde 46,5 milyon lira kaynağı sorgulanmayan paranın rahatlıkla ülkeye girip, vergi dahi vermediği bir sermaye cenneti yaratılmış oldu.

Uluslararası Raporların Gündeminde

Türkiye'nin bu durumu uluslararası kuruluşların da raporlarına girmeye başladı. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) bünyesinde faaliyet gösteren Kara Paranın Aklanmasının Önlenmesi ve Terörizmle Mücadeleyle İlişkin Mali Çalışma Grubu (FATF) 2019 yılının sonunda paylaştığı raporda "Kıtalar arası kavşakta bulunan Türkiye, kara para aklama ve terör finansmanı riskleri ile karşı karşıya. Bu durum, istismar etmek isteyen suç örgütlerinin, terör örgütlerinin ve yabancı teröristlerin yasa dışı faaliyetlerinden kaynaklanan ciddi tehditleri de içeriyor" ifadeleri kullanıldı. Kara paranın adreslerinden biri haline getirilen ülkeye meşru yatırımın gelmesi de giderek daha imkansız hale geliyor. Gayrimenkul yatırımlarını hariç tutarsak Türkiye'ye gelen net yabancı doğrudan sermaye tarihinde ilk kez ekside. Bu haliyle sadece sıcak paranın geldiği, bunun için de büyük ölçüde kara paradan medet umulan bir ekonomik model işletiliyor. Gelen para ise istihdam yaratmıyor ama ekonomik büyümeyi bir biçimiyle finanse edebiliyor. 2018 yılındaki Varlık Barışı'nın yasalastığı temmuz ayında ülkede 29 milyon 450 bin kişi istihdam edilirken, 2021'in Nisan ayında bu sayı 28 milyon 83 milyona geriledi. Ancak ülke ekonomisi 2021'in ilk çeyreğinde, 3 yıl öncesinde yüzde 8,9 büyümüş durumda. Böyle bir büyüme ise girdiği yeri kirletiyor. Bir yandan rüşvetçi bürokratlar ceplerini doldururken, kara paranın uğrak mekânı olan ülke kokainin de yeni güzergâhı haline geliyor.

Vatandaşlık Satışında Kampanya

Aynı yıllarda parayla vatandaşlık satılmaya başlandı. Bu konuda da temel kıstas para getirmekti. 11 Ocak 2017'de Resmi Gazete'de yayımlanan düzenlemeyle 1 milyon dolar değerinde konut satın alan veya 2 milyon dolarlık yatırım yapan yabancılar diledikleri takdirde Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olma hakkı kazandılar. Zaman içinde TL'deki değer kaybı ve sıcak paraya duyulan ihtiyaç o kadar arttı ki, vatandaşlık fiyatında bile kampanya yapıldı. 19 Eylül 2018'de vatandaş olmak için gereken 1 milyon dolarlık gayrimenkul yatırımı 250 bin dolara kadar indirildi. Türkiye bu haliyle dilediği sermayedarın kara parasını ülkeye sokabildiği, dileyen suçlunun ülke vatandaşı olabildiği bir ada devleti görünümünü kazandı. 2020 yılının kasım ayında çıkan haberlere göre 250 bin dolara tam 7 bin 312 yabancı Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı oldu. Bu kişilerin kim oldukları ise bilinmiyor.

Bugünlerde ülkenin gündemine bomba gibi düşen Sezgin Baran Korkmaz'ın kara para aklama şebekesi de böyle bir tarlada filizlendi. Birleşmiş Milletler'e üye 193 ülke içinde Kingston Çetesi'nin kara parayı aklarak sisteme sokabilmek için Türkiye'yi seçmiş olması ve bunun için siyasal iktidarla sıkı ilişkileri bulunan Sezgin Baran Korkmaz'ı bulması bu nedenle tesadüf değil. Türkiye'de kara parayı aklamak sadece kolay olmakla kalmıyor, aynı zamanda siyasetle kurulan ilişkiler aracılığıyla çeşitli imtiyazlar da elde edilebiliyordu. Hele ki, 15 Temmuz Darbe Girişimi'nin ardından ortaya çıkan sis bulutu, siyaset, mafya, ticaret üçgeninin hızla büyümesi için biçilmiş kaftandı.

ABD'de 225 yıla mahkûm edilen Kingston Çetesi'nin üyeleri Türkiye'de krallar gibi ağırlandırmakla kalmıyor, SBK'nin ilişkileri sayesinde milyonlarca dolar para akıyorlardı. Şebeke Türkiye'de o kadar derinleşmişti ki, şebekenin üyeleri Cumhurbaşkanı Erdoğan'la özel görüşmeler yapmaya, birlikte fotoğraf vermeye başlamıştı. SBK ise bu fotoğraflardan aldığı güçle bürokraside itibar kazandı.

Salim Arda Ermut, 15 Temmuz Darbe Girişimi sırasında Başbakanlık Yatırım Ofisi'nin başındaydı. Bugün ise Varlık Fonu Genel Müdürü. Ermut, o günlerde SBK'nin getirdiği paraları "ülkemize yatırım" gelmeye devam ediyor diyerek köpürtmüştü. O sırada ABD'de SBK'nin ortakları Kingston Kardeşler hakkında soruşturma yürütülmeye başlamıştı. Kingston Kardeşler ise bu süreçte tam 9 kere Türkiye'ye geldiler, krallar gibi ağırlandırdılar.

SON 5 AYDA ELEKTRİĞE YÜZDE 25 ZAM

Elektrik ticaretinde gösterge fiyat olarak kabul edilen piyasa takas fiyatı 5 ayda yüzde 25 arttı. Bu artış megavatsaat (MWh) başına 382 liraya yükseldi.

Ocak ayında 298 lira olan megavatsaat (MWh) başına spot elektrik fiyatı ortalaması Haziran ayının ilk üç haftası itibariyle yüzde 25'lik artışla 382 liraya yükseldi.

Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketi EPIAŞ tarafından işletilen Gün Öncesi Piyasası'nda (GÖP) oluşan ve sektörde referans fiyat olarak kullanılan piyasa takas fiyatı (PTF) son dönemde hızlı bir yükseliş gösterdi.

Nisan ayına kadar yaklaşık 290-310 lira aralığında oluşan spot elektrik fiyatı 20 Haziran 2021 Pazar günü için 362.19 lira olmuştu. 21 Haziran Pazartesi için 419.78 liraya yükselen PTF, 22 Haziran Salı günü için 421.94 liraya, 23 Haziran 2021 için 452.41 liraya, 24 Haziran 2021 için ise 481 liraya yükseldi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Aylık ortalama da 4'te 1'lik artış, Enerji Günlüğü'nün, EPIAŞ verilerinden yaptığı hesaplama ya göre Ocak ayında 298 TL seviyesinde belirlenen megavatsaat başına spot elektrik fiyatları ortalama sı, Şubat ayında 287 TL'ye geriledikten sonra tekrar yükselişe geçti.

MWh başına günlük spot elektrik fiyatları aylık ortalama sı Mart ayında 311 TL'ye, Nisan'da 312 TL'ye, Mayıs'da 361 TL'ye, Haziran ayı ilk 24 gününde ise 382 TL'ye yükseldi.

KANAL İSTANBUL BETONLAŞMA PROJESİDİR

Kanal İstanbul Projesi yaratacağı tahrip: nüfus artışı, ekosisteme olumsuz etkileri, deprem riski, tarım alanları kaybı, ticari fayda sağlayıp sağlamayacağı, hukuksal boyutu, inşaat sürecindeki hafriyat, atık büyüklüğü ve bunların transferi, yatırım tutarı, çevresel-sosyal etkileriyle irdelenmiştir. Tüm başlıklarda pozitif etkisi olmadığı gibi, doğada ölümcül etkiler yaratırken ülkemizin kıt kaynaklarının da israf edildiği bir talan projesidir.

Kısaca; Kanal İstanbul Ne Faydası Sağlayacaktır?

Kanal İstanbul, ülkemizin milli gelirini mi artıracaktır?

İklim değişikliği ile mücadeleye çözüm mü olacaktır?

Gençlerimize nitelikli istihdam mı yaratacaktır?

İlave çevre sorunları yaratacaktır, ekosistemi tahrip edecektir, ülkemizin hiçbir ihtiyacına çözüm olmayacaktır. Ne ekonomik, ne teknik ne de finansal olarak fizibil değildir. Bu bir rant projesidir. Bu projenin kazananı bir grup ayrıcalıklı zümredir. Dolayısıyla bu bir betonlaşma projesidir.

Kanal İstanbul sadece İstanbul için değil tüm Türkiye'yi ilgilendiren, ilkenin kaynakların, doğasının etkilendiği ve ülkenin gelecek 10 yıllarını çalıp tüketecek mevcut beton stoku üzerine yenilerinin ekleneceği bir **betonlaşma projesidir.**

Neden Hukuk Sorunu Yaratılmak İsteniyor

Montrö Sözleşmesin'e göre hiçbir gemiyi kanaldan geçmesi için zorlayamayız, İstanbul Boğazını geçişlere kapatamayız. Boğaz geçiş ücreti kanaldan çok daha uygunken hangi ticari gemi Kanaldan geçmeyi tercih eder?

Türk Boğazları Montrö Sözleşmesi'ne göre, boğazlardan geçen uğraklı veya uğraksız tüm gemilerin belirli kriterlere göre ödemek zorunda oldukları harçlar hariç, geçişler ücretsizdir. Bu nedenle, gemi armatörü yönünden ücretli kanal geçişinin teknik ve ekonomik yönden hiçbir olumlu tarafı bulunmamaktadır.

Ticari Faydası da Yoktur

2007'den bu yana Boğaz'dan geçen gemi sayısı her yıl azalmaktadır. 2007'de İstanbul Boğazı'nı 56 bin 606 adet gemi kullanmıştır. 2011'den sonra bu sayı 50 binin altına inmiştir. 2019 yılına gelindiğinde gemi sayısı 41 bin 112'ye düşmüştür. **Son 12 yılda Boğaz'dan geçen gemi sayısı yüzde 27,4 oranında azalmıştır.**

İstanbul Boğazı'nda yaşanan kazaların nedeni gemilerin yaşadığı Teknik arızalardır. **Son 15 yılda gerçekleşen kazaların %67'si teknik arızalar nedeniyle olmuştur. Ayrıca son 15 yılda yaşanan kaza sayısında %39 azalma söz konusudur. 200 metreden büyük tankerler için boğaz geçişi 1994 yılından beri yasaktır.** Bu nedenle son 25 yılda trajik bir kaza yaşanmamıştır.

Boğaz en dar yerinde 698 metre, en geniş yerinde ise 3600 metredir. Kanal İstanbul ise en dar yerinde 275 metredir. Kanal, Boğaz'dan daha uzun ve dar olduğundan, daha güvenli olduğunu söylemek mümkün değildir. Büyük ve tehlikeli gemilerin geçiş güzergahı, İstanbul'un bir yerinden alıp başka bir yerine taşındığında, güvenlik sorununun çözülmüş olması mümkün değildir.

Geminin hızlanması ile birlikte çökme oluşacak ve geminin altında kalan su derinliği daha da azalacaktır. Bu durumda konteyner gemileri **çok sığ suda** seyretmek durumunda kalacak ve emniyetli dümen tutulmasını olumsuz etkileyerek geminin manevra gücünü ve emniyetli seyrini önemli derecede azaltacaktır.

Meydana gelecek akıntı ve blokajlar gemiler için güvenli değildir. Doğal olarak özel ticari bir menfaat elde edemedikleri sürece hiçbir gemi sığ suda seyir yapmayı tercih etmeyecek, **Kanal İstanbul'dan geçmeyecek, İstanbul Boğazı'ndan geçmeye devam edecektir.**

Türkiye'deki Boğazlar, ağırlıklı olarak Karadeniz'e kıyısı olan ülkeler, en başta da Rusya'ya yönelik ya da Rusya kaynaklı taşımalar için kullanılmaktadır. Yani sadece birkaç ülke kullanımı için mi yapıyoruz Kanal İstanbul'u. Ayrıca, Rusya için alternatif rotalardaki ek mesafeler daha kısadır. Ve Boğazları kullanan gemiler daha düşük

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

tonajlı, ana limanlardan (Pire, Malta vb) ülke limanlarına yük taşıyan konteyner gemileri ve yine daha düşük tonajlı dökme yük gemileridir.

Yani Panama veya Süveyş Kanalındaki gibi konteyner gemileri ağırlıklı değildir. Bu tür kanallarda **Para, Konteyner Gemilerinden Kazanılmaktadır. İstanbul Boğazı'ndan 2018 yılında sadece geçen gemilerin % 6,4'ü konteyner gemidir. Bu oran ileride de artmayacaktır, çünkü bu oran 2006 yılında ise sadece %4,4'dür.**

Ayrıca, 2006-2018 döneminde Boğaz'dan geçen gemi sayısının, özellikle daha yüksek değere sahip genel kargo yük gemilerinin azalması, konteyner gemisi artışının çok az olması da dikkate alınmalıdır.

İstanbul İçin Tekrar Tekrar Betonlaşma Projesidir

Kanal İstanbul projesi, kuzeyden güneye 45 km uzunluğunda 400 metrelik genişliğe sahip bir su yoludur. Ancak rezerv yapı alanı biraz daha geniş ve kanalın çevresini kapsayan bir alanla birlikte doğrudan **9 ilçeyi, 19 mahalleyi ve bugün yerleşik 316 bin nüfusu** etkileyen bir bölgeyi içeriyor. 350 milyon metrekarelik bir alan, **yani İstanbul yüzölçümünün yüzde 6,4'ünü** kapsayan bir alandır. Şu anda bu alanının sadece yüzde 4'ü şu anda yerleşim alanıdır. Geri kalan kısımlarının **yüzde 50'si halihazırda etkin bir şekilde ekilen ve biçilen tarım alanlarıdır. Yüzde 20'si ise çayır ve fundalıklar** dahil olmak üzere orman ve ağaçlık alanlar, mera alanları, göl alanları ve su havza alanlarını içermektedir.

Yapılacak dolgu alanlarında, çok önemli kıyı kumulları yer almaktadır. Karadeniz sahillerinin 38 km.lik kısmı hafriyat ile doldurulacaktır. Yani bu proje hayata geçirilir ise tekrar ve tekrar İSTANBUL'A İHANET EDİLECEKTİR.

Kanal İstanbul Boğaz Alternatifi Değildir

Denizcilik ile gemi mühendisliği ile uğraşanlar, Kanal'ın Boğaz geçişlerine alternatif oluşturmayacağını çok net belirtmektedir.

Yapılacak olan su yolu, yani Kanal İstanbul'un en geniş noktası 400 metre iken İstanbul Boğazının 3.600 metredir. Bu kadar dar mesafe gemi geçişlerinde ciddi sıkıntılara neden olacaktır.

Ekoloji Yok Sayılmaktadır

Proje bölgede yüksek yoğunluklu yapılaşma baskısına neden olacak ve zaman içerisinde bölgedeki yaşamsal önemdeki ekosistemler yok olma tehdidi ile karşı karşıya kalacaktır.

Ormanların özel izinlerle farklı kullanımlara tahsis edilmesi kentin geleceği açısından telafisi güç olumsuz etkiler yaratacaktır.

23 milyon m2 orman alanı yok olacaktır. 1,2 milyon kişinin 1 yıllık oksijeni çalınacaktır. Kesilecek ağaçlardan 69 milyon kg oksijen sağlanmaktadır.

Kentsel ısı adaları artacak ve küresel ölçekte iklimle olumsuz etki edecektir. ÇED raporu mevcut durum tespit raporu şeklinde hazırlanmıştır, çevresel etki değerlendirmesi yapılmamıştır. **Kanal İstanbul hiçbir ekolojik duyarlılık taşımamaktadır.**

Kanal İstanbul projesi etki alanında **249 kuş türü** vardır. Bunlardan 147 türü proje güzergahında konakladığı için göçmen kuşların konaklama alanları yok olacaktır.

Yeraltı su kaynakları da tehlike altındadır. ÇED raporunda, kanaldan sızacak tuzlu su ile yeraltı suyu kaynağının olumsuz etkilenebileceği belirtilmektedir.

DSİ raporunda ise "güzergâh boyunca akiferlere tuzlu su girişimi olması halinde stratejik rezerv olan akiferlerin kirlenme riskinin yanı sıra kanal kazıları ile birlikte akifer boşalmalarının hızlanması ve yakın çevredeki şahıs ve kuruluşlara ait mevcut su sondaj kuyularının etkilenme ihtimali ortaya çıkacaktır" tanımlaması bölge yeraltı sularının ve Kırklareli akiferinin tuzlanacağına işaret etmektedir.

Özetle, proje alanı dışındaki Trakya yeraltı suları da oldukça olumsuz etkilenecektir.

Denizlerin tuzluluk oranlarındaki farklılıklarından dolayı flora ve fauna olumsuz etkilenecektir. Sazlıdere ve Küçükçekmece göllerinde oluşacak çevresel tahribat nedeniyle Marmara Denizi oksijensiz kalacak ve yoğun bir çürük yumurta kokusu hem kentsel yaşamı hem de insan sağlığını olumsuz yönde etkileyecektir.

Kanal İstanbul Projesi, Sazlıdere Barajı'nı tamamen ortadan kaldıracak, Terkos'un tuzlanmasına neden olacaktır. Terkos Gölü'nü besleyen yeraltı sularının kanala boşalmasıyla birlikte rezervlerin yok olma riski söz konusudur.

İstanbul'un kuzey ormanlarına yapılacak bu müdahale, kentin doğal kaynaklarıyla sürdürülebilir gelişmesinin geri dönüşü olmayacak şekilde tehlikeye atmaktadır

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Yılda 33 Milyon Metreküp Su Kaybı Yaşanacaktır.

Melen Barajı projesi tamamlandığında İstanbul'a yılda 1,1 milyar m³ su geleceği söylenmektedir. 2016 yılında hizmete başlaması hedeflenen Melen Barajı çatlaklar nedeniyle kullanılamamaktadır. Hatalı yapım ve toprak yapısının elverişsiz olması nedeniyle kısa vadede aktif olması mümkün değildir.

Proje faaliyetleri nedeniyle gelir kaybı yaşayacağı tahmin edilen bir diğer grup da balıkçılardır.

Tarım Alanlarını da Tehdit Etmektedir

İstanbul'un sahip olduğu toprak kaynaklarının tarımsal amaç dışı kullanım kararları kentin ekonomik, çevresel ve sosyal sürdürülebilirliği açısından geri dönüşü olmayan ciddi sorunlara yol açacaktır.

Proje kapsamı içinde kalan **136 milyon m² tarım alanı yok edilmektedir. (Tarım alanlarının %13,5'i)** Bu alanların 83 milyon m²'si gelişme alanı olarak yapılaşmaya açılmaktadır. Kırsal alanlarda yaşayan haneler geçimlerini bu arazilerden sağlamaktadır. Tarımsal arazinin kaybı ve/veya tarımsal ürün kaybı, haneler üzerinde olumsuz etkilere neden olacaktır. Bölgedeki Tarımsal İstihdam neredeyse tamamen yok olacaktır. 13 milyon metrekare mera alanı yok olacaktır. **Seracılık yapılırsa 30.000 kişilik istihdam oluşturulabilir. 20 bin futbol sahası kadar tarım alanı yok olacaktır. Yılda 200 bin ton buğday üretimi yok olacaktır.**

Mekansal Gelişim Ve Şehirleşme Açılımlarından Da Risktir

Kanal İstanbul Projesi ile İstanbul'a trafik, sosyal donatı ve yeşil alanlarıyla nefes aldırarak ve yatay mimariye dayalı örnek iki akıllı şehir inşa edileceği söylenmektedir. Yapılacak konut alanları yüksek gelirli gruplara hitap edecektir. **Yeni konutların yapılacağı alanlarda yaşayan insanlar yerinden edilecekler, evsiz ve işsiz kalacaklardır.**

500.000 yeni nüfustan bahsedilmektedir. Ancak bu sadece dayanağı olmayan bir öngörü, bilimsel bir dayanağı yoktur. Planda ne bir hesaplama ne bir projeksiyon ne de başka bir analiz söz konusudur. **İstanbul'un nüfusu 16 milyon, Yani, Türkiye'deki her 5 kişiden biri İstanbul'da yaşıyor. Kanal sonrası İstanbul ile nüfus 20 milyona ulaşacaktır. Marmara Denizi bu kalabalık nüfusu bölge taşıyamadığı için ölmüştür. Boğaz bu ilave nüfusu, yapıları, betonlaşmayı nasıl kaldıracaktır**

İstanbul'un Deprem Riskini Artıracaktır

Proje alanı, 1., 2., ve 3. derece deprem bölgelerinde kalmaktadır. 11 km mesafeden Kuzey Anadolu Fayı, 30 km mesafeden Çınarcık Fayı geçmektedir. Kanal'ın özellikle Sazlıdere Barajı ile Marmara Denizi arasındaki kısmında yer alan zeminin sıvılaşma potansiyeli büyüktür. Olası bir depremde Kanal İstanbul ve ilgili yapılarında çökme, oturma ve dönme gibi deformasyonlara neden olacakları kesindir. Kanal İstanbul deprem açısından son derece riskli bir yapıdır. Özellikle Kanal'ın Sazlıdere Barajı ile Marmara Denizi arasındaki kısmı aktif fay, sıvılaşma, heyelan ve tsunami tehdidi altındadır. Bu doğal tehlikeler dışında, kanalın kendisi olası bir depremde depremin neden olacağı tahribatı artıracak niteliktedir.

İnşaat Çalışmalarının Bile Ölümcül Sonuçları Olacaktır

Hafriyat atıkları ile Karadeniz sahillerine **38 kilometrelik bir dolgu alanı yapılması planlanmaktadır.** Kıyı dolgu alanları pek çoñşk deniz canlısı türünün üreme, gelişme ve beslenme alanının yok edecektir. Yapay Su Yolu bağlantısı flora ve faunada geri dönüşü olmayan zararlara yol açacaktır.

Karadeniz kıyısında yapılması öngörülen ürkütücü boyutlardaki dolgu alanları kamu yararı ve Kanal İstanbul Projesi için bir amaç değil, bu projede ortaya çıkacak **1,2 milyar m³'lük kazı ve tarama malzemesinin bertaraf edileceği/depolanacağı bir araçtır.** Bu dolgu alanları üzerindeki Rekreasyon Alanı ve Lojistik Merkez şeklindeki etiketlerin de bu uygulamaları masum/fonksiyonel gösterme çabasından öte bir anlam taşımadıkları açıktır.

İnşaat hafriyatları nasıl taşınacaktır? Saatte 418 hafriyat kamyonu, günde 10 bin hafriyat kamyonu trafiğe katılacaktır. **3,4 milyon yeni yolculuk** oluşacaktır. İstanbul trafiğinin %10 artmasına sebep olunacak, İstanbul'un 50 yıllık hafriyatı, Karadeniz'in kıyılarına dökülmüş olacaktır. Bu hafriyat miktarıyla Güngören, Esenler ve Bağcılar ilçelerinin toplamını 30 metre yüksekliğinde toprakla örtülebilmektedir.

Yatırımın Maliyeti, Proje Fayda Maliyet Analizi

Kanalın maliyeti bile çok belirsizdir, Projenin fayda maliyet analizi yapılmamıştır. **Proje kamulaştırma bedelleriyle 140 milyarı aşacaktır.** Kanal inşaat maliyetinin resmi dokümanda **75 milyar TL olacağı söylenmektedir.** Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı raporunda ise **118 milyar TL olacağı söylenmektedir.** Yatırımın **75 milyar Dolar olabileceğini söyleyen otoritelerde vardır. Maliyet hesabının belirsiz ve çelişkilidir.**

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Sadece bir köprünün maliyeti 3,5 milyar dolarken, proje kapsamında 8 köprü öngörülmektedir.

Yaşadığımız pandemiyi de dikkate aldığımızda, artık İstanbul'un daha fazla nüfusunun artmaması, İstanbul merkezli sanayi ve ticari faaliyetin İstanbul dışına taşınması gerekir iken, Kanal İstanbul ile mevcut İstanbul nüfusu daha da artacaktır.

Ez Cümle Kanal İstanbul Ne Faydası Sağlayacaktır:

Kanal İstanbul, ülkemizin milli gelirini mi artıracaktır?

İklim değişikliği ile mücadeleye çözüm mü olacaktır?

Gençlerimize nitelikli istihdam mı yaratacaktır?

İlave çevre sorunları yaratacaktır, ekosistemi tahrip edecektir, ülkemizin hiçbir ihtiyacına çözüm olmayacaktır. Ne ekonomik, ne teknik ne de finansal olarak fizibil değildir. Bu bir rant projesidir. Bu projenin kazananı bir grup ayrıcalıklı zümredir.

KANAL İSTANBUL'U KİM FONLAYACAK?

Finans sektörü, son yıllarda çevresel ve sosyal, sürdürülebilir kalkınma ve iklim değişikliği konularında sistematik olarak yapılanmaktadır. 10 Haziran 2021 tarihinde G7 Toplantıları öncesinde 41 trilyon dolarlık varlığı yöneten 457 yatırımcı hükümetlere iklim politikasını doğru yönetmeleri ve bu kapsamdaki yatırımların önünü açmaları konusunda uyarı yapmıştır. Ekvator İlkeleri ise finans kuruluşlarının proje finansmanında çevresel ve sosyal konuları nasıl ele alması gerektiğini anlatmaktadır. Keza, uluslararası kalkınma bankaları da bu konularda çok sıkı mevzuatlara tabiidir. Bu durumda Kanal İstanbul projesinin finansmanı için bu bankalardan kredi sağlanamayacaktır. Dolayısıyla, AKP İktidarı ısrarla projeye başlayacağını söylemektedir. Bu projeye kimlerin hangi koşullarda finansman sağlayacağı artık ülke için milli güvenlik sorunudur.

1. Uluslararası Yatırım Yapan Fonlar

10 Haziran 2021 tarihinde G7 Toplantıları öncesinde 41 trilyon dolarlık varlığı yöneten 457 yatırımcı hükümetlere iklim politikasını doğru yönetmeleri ve bu kapsamdaki yatırımların önünü açmaları konusunda uyarı yaptı. Tüm dünya hükümetlerine iklim politikasında küresel bir yarışı zirveye taşıma çağrısında bulunan ve önlemler gerektiği gibi, önlem alınmaması durumunda veya çok yavaş hareket edilmesi durumunda trilyonlarca dolarlık yatırımı kaçırabilecekleri konusunda uyarı niteliğinde bir ortak bildiriye imza atmışlardır.

Bu kapsamda hükümetlerden:

- Küresel ısınmayı 1,5°C ile sınırlamak doğrultusunda 2030 için Ulusal Olarak Belirlenmiş Katkılarını güçlendirmeleri,
- 2050'ye kadar, net sıfır emisyon hedefini açıklamayı ve buna uygun olarak her karbon yoğun sektör için net karbonsuzlaştırma yol haritalarını da içeren hedeflerin belirlenmesi,
- 2030 öncesi "fosil yakıt sübvansiyonlarının kaldırılması, termik kömür bazlı elektrik üretiminden çıkış hedefi gibi somut adımlar atılması

2. Ekvator İlkelerini Benimseyen Bankalar

Ekvator ilkeleri, finansal kurumlar tarafından projelerde çevresel ve sosyal riskin belirlenmesi, değerlendirilmesi ve yönetilmesi için benimsenen bir risk yönetimi çerçevesidir. Yatırımların finansmanı öncesi çok kapsamlı çevresel ve sosyal etki analizi yapar. Çevresel ve sosyal riski çok fazla olan, alınacak önlemlerle bertaraf edilemeyecek olan projeleri finanse etmez.

Dünyada, uluslararası finansman sağlayan 118 banka bu yapının üyesidir. Türkiye'den katılımcısı bulunmamaktadır.

3. Birleşmiş Milletler Finans İnisiyatifi, Sorumlu Bankacılık İlkeleri Taahhüdü Veren Finans Kurumları

Bankaların çevresel ve sosyal konuları, iklim değişikliği ve sürdürülebilir kalkınma gibi öncelikleri kredi karar süreçlerinde dikkate almasını ve raporlamasını ister. Toplam 200'ün üzerinde banka ve finansal kurum bu ilkelere uygun bankacılık faaliyetleri sürdürmeyi taahhüt etmiştir. **Türkiye'den 7 finansal kurum üyesi bulunmaktadır.**

4. Uluslararası Kalkınma Bankaları

Başta Dünya Bankası, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, Avrupa Yatırım Bankası, IFC, Alman Kalkınma Bankası, Fransız Kalkınma Bankası, Japon Kalkınma Bankası, Asya Kalkınma Bankası gibi Türkiye finansman sağlayan kurumlarında çevresel, sosyal, ekosistem, yer değiştirme, iklim değişikliği gibi konularda çok katı kuralları bulunmaktadır.

Yukarıda yer alan 4 grupta yer alan finans kurumları Kanal İstanbul Projesini finanse etmeyecektir. Çünkü bu proje bu bankaların taahhütlere aykırıdır, olumsuz hatta ölümcül çevresel ve sosyal etkileri bulunmaktadır. Peki kim finanse edecektir. İşte bu soru çok önemli. Bunun detaylarıyla kamuoyuna açıklanması gerekmektedir.

İKTİDARIN 'BETON İSTANBUL' GEREKÇELERİ İSTANBUL GERÇEKLERİYLE ÇELİŞİYOR

Gerekçeler Başka, Gerçekler Başka

Kanal İstanbul konusunda iktidarın algı yaratmak için hazırladığı resmi internet sitesindeki bilgiler, gerçeklerle çelişmektedir. Beton kanalın İstanbul'u koruyacağı söylemine karşın, projenin yapılacağı alan 17 milyon metrekare büyüklüğündeki sit alanını etkilemektedir.

Gemi sayısına ilişkin tahminler gerçeklerle bağdaşmamaktadır. Boğazda kaza sayısının son yıllarda büyük oranda düşmesi, İstanbul Boğazı'nda kaza olacağı gerekçesiyle çelişmektedir. Kanalın daha güvenli olacağı iddiası da kanalın yapısı itibarıyla mümkün görünmemektedir.

Ayrıca Hazine ve Maliye Bakanlığı yerine Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın kanalla bağlantı yoluna kefil olması için yasa değişikliğinin yapılması; Hazine'nin neden bu projedeki krediye taraf olmadığı sorusunu gündeme getirmektedir.

Sit Alanları Etkilenecek

Kanal İstanbul projesinin kamuoyuna tanıtılması için Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından hazırlanan resmi internet sitesinde yer alan pek çok bilgi gerçeklerle çelişmektedir. Projeye birlikte İstanbul Boğazı'nın tarihsel dokusunun korunacağı ifade edilmesine karşın; proje İstanbul'da 17 milyon metrekare büyüklüğündeki sit alanını etkilemektedir. Dünyanın hiçbir yerinde doğal boğaza alternatif bir kanal projesi hayata geçirilmemiştir.

Projeksiyon Gerçekçi Değil

Gemi sayısının artacağı belirtilmesine karşın resmi verilere göre 2009 yılında 51 bin 422 gemi, 2010 yılında 50 bin 871 gemi, 2012 yılında 48 bin 329 gemi, 2016 yılında 43 bin 544 gemi, 2019 yılında da 41 bin 112 gemi geçmiştir. Buna göre son 12 yılda İstanbul Boğazı'ndan geçen gemi sayısı yaklaşık yüzde 27,5 oranında azalmıştır. Bu somut gerçekliğe karşın, ÇED raporunda yer alan projeksiyona göre 2050 yılında 78 bin, 2070 yılında ise 86 bin geminin geçeceği yönündeki tahminin temel bir bilimsel dayanağı bulunmamaktadır.

Kaza Sayısı Yüzde 40 Düştü

Kanal İstanbul'un yapımı için gerekçeler arasında gösterilen İstanbul Boğazı'nda gemi kazalarının yaşandığı söylemi de çelişkilidir. Son 15 yılda İstanbul Boğazı'ndan yaşanan kazaların yüzde 67'si gemilerin teknik arızalarından kaynaklanmaktadır. Boğazın coğrafi yapısı kazalara sebebiyet vermemektedir. Öte yandan son 15 yılda yaşanan kaza sayısındaki düşüşte yaklaşık yüzde 40 düzeyindedir.

Kanal Daha Güvenli Değil

Kanal İstanbul'un daha güvenli olduğu söylemi de çelişkilidir. Karaya oturma senaryolarının Kanal İstanbul'da olmayacağı varsayımı da gerçek değildir. Buna göre 18-19 metre su çekimli yük gemileri kanaldan geçemeyecektir. Boğaz en dar yerinde 698 metre, en geniş yerinde ise 3 bin 600 metredir. Kanal İstanbul ise en dar yerinde 275 metredir. Kanal, Boğaz'dan daha uzun ve dar olduğundan, daha güvenli olduğunu söylemek mümkün değildir.

Trafiğe Ek Yük Gelecek

Projeye İstanbul'un trafiğinin rahatlayacağı varsayımı da tamamen gerçek dışıdır. Yalnızca hafriyat taşımacılığı bile trafiği olumsuz etkileyecektir. Kanal inşaatı nedeniyle çıkacak hafriyat miktarı yaklaşık 1,3 milyar metreküp olarak hesaplanmaktadır. Hafriyatın taşınması sürecinde saatte 418 olmak üzere günde 10 bin hafriyat kamyonu trafiğe dahil olacaktır. Bu kapsamda İstanbul trafiğinde en az 3,4 milyon yeni yolculuk yapılacaktır.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Kanalın Maliyeti Belli Değil

Öte yandan Kanal İstanbul'un maliyeti konusunda resmi kaynaklardan yıllar içerisinde belirsiz ve çelişkili açıklamalar yapılması da akılları karıştırmaktadır. Resmi makamlar tarafından Kanal İstanbul'un maliyetiyle ilgili son yıllarda; 12 milyar dolar ile 20 milyar dolar arasında değişen pek çok farklı tutarın dile getirilmesi; projenin kendisi gibi maliyetiyle ilgili de tam bir belirsizliğin yaşandığını göstermektedir.

- Ulaştırma Bakanlığı'nın Kasım 2017 tarihinde ÇED dosyasına ilişkin resmi verilerine göre projenin maliyetinin 65 milyar TL olduğu (söz konusu dönemdeki kurla 16,5 milyar dolar) ilan edildi.
- Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü'nün Ekim 2018 tarihinde kamuoyuna yansıyan resmi sunumunda projenin maliyetinin 118 milyar lira (söz konusu dönemki kurla 20 milyar dolar) olduğu belirtildi.
- Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum Kasım 2019 tarihinde projenin maliyetinin 75 milyar lira (söz konusu dönemki kurla 12,7 milyar dolar) olduğunu dile getirdi.
- Dönemin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Cahit Turan Ocak 2020 tarihinde projenin maliyetinin 87,5 milyar lira (söz konusu dönemki kurla 15 milyar dolar) olduğunu dile getirdi.
- Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu; Mayıs 2021 tarihinde projenin maliyetinin 123,5 milyar lira (söz konusu dönemki kurla 15 milyar dolar) olduğunu ifade etti.

İktidardan Finansman Aksaklığı İtirafı

Kanal İstanbul olarak sunulan temel atma töreni hâlihazırda bir süredir inşaat çalışmaları devam eden Kuzey Marmara Otoyolu'nun Nakkaş-Başakşehir kesimini kapsamaktadır. Bu kesim aslında Kanal İstanbul ile otoyol bağlantısını sağlamaktadır. TBMM Genel Kurulu'nda 11 Mart 2021 tarihinde kabul edilen 7297 sayılı yasada; Nakkaş-Başakşehir kesimiyle ilgili özel bir düzenleme yapılmıştır. Kanal İstanbul'un 26 Haziran'da temelinin atılacağı yer olarak duyurulan söz konusu kesimle ilgili teklifin gerekçesinde; projenin finansman temini aşamasında aksaklıklar meydana geldiği, finansman temin edilirken zorlanıldığı ve bu durumun da yabancı kreditorlerin tereddüt yaşamasına neden olduğu belirtilmiştir.

Başka bir deyişle Kanal İstanbul olarak sunulan kesimle ilgili finansman sıkıntısı yaşandığı itiraf edilmiştir. Yasayla söz konusu kesim için alınacak dış krediye Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın kefil olması düzenlenmiştir.

Hazine Niye Kefil Olmadığı Bilinmiyor

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın bazı projeler için getirilen dış kredilerle ilgili borç üstlenim anlaşması yaptığı bilinmektedir. Bu kapsamda Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın 7 farklı projeye ilgili toplam 17,2 milyar dolar tutarındaki dış krediye kefil olduğu resmi raporlara yansımaktadır. Bu otoyol projesine Hazine ve Maliye Bakanlığı yerine Ulaştırma Bakanlığı'nı kefil yapılması amacıyla yasa değişikliği yapılmıştır. Söz konusu otoyol projesiyle birlikte 'beton kanalın' temeli atılacaksa Hazine ve Maliye Bakanlığı niye Kanal İstanbul'a neden kefil olmadığı iktidar tarafından kamuoyuna açıklanmalıdır.

Kanal İstanbul Kronolojik Süreç

- 27 Nisan 2011 tarihinde Kanal İstanbul ilk kez dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından seçim vaadi olarak çığırın proje diye tanıtıldı.
- 8 Eylül 2012 tarihinde İstanbul'da bulunan bazı alanlarda gerçekleştirilecek proje uygulamaları kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yetkilendirilmesine karar verildi.
- 30 Nisan 2014 tarihinde rezerv yapı alanının sınırlarına son şekli verildi.
- 27 Ağustos 2018 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ÇED sürecini başlattı.
- 23 Aralık 2019 tarihinde ÇED raporu yayınlandı.
- 17 Ocak 2020 tarihinde ÇED olumlu kararı yayınlandı.
- 2 Temmuz 2020 tarihinde imar planları askıya çıkarıldı.
- 25 Mart 2021 tarihinde 1/5000 ölçekli Revizyon Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Revizyon Uygulama İmar Planı onaylandı.

FİNANSMAN YOK, TEMEL ATMA ŞOVU VAR

Beton kanalın ortada finansmanı yok, göstermelik temel atma töreni var...

İktidar beton kanala finansman bulamıyor, 400'e yakın finans kurumu beton kanala destek vermiyor

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; iktidarın 26 Haziran'da temelini atacağını duyurduğu Kanal İstanbul'la ilgili iktidarın finansman bulamadığına dikkat çekerek, "Olumsuz etkileri nedeniyle dünya genelinde çevresel ve sosyal etkiler, ekosistem ve iklim değişikliği gibi konularda kapsamlı prosedürleri ve katı ilkeleri olan 400'e yakın finans kuruluşu beton kanalı finanse etmek istemiyor. Bu durum da iktidarı daha maliyetli ve koşulları daha ağırlaşan bir finansman arayışına soktu. İktidarın inadı uğruna hem çevre hem de ülke ekonomisi ipotek altına alınıyor" değerlendirmesinde bulundu.

Enerji ve Altyapı Politikalarından sorumlu CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın'ın Kanal İstanbul konusunda hazırladığı raporda özetle şunlar yer aldı:

Temel Atma Kanala Değil Otoyola

İktidarın 26 Haziran'da Kanal İstanbul'un temel atma töreni olarak duyurduğu projenin beton kanalla bağlantı yolu olmasının dışında herhangi bir ilgisi bulunmamaktadır. Söz konusu proje yap-işlet-devret modeliyle inşaatı süren Kuzey Marmara Otoyolu'nun Nakkaş-Başakşehirkesimidir. Dolayısıyla Kanal İstanbul'un temelini atılacağı algısı kamuoyunu yanıltmaya yöneliktir.

Kredi Bulunması İçin Yasa Değiştirdi

Söz konusu otoyol projesine Kanal İstanbul ile bağlantı yolu olması nedeniyle özellikle yurt dışından finansman bulunamamıştır. İktidar bu nedenle Mart ayında yaptığı yasa değişikliğiyle Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın yerine Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nı borç üstlenim anlaşmasına taraf olmasını düzenlemiştir. Bu yasal değişikliğin ardından söz konusu otoyola ilişkin inşaa çalışmaları başlamıştır.

Kanalla İlgili İnşaa İhalesi Yok

Kamu Özel İşbirliği modeliyle yapılacağı anlaşılan Kanal İstanbul'un inşasıyla ilgili bugüne kadar hiçbir ihale yapılmamıştır. Özü itibarıyla bir rant ve beton projesi olan Kanal İstanbul'un nasıl finanse edileceği belli değildir. İktidar söz konusu projeye kaynak bulamamakta, ancak inadı nedeniyle Türkiye'nin geleceğini ipotek altına almak istemektedir.

Finans Kurumları Sıcak Bakmıyor

Türkiye'de enerjiden sağlık kuruluşlarına pek çok alt yapı projelerinde genellikle dış kredi sağlayan yabancı finans kuruluşlarının; çevreye verdiği zarar dolayısıyla Kanal İstanbul projesine destek vermek istemediği ortadadır. Dünya Bankası, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, Avrupa Yatırım Bankası, Uluslararası Finans Kurumu, Alman Kalkınma Bankası, Fransız Kalkınma Bankası, Japon Kalkınma Bankası ile Asya Kalkınma Bankası gibi finans kuruluşlarının projenin çevresel ve sosyal olumsuz etkileri nedeniyle kredi imkanı sağlamadığı bilinmektedir.

400'e Yakın Finans Kurumu Kredi Vermiyor

Kanal İstanbul projesine çevresel etkileri nedeniyle finans bulunamamaktadır. Kanal İstanbul; uluslararası kalkınma bankalarının yanı sıra uluslararası yatırım yapan fonlar, Ekvator İlkelerini benimseyen ve Birleşmiş Milletler Sorumlu Bankacılık İlkeleri taahhüdünde bulunan ve aralarında Türkiye'deki bazı bankaların da yer aldığı yaklaşık 400 finans kurumun çevre ve sosyal etkileri dikkate alarak böyle bir projeyi finanse etmeyecektir.

Daha Ağır Koşullu Kredi Arayışı

Uluslararası finans kuruluşlarından destek bulamayan iktidarın; mevcut kredi koşullarına göre çok daha ağır koşullarda finansman arayışındadır. Bu durum Türkiye'nin bütçesinin yıllarca adeta ipotek altına alınması anlamına gelecektir. Hangi koşullarda kredi sağlanacağı, hangi tavizlerle imza atılacağı bilinmemektedir. Tek adam parti rejimiyle birlikte 2018 yılından bu yana uygulanan yanlış politikalar ekonomik buhrana neden olurken; Kanal İstanbul'dan kaynaklı büyük yük vatandaşımıza fatura edilecektir.

Garanti Anlaşması Gündemde

Öte yandan iktidarın beton kanalı yapabilmek için uluslararası anlaşma yöntemini de kullanabileceği değerlendirilmektedir. Buna göre Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nde olduğu gibi iktidarın "Hükümetlerarası Anlaşma" yöntemiyle Katar ile Kanal İstanbul konusunda bir anlaşma yapabileceği ifade

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

edilmektedir. Akkuyu'da Türkiye'nin aleyhine olan alım garantisine benzer bir garantinin Kanal İstanbul için gündeme gelmesi olasıdır.

Birilerine Söz mü Verildi?

2021 yılı merkezi bütçesinde beton kanalla ilgili herhangi bir bütçe ayrılmamıştır. Bu durum; bir otoyol projesinin Kanal İstanbul diye sunulmasıyla bazı çevrelere söz verildiği için mi göstermelik bir temel atma töreni yapılıyor sorusunu akıllara getirmektedir. İktidarın Kanal İstanbul inadıyla bu koşullarda kamuya yüklenecek ek maliyet geleceğimizi çalacaktır.

ERGENE HAVZASINDAKİ İHMAL VE İHLALLER

1.) Desarj Denizin Sonunu Getirmektedir

2003 yılında "Ergene Nehri'ndeki Kirliliğin ve Çevreye Etkilerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan (10/2,6) Esas Numaralı Meclis Araştırma Komisyonu Raporu" oluşturulmuştur.

2003 yılında TBMM'ye sunulan raporda, Ergene Nehri ve Çorlu deresinin çok kirli su niteliğinde olduğu, bölgenin sanayi kuruluşları tarafından doygunluk yaşadığı, kirliliğin bölgedeki endüstriyel faaliyetlerden, tarımsal aktivitelerden ve evsel atıklardan kaynaklandığı; kirliliğin sanayi gelişimi ve nüfus artışına oranla artış gösterdiği, denetimlerin yeterli oranlarda olmadığı tespit edilmiştir.

Havzadaki kirliliğin tespiti ile birlikte bölgedeki sanayi yatırımlarının bölgenin kirlilik yükü de göz önünde bulundurularak kontrol altına alınması, sanayi yatırımlarının tarıma dayalı endüstri üzerinde yoğunlaşması gerektiğine dair öneriler sunulmuş, havza bazında yönetimin gerekliliği vurgulanmıştır. Bu yönleriyle olumlu olan rapordaki, atık suların Ergene Nehri yerine denize desarj edilmesine ilişkin öneri bilim çevreleri tarafından günümüzde dahi eleştirilmektedir. CHP Doğa Hakları olarak müsilaaj sorunu ile ilgili önerimizde, derin ya da değil deniz desarjından vazgeçilmelidir önerisine de yer vermiştir.

Rapordaki havza bazında bir yönetim anlayışı getirilmesine ilişkin öneri yerine getirilmemiş, yetkili kurum ve kuruluşların birbirlerinden ayrık çalışmalarının önü açılmıştır. Trakya Su, Kanalizasyon ve Katı Atık İdaresi Genel Müdürlüğü kurulmamıştır. Bölgedeki evsel, endüstriyel atıksu ve katı atık sorununu tek elden çözecek olan Trakya Su, Kanalizasyon ve Katı Atık İdaresi kurulmadığı için evsel atık su ve evsel katı atık bertarafı işlemleri ilgili Belediyelerce yürütülmektedir. Endüstriyel atıksu ve katı atık bertarafı iş ve işlemlerinin kontrol ve denetlenmesi Çevre ve Şehircilik Bakanlığının sorumluluğundadır.

Öyle ki, bölgedeki desarj ve atık arıtmaya ilişkin projeler tekil projeler olarak ele alınmış, havza ve Marmara Denizi üzerindeki etkileri kümülatif olarak değerlendirilmemiştir. Tekirdağ Valiliği'nin koordinatörlüğünde Tekirdağ Ergene Derin Deniz Deşarj A.Ş tarafından yürütülen Meriç-Ergene Havzası OSB Müşterek Atıksu Arıtma Tesislerinde Arıtılmış Atıksuların Marmara'ya Deşarjını Sağlayacak Toplama ve Derin Deşarj Sistemi Uygulama Projesinde, her bir OSB tek başına ele alınmış, bu tesislerin atıklarının Ergene Havzasında yaratacağı çevresel etkileri bütüncül olarak hesaplayacak, kümülatif etki değerlendirmeleri yapılmamıştır.

Sanayi kuruluşlarının sayısının artışının, kirliliği de arttırdığını söyleyen raporda, bölgede hiçbir ilave sanayi kuruluşuna yer verilmemesinden söz edilmesine karşın, organize halde sanaayine ilişkin de teşvik önerilmiştir. Bu kapsamda, Trakya Bölgesinde, 10 Adet İslah Organize Sanayi Bölgesi oluşturulmuştur.

TBMM Komisyonunun tarafından

1. Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliğinde (SKKY) bazı endüstri kategorilerinde standardı tanımlanmamış kirletici parametrelerinin (renk, koku, AOX vb.) bulunduğu, bu nedenle renk çözünürlüğüne ilişkin bir müdahale yapılamamakta olduğuna ve bu parametrelerin SKKY tablolarında mutlaka yer alması gerektiğine,
2. DSİ Genel Müdürlüğü'nün dere ıslahı çalışmalarına hız vererek bu çalışmayı en kısa sürede tamamlaması gerektiğine,
3. Trakya Su, Kanalizasyon ve Katı Atık İdaresi Genci Müdürlüğü'nün kurulması (2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun örneğinde olduğu gibi) ve kuruluş çalışmalarının DSİ Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmesi gerektiğine,
4. Bu yapının oluşmasının ve ilgili mevzuatın hazırlanmasının zaman alması nedeniyle, bölgesel bazda çalışan bir kurumun (DSİ, Çevre Bakanlığı vb.) gerekli etüd çalışmalarını hızla gerçekleştirmesine,
5. Bölgedeki evsel, endüstriyel atıksu ve katı atık sorununu tek elden çözecek olan Trakya Su, Kanalizasyon ve Katı Atık İdaresi'nin kapsamlı bir ihale yaparak atıksu arıtma ve katı atık tesislerinin yerlerini, sayısını ve deşarj yöntemlerini belirlemesi gerektiğine,

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

6. Artırılmış atıksuların Ergene Nehrine ve kollarına kesinlikle deşarj edilmemesi gerektiğine, ve bu bağlamda uygun bir yerden denize deşarj edilme alternatifinin bu ihale kapsamında değerlendirilmesi gerektiğine,

7. Ergene Nehrinin kirliliğinin yaklaşık% 75'inin Çorlu ve Çerkezköy bölgesindeki sanayi ve evsel kirlilikten kaynaklandığı ve bu kirliliğin doğrudan denize aktarılması ile nehirdaki kirliliğin büyük ölçüde azalacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda; özellikle bu bölgeden kaynaklanan kirliliğin Ergene Nehrine ulaşmasını engellemek amacıyla artırılmış atıksuların yaklaşık 20 km gibi bir mesafe aşılarak denize deşarj edilmesi gerektiğine, karar verilmiştir. Ancak bugüne kadar yapılan iş ve işlemler değerlendirildiğinde;

- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından dere ıslahı çalışmaları henüz tamamlanmamıştır. İvedilikle tamamlanması gerekmektedir. - Trakya Su, Kanalizasyon ve Katı Atık İdaresi Genel Müdürlüğü kurulmamıştır.

- Bölgedeki evsel, endüstriyel atıksu ve katı atık sorununu tek elden çözecek olan Trakya Su, Kanalizasyon ve Katı Atık İdaresi kurulmadığı için evsel atık su ve evsel katı atık bertarafı işlemleri ilgili Belediyelerce yürütülmektedir. Endüstriyel atıksu ve katı atık bertarafı iş ve işlemlerinin kontrol ve denetlenmesi Çevre ve Şehircilik Bakanlığının sorumluluğundadır.

- Bölgeden kaynaklanan kirliliğin Ergene Nehrine ulaşmasını engellemek amacıyla artırılmış atıksuların denize deşarjı için yapılan Ergene Derin Deniz Deşarj Hattının bir bölümü tamamlanmış, bu bölüme 2020 yılı Kasım ayı itibariyle atıksu kabulü yapılarak, renk ve tuzluluk parametreleri dikkate alınmadan derin deniz deşarjına verilmeye başlanmıştır. Hattın diğer bölümü henüz hizmete girmemiştir.

- Ayrıca; 12 Organize Sanayi Bölgesinin atıksularının artırılması için yapılmakta olan ortak Arıtma Tesislerinden 3 tanesi henüz çalışır duruma getirilememiştir.

- Faaliyete alınmayan ve yapımı henüz tamamlanmamış diğer derin deşarj bölümü çevresindeki tüm atıkların Ergene Nehrine ve kollarına deşarjı devam etmektedir.

Sonuç olarak söz konusu komisyon raporunda yapılması belirtilen kısa-orta-uzun vadeli çalışmalar ve nihai kararda belirtilen hususlar zamanında gerçekleştirilmiş olsa idi Ergene nehri sorunu büyük ölçüde ortadan kalkmış olacaktı.

2.) Ergene Havzası Koruma Eylem Planı Tamamlanmamıştır

2011 Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından Ergene Havzası Koruma Eylem Planı olarak hazırlanmış, 2013/6 Sayılı Başbakanlık Genelgesi olarak 13.06.2013 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Eylem planında yer alan başlıklar;

- a. Dere yataklarının temizlenmesi,
- b. Evsel ileri biyolojik atıksu arıtma tesislerinin DSİ tarafından inşası,
- c. Islah Organize Sanayi Bölgelerinin kurulması,
- d. Sanayi için ortak ileri atıksu arıtma tesislerinin (AAT) inşası,
- e. Sanayide daha az su ve kirlenici hammadde kullanımına geçilmesi,
- f. Havza ağaçlandırma ve erozyonla mücadele,
- g. 1/25.000'lik planların uygulamaya girmesi,
- h. Katı / tehlikeli atıklara ilişkin yönetim tesislerinin kurulması,
- i. Zirai kaynaklı kirliliğin kontrolü,
- j. Gerçek zamanlı sürekli izleme sağlanması,
- k. Denetimlerin sıklaştırılması,
- l. Deşarj standartlarının yeniden düzenlenmesi,
- m. Taşkın erken uyarı sisteminin kurulması,
- n. Yeraltı suyunun kullanımının kontrol altına alınması,
- o. Baraj ve göletler ile sulama tesislerinin tamamlanması.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin, CHP Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün'ün 7/40253 esas nolu soru önergesine verdiği yanıtta, Ergene Havzası Koruma Planında yer alan 15 eylemden, 7 adetinin tamamlandığı, 6 adetinin devam ettiği, 2 eylemin ise sürekli olarak takip edildiğinden söz edilmiştir.

Eylem Planında Yerine Getirilmeyen Maddeler

*Ergene havzasındaki tarımsal kirlilikle ilgili bir önlem alınmamıştır.

*Ergene havzasındaki kirlilik halen temizlenmemiştir. Halen oluşan endüstriyel kirliliği önlemeye, endüstriyel atıkları arıtmaya ilişkin tesislerden sadece 1 tanesi çalışmaktadır.

Endüstriyel atık sularının ileri arıtma teknikleriyle arıtıldıktan sonra kapalı kanal, tünel ve kollektörler vasıtasıyla taşınarak Marmara Denizi'ne 4,5 km açıktan ve 47,5 m derinlikte desarj edilmesi için Tekirdağ Valisi Başkanlığında Tekirdağ Ergene Derin Deniz Desarjı AŞ kurulmuştur.

Ergene 1, Ergene 2 OSB, Muratlı OSB ve Türkgücü OSB ileri atık su arıtma tesislerinin inşaatları tamamlanmış, bunlardan sadece Muratlı OSB'nin atık su arıtma tesisi işletmeye alınmıştır.

*Sanayide daha az su ve kirletici hammadde kullanımına geçilmesi,

*Katı / tehlikeli atıklara ilişkin yönetim tesislerinin kurulması, *yeraltı suyunun kullanımının kontrol altına alınması, *baraj ve göletler ile sulama tesislerinin tamamlanması

Hedefleri tamamlanmamıştır.

ÇÖLLEŞİYORUZ

Türkiye'nin yaklaşık %80'inin orta ve yüksek derecede çölleşme riski taşıyor.

3.5 milyon hektar tarım toprağı yok olmuş durumda. Kalan tarım topraklarının %39'u ve mera alanlarının %54'ü ise erozyon tehlikesi altında.

Arazi varlığını yitirmenin, arazi bozulumu, gıda güvenliği, sıcaklık, kuraklık ve çölleşme gibi iklim kriziyle bağlantısı bulunmaktadır.

Kanal İstanbul Projesi Arazi Varlığımızı Yok Edecek, İklim Krizini Derinleştirecek

* En az 400 bin ağaç kesilme riski ile karşılaşacak.

* 5 bin hektarlık orman alanı, yani yaklaşık 20 bin futbol sahası büyüklüğündeki orman yok olacak.

* 136 milyon m2 tarım alanı, yani 20 bin futbol sahası büyüklüğünde tarım alanı yok olacak.

* 440 adet mera, yaylak ya da kışlak vasıflı 418 taşınmazın nitelikleri kaldırıldı.

Sulak Alanların Durumu

Sulak alanlarımız, maden tesisleri, yapılaşma gibi tehditlerle karşı karşıya. Tüm sözlere rağmen Salda'daki inşaatı devam ettiriyorlar. Edremit Akçay'da sulak alanı OSB yapmaya çalışıyorlar. Ergene, Gediz ve Menderes havzaları endüstriyel kirlilik tehdidinde. Göllerimiz kuruyor. Kırşehir Seyfe ve Karaman Meke Gölü kurudu.

Dünya Kaynakları Enstitüsü'nün 2019 yılı Ağustos ayında yayınladığı rapordaki verilere göre, dünya nüfusunun neredeyse dörtte biri su kıtlığı riski ile karşı karşıyadır. Rapora göre, su kıtlığı riskinin en fazla olduğu 17 ülkede tatlı su kaynaklarının %80'i tüketilmiş durumdadır. Rapordaki, "su kıtlığı riski listesinde" Türkiye 164 ülke arasında 32. Sırada yer almaktadır.

Ülkemizde kişi başına düşen kullanılabilir yıllık su miktarı 2000 yılında 1 652 m3, 2009 yılında 1 544 m3, 2020 yılında ise 1 346 m3 olmuştur.

Su miktarının 2030'da 1.100 metreküplere düşeceği, 2040'larda ise 700 metreküplere kadar gerileyebileceği öngörülüyor.

ORMAN ARAZİSİNİ BETONA BOĞACAKLAR

Beykoz'da devasa büyüklükteki bir orman arazisi, konut projesiyle yapılaşmaya açılmak isteniyor. Bin 500 ağacın bulunduğu alana konut projesini yapacak şirketin sahibi Özyazıcı, aynı zamanda Kalyoncuların ortağı.

İstanbul Beykoz'da "özel orman arazisi" vasıflı devasa bir yeşil alan daha yapılaşmaya açılıyor. Konut projesi adı altında talan edilecek arazi, eski CHP İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Meclis Üyesi Mehmet Berke Merter ve

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

ailesine ait. Milyonlarca liralık projeyi inşa edecek Özyazıcı İnşaat'ın sahibi Ahmet Özyazıcı ise Kalyon İnşaat'ın sahibi olan Kalyoncu ailesinin ortağı. Kalyon İnşaat, CHP Lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun 'beşli çete' diye tanımladığı holdingler arasında yer alıyor.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreci 14 Haziran'da başlayan konut projesi, toplam 1 milyon 804 bin metrekare yeşil alan üzerine inşa edilecek. 152 adet bloktan oluşacak ve 657 konut kapasiteli olacak. Projede ayrıca, bin 920 araçlık kapalı ve 26 araçlık açık olmak üzere toplam bin 946 araçlık adet otopark alanı yer alıyor.

Özel Orman Arazisi

Proje tanıtım dosyasında, projenin maliyetinin 853 milyon 683 bin TL olduğu belirtilirken arazinin "özel orman arazisi" vasfı taşıdığı da ifade ediliyor. Milyonlarca lira değerindeki dev arazi, TEM otoyolu Kavacık Kavşağı'na yaklaşık 8 kilometre, 3'üncü Çevreyolu Riva Kavşağı'na yaklaşık 16 kilometre, Beykoz ilçe merkezine ise yaklaşık 3 kilometre uzaklıkta. Arazinin sadece 100 metre uzağında ise AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın damadı Berat Albayrak'ın kurduğu Nun Vakfı'na ait özel okul bulunuyor.

Arazi Özellikle Seçilmiş

Tanıtım dosyasında, "Konumu ve yeşil doğanın korunumunu sağlayacak olması sebebiyle, bu özel orman arazileri, proje sahası olarak seçilmiştir. Proje sahası alanlar özel orman alanları olup, mevcutta yeşil alan özelliğini korumaktadır" deniyor. Arazideki ağaçlara ve bitki örtüsüne ilişkin ise şu ifadeler kullanılıyor:

"Arazi hazırlıkları ve inşaat çalışmaları sebebiyle, arazide bulunan bitkisel toprak örtüsünün kaldırılması ve peyzaj amaçlı olarak depolanması gerekecektir. Projenin gerçekleştirilmesi için sıyrılacak bitkisel toprak miktarı 66 bin 671 ton olacaktır."

Seçime 3 Gün Kala...

Bu ay hazırlandığı ifade edilen proje dosyasında, skandal niteliğinde bir belge de var. Buna göre, AKP'li Beykoz Belediyesi, 21 Mart 2019 tarihinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi (İSKİ) Genel Müdürlüğü'nden projeye ilişkin görüş istedi. İSKİ, belediyenin istediği görüşü 31 Mart 2019 yerel seçimlerine yalnızca üç gün kala, 27 Mart 2019 tarihinde teslim etti. Söz konusu görüş yazısında "projeye ruhsat verilmesinde bir sakınca olmadığı" öne sürülüyor.

Bin 500 Ağaç Var

Bin 500 civarında ağacın bulunduğu arazide hayata geçirilmek istenen konut projesi, ilk olarak 2018 yılında gündeme gelmişti. Açılan davalar sonucunda konut projesine "ormanda geri dönülemez tahribatlar yaratacağı" gerekçesiyle izin vermeyen mahkeme, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın karara yaptığı itirazı da reddetmişti. Mahkeme, "Dava konusu Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planlarında, planlama tekniklerine, şehircilik ilkelerine ve kamu yararına uyarlık görülmediğini" belirterek, söz konusu plan değişiklikleri hakkında yürütmeyi durdurma kararı vermişti. Bu kararla birlikte iki yıl önce rafa kaldırılan proje, konut sayısı ve proje maliyeti de artırılarak yeniden gündeme getirilmiş oldu.

Şirketin Ortağı Tanıdık Çıktı

Milyonlarca liralık konut projesini inşa edecek Özyazıcı İnşaat'ın sahibi Ahmet Özyazıcı, Turkuvaz Medya Grubu'nun Yönetim Kurulu Başkanı olan Ömer Faruk Kalyoncu ile ortak. Ozr Yapı Ticaret Anonim Şirketi, 2018 yılında Ömer Faruk Kalyoncu ve Ahmet Özyazıcı ortaklığında 60 milyon TL sermaye bedeli ile Özyazıcı İnşaat'ın genel merkezinde kuruldu. Öte yandan Özyazıcı, Kalyoncu'nun yönetim kurulu başkanı olduğu ZRS İnşaat isimli bir başka şirkette yönetim kurulu başkan yardımcısıydı.

Arsa Sahibi: Az Ağaç Keseceğiz

Arazinin sahibi olan Merter ailesinden Mehmet Berke Merter, proje için "olabildiğince az sayıda ağaç kesileceğini" iddia etti:

"Konut projesi daha önce de gündeme geldi. Tahribat alanını azaltmak için, daha az yapı yapmak açısından sadece 152 bloktan oluşan bir proje hazırlandı. Ben arsa sahibiyim, müteahhit kadar işin detaylarına hâkim değilim; ama olabildiğince az sayıda ağaç kesilerek bu proje yapılacak. Hatta bazı ağaçların taşınacağı söylendi. Burası nesillerden beri bana ve aileme ait tapulu bir arazi. Sadece bu yıl bu ödediğimiz emlak vergisi de 3 milyon TL'ye yakın."

AKP'Lİ BELEDİYE FİRARI SUÇLUNUN KİRACISI

AKP'li Beykoz Belediyesi, cinayete azmettirmekten müebbet hapis cezası alan firari Galip Öztürk'ün kiracısı çıktı. Kiraladığı binayı millet kiraathanesi olarak kullanan belediye, bir yılda 351 bin TL kira ödedi.

AKP'li Beykoz Belediyesi, cinayete azmettirmekten müebbet hapis cezası alan ve cezasının kesinleşmesiyle yurtdışına kaçan firari Galip Öztürk'ün kiracısı çıktı. Öte yandan belediyenin sosyal yardım bütçesinin bir bölümünü koronavirüs salgınına ve yurttaşların yoksullukla boğuşmasına rağmen kullanmadığı açığa çıktı.

Beykoz Belediyesi'nin 2020 Yılı Faaliyet Raporu'nda yer alan bilgilere göre, belediye Kavacık'taki millet kiraathanesi binasını Galip Öztürk Turizm Yatırımları A.Ş.'den kiraladı. Belediye, sadece 2020 yılında, Galip Öztürk'ün kurduğu ve yönetim kurulunda da çocuklarının yer aldığı Galip Öztürk Turizm Yatırımları A.Ş.'ye tam 351 bin 156 TL kira ödedi.

Galip Öztürk, 25 yıl önce Beyoğlu'nda öldürülen Kuvvet Köseoğlu cinayetine ilişkin yargılandığı davada, cinayeti azmettirme suçlamasıyla müebbet hapis cezasına çarptırılmıştı. Cezasının onandığı gün Gürcistan'a kaçan Öztürk aynı zamanda da Kızılay'ın verdiği "Merhamet Madalyası"nın da sahibi. Öztürk ayrıca, Metro Turizm'in de bağlı olduğu Metro Holding'in de sahibi.

1.5 Milyon TL Kira Ödendi

Geçtiğimiz yıl kiraladığı binalar için yaklaşık 1 milyon 500 bin TL kira ödeyen belediyenin kirasını ödediği yerler arasında Yeşilay Beykoz Şubesi ile Beykoz İlçe Müftülüğü de yer alıyor. Belediye, Yeşilay Beykoz Şubesi'nin binası için 32 bin 320 TL ve Beykoz İlçe Müftülüğü binası için de 5 bin 600 TL kira ödedi.

Yardım Bütçesi Kullanılmadı

AKP'li belediyenin Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü için 2020 yılında 16 milyon 672 bin TL bütçe ayırmasına rağmen koronavirüs salgını ve yurttaşların yoksullukla boğuşmasına rağmen bu bütçenin yaklaşık 2 milyon 120 bin TL kullanılmadı. Buna karşın Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün yaklaşık 50 milyon TL olarak açıklanan bütçesi yıl sonunda 81 milyon TL olarak gerçekleşti. Yani planlanan bütçeden yaklaşık 30 milyon TL daha fazla harcama yapıldı.

2 Milyon TL'lik Video

Belediye, 2020 yılında "Beykoz'un tarihi, doğal ve dini mekanlarını tanıtıcı videolar, klipler ve belgeseller hazırlanması" için 750 bin TL'lik bütçe belirledi. Ancak 750 bin TL'lik bütçe belirlenmesine rağmen tam 1 milyon 917 bin TL'lik harcama yapıldı.

Bütçenin 4 Katı Harcama

Beykoz Belediyesi, 2020 yılında "Açık hava ve salon konserleri, yetişkin ve çocuk tiyatroları, film gösterim günleri ve sergi etkinlikleri organizasyonu" için 2 milyon 500 TL bütçe ayırdı. Yıl sonunda bütçenin neredeyse dört katı harcama yapıldığı, belediye kasasından harcanan paranın 9 milyon 37 bin TL'yi bulduğu ifade edildi.

1,6 MİLYON DOLARA 1995 MODEL ARAÇ

Eximbank'ın Bank Asya'yı kurtarmaya çalışan bazı şirketlere verdiği kredilerin tahsili imkânsız. Banka milyon dolarlık alacağa karşılık 1995 model araca haciz koyarken, tasfiyesine başlanan krediler 379 milyon TL'ye ulaştı.

Türkiye İhracat Kredi Bankası (Eximbank), AKP ile Fethullah Gülen hareketi arasındaki işbirliğinin bozulduğu 17-25 Aralık sürecinde Bank Asya'yı kurtarmaya çalışan bazı şirketlere verdiği kredilerin tahsilinde büyük güçlük yaşıyor. Milyon dolarlık kredilere karşılık, icra işlemleri yürütülemiyor, icra işlemi başlatılanların mal varlığı bulunamıyor, şirket adresleri tespit edilemiyor. Bir şirketin 1,6 milyon dolarlık borcuna karşılık 1995 model bir araç haczedilebildi.

TBMM KİT Hesaplarını İnceleme Komisyonu'nda sermayesi Hazine'ye ait olan, zararları da Hazine tarafından karşılanan Eximbank denetimi yapıldı.

Komisyonunda, Bank Asya'dan aldıkları teminat mektupları ile çektikleri kredileri bu bankaya aktaran ve borcunu da ödemeyen şirketlerle ilgili denetim raporları gündeme geldi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Sorumlular Aransın

Sayıştay'ın denetim raporlarında bu şirketlere verilen kredilerle ilgili sorunların büyüyerek sürdüğü görülüyor. Bankacılığın gerektirdiği prosedür izlenmeden kredi verilmesinin yanında daha sonra takibinin de gerektiği gibi yapılmadığı şu ifadelerle rapora yansdı: "Asya Katılım Bankası A.Ş.'nin faaliyet izni 22.07.2016 tarihinde kaldırılmış olmasına rağmen, adı geçen Banka'dan teminat mektubu kullanan firmalardan teminat mektubunun değiştirilmesi ya da ilave teminat talep edilmesi yoluna gidilmediği hususları birlikte değerlendirildiğinde, kredi kullandırımından sonra firma takip işlemlerinin daha dikkatli yapılması, sayılan krediler ile ilgili muhtemel zarar durumunda zamanında gerekli tedbiri almayan yetkililerin mali sorumluluğunun aranması önerilir."

İzlemedeki Kredi Büyüyor

Bank Asya'ya aktarılan kredilerin de içinde yer aldığı ve bankanın ödeme sorunları nedeniyle izlediği kredilerin tutarı bir yıl içinde yüzde 322,8 oranında arttı. Önceki yıl sayıları 88 olan bu şirketlere yenilerinin de eklenmesiyle şirket sayısı 314'e çıktı. 678 milyon 636 bin TL olan riskli kredi tutarı da 2 milyar 869 milyon TL oldu.

2018 yılsonu itibarıyla toplam kredilerin yüzde 0,52'sini yakın izlemedeki krediler oluştururken 2020 başında bu oran yüzde 2'ye çıktı.

3 Kat Arttı

Banka'nın yakın izlemedeki kredilerin önceki döneme göre 3 kat arttığı belirtilen raporda, bunların ödeme planının uzatılmasına yönelik yapılan değişiklik sayıları ve ödeme planı değişikliği ile uzatılan süreler dikkate alındığında yakından takibi gerektiği uyarısında bulunuldu.

379 Milyon TL Battı

Banka'nın tahsilinden umut kalmadığı için tasfiye olunacak alacaklar (TOA) hesabında izlenen kredilerinin Mart 2020 tarihi itibarıyla tutarı da 379 milyon 28 bin TL'ye çıktı.

Ödenmeyen Kredilerin İcra Takibi Yapılmıyor

Asya Katılım Bankası teminat mektupları ile verilen kredilerden bazılarının takibe geçilen tutarları ile son durumları şöyle:

7 milyon 528 bin 539 dolar: TMSF'nin firma hakkındaki iktisadi bütünlük kararı nedeniyle icra takibine devam edilememektedir.

4 milyon 141 bin 939 dolar: TMSF'nin firma hakkındaki iktisadi bütünlük kararı nedeniyle icra takibine devam edilememektedir.

3 milyon 111 bin 978 dolar: İcra takibine başlanmıştır. Borçlu tebligat adresini terk ettiği için bu aşamada takip kesinleşmemiştir. Firma adına taşınmaz veya araç bulunamamıştır.

1 milyon 170 bin 405 TL + 3 milyon 516 bin 178 dolar: İcra takibine başlanmış olup, takip kesinleşmiştir. İcra işlemleri neticesinde borçlunun tahsilata yarar haczi kabil mal varlığına rastlanılmamıştır. TMSF'nin firma hakkındaki iktisadi bütünlük kararı nedeniyle icra takibine devam edilememektedir.

1 milyon 628 bin 250 dolar: İcra takibine başlanmış olup, takip kesinleşmiştir. Borçlunun 1995 Model aracına haciz şerhi işlenmiştir. Bunun haricinde yapılan icra işlemleri neticesinde borçlunun tahsilata yarar haczi kabil mal varlığına rastlanılmamıştır.

1 milyon 404 bin 823 dolar: İcra takibine başlanmış olup, takip kesinleşmiştir. Yapılan haciz işlemlerinde borçlu firmanın; Şanlıurfa, Muş, İzmir Torbalı ve İstanbul Esenyurtta bulunan 13 adet taşınmaz ile 5 adet aracı üzerine haciz şerhi işlenmiştir. Araçlar üzerinde Banka haczinden önce birçok rehin ve haciz kaydı bulunmaktadır. Taşınmazlar üzerinde de Banka haczinden önce gelen yüksek tutarlı ipotek ve çok sayıda haciz bulunmaktadır.

1 milyon 287 bin 226 dolar: İcra takibine başlanmış olup, borçlu takibe itiraz ettiği için takip durmuştur. İtirazın iptali için İstanbul Anadolu 7. Asliye Ticaret Mahkemesi'nde itirazın iptali davası açılmıştır. Dava Banka lehine sonuçlanmıştır. Gerekçeli karar yazıldığında icra işlemlerine devam edilecektir.

ORDU BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ'NDE '700 BİN LİRALIK KOLİ VURGUNU'

CHP Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel, Ordu Büyükşehir Belediyesi'nde düzenlenen ihalelerde usulsüzlük yapıldığını iddia etti. Adıgüzel, gıda kolisi alım işinde Ordu Büyükşehir Belediyesi'nin iştiraklerinden olan ORTAR A.Ş.'nin 2 milyon 152 bin liraya aldığı ihaleyi bir başka şirkete 1,5 milyon TL'ye yaptırdığını belirtti ve "Bu aradaki 700 bin TL kimin cebine girdi?" diye sordu.

CHP Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel, Ordu Büyükşehir Belediyesi'nde düzenlenen ihalelerde usulsüzlük yapıldığını iddia etti.

Adıgüzel, Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı Hilmi Güler'in "Bana belge bilgi gönderin gereğini yapayım" sözlerini hatırlattı ve usulsüzlük tespit ettiği ihaleleri kayıt numaralarıyla bildirerek, "Sayın Hilmi Güler masasının üstündeki ihaleleri görmüyor, belki kayıt numaralarından görür" dedi.

Adıgüzel'in konuyla ilgili yazılı açıklaması şöyle:

"Geçtiğimiz haftalarda Ordu Büyükşehir Belediyesi'nde dönen dolapları, milletin parasının nasıl yandaş şirketlere ihalesiz adrese teslim peşkeş çekildiğini evrakları ile ortaya koymuştuk. Daha sonra Sedat Peker'in açıklamalarına konu olan Ünye'deki yerel seçimlerdeki aday belirleme sürecinde, Süleyman Soylu'nun Sedat Peker aracılığı müdahale ettiğini, burada aday yapılamayan şahsın daha sonra Numan Kurtulmuş tarafından Ordu Büyükşehir Belediyesi'ne başkanvekili yapıldığını açıklamıştık.

"Aradaki 700 Bin TL Kimin Cebine Girdi?"

Yine geçtiğimiz haftalarda açıkladığımız 25 usulsüz ihalenin üzerine bugün bazı sorularla devam ediyoruz. Sevgili Başkan Hilmi Güler! 'Bana belge bilgi gönderin gereğini yapayım' diyordunuz ya, sizin bizzat imzalayıp Elektronik Kamu Alımları Platformu'na (EKAP) gönderdiğiniz birçok ihalenin bazılarını açıklayacağım. Bunlar için inşallah gereğini yaparsınız. Mesela, gıda kolisi alım işi yapmışsınız. 2 milyon 152 bin TL'lik. Bunu da ORTAR'a yaptırmışsınız. Daha sonra ORTAR bir başka özel firmaya 1,5 milyon TL'ye aynı işi yaptırmış. Yani ORTAR aynı işi bir başkasına ihale etmiş. Bu aradaki 700 bin TL kimin cebine girdi? İhale numarası 2021/42912, 2021/90120. Yani bunu madem özel firmadan koli yaptıracaksınız; yani tarım ürünlerini toplayıp da ORTAR üzerinden değerlendirmiyorsunuz, gıda kolisi yaptırıyorsunuz. Bunu direkt ilgili firmadan almak yerine ORTAR'a araya koyarak bu 700 bin lirayı ORTAR'a hangi gerekçeyle aktardınız, bunun hesabını verin.

"843 Bin Lira Ne Oldu?"

Durugöl OSKİ ek binası güçlendirme ve tadilat işi... Durugöl'de bir bina var, bunun tadilatını yapmak için ihaleye çıkıyorsunuz, 843 bin TL'lik bir ihale. Fakat daha sonra burasıyla ilgili yıkım kararı alıyorsunuz. Tadilat işi yıkım işine dönüyor, yıkım işini aynı şahısa veriyorsunuz ama tadilatla yıkımın bedelleri aynı değil. Bu nasıl bir iştir? Tadilata çıktığınız yeri daha sonra aynı firmaya yıktırıyorsunuz. Yapılacak iş farklılaşıyor ve bedel farklılaşması lazım. Buradaki bu 843 bin lira ne oldu?

İki ay için sosyal medya hizmetlerine tam 262 bin lira ödenmiş hem de doğrudan temin yoluyla, 2020/450924 ihale kayıt numarası. Ben bugün ihalelerin kayıt numaralarını da söyleyeceğim ki Sayın Hilmi Güler masasının üstündeki ihaleleri görmüyor, belki kayıt numaralarından görür."

ORDU BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ HAYVAN BARINAĞINA 350 BİN LİRALIK N95 MASKE

CHP'li Mustafa Adıgüzel, Ordu Büyükşehir Belediyesi'nin hayvan barınağına 350 bin liralık maske aldığını iddia etti. Adıgüzel, "N95 maske alımına 350 bin lira ödeyen Ordu Büyükşehir Belediyesi bunu Karapınar Geçici Hayvan Bakımına almış, yani bir hastaneye falan değil" dedi.

CHP Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel, "Sağlık görevlileri hastanelerde N95 maske bulamazken Ordu Büyükşehir Belediyesi hayvan barınağına 350 bin liralık N95 maske alıyor" dedi.

Adıgüzel, Meclis'te düzenlediği basın toplantısında, Ordu Büyükşehir Belediyesi'nde ihale usulsüzlükleri yapıldığını belirterek, bunları açıklamaya devam edeceğini söyledi.

Hava yoluyla bulaşan virüslerin yayılımını önlemek amacıyla aktif kullanılan N95 maske için bedeli 350 bin lira olan ihale yapıldığını dile getiren Adıgüzel, "N95 maske alımına 350 bin lira ödeyen Ordu Büyükşehir Belediyesi bunu Karapınar Geçici Hayvan Bakımına almış, yani bir hastaneye falan değil. Sağlık görevlileri hastanelerde N95 maske bulamazken Ordu Büyükşehir Belediyesi hayvan barınağına 350 bin liralık N95 maske alıyor" diyen konuştu.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Ünye'de bir asfalt plenti ihalesine değinen Adıgüzel, "Enteresan bir şey var; burada bir kilometre menzili var, 'Bu asfalt plentinin, konumu verilen Ordu Büyükşehir Belediyesi Fen İşleri Dairesi Başkanına bağlı Ünye yerleşkesine en fazla 15 kilometre mesafesinin olması gerekiyor.' Yani Ünye Fen İşleri Dairesi yerleşkesi sanırsın Kabe, buna 15 kilometre yarıçapı belirtilmiş. Bu yarıçapının dışında kimse gelip burada iş yapamaz. Belli ki bu da birisi hedef gösterilerek yapılmış. Ordu Büyükşehir Belediyesinde hırsızlık hat safhaya gelmiş, işin ucunu iyice kaçırmışlar, komik boyutlara ulaşmışlar" ifadelerini kullandı.

Adıgüzel, Ordu Büyükşehir Belediyesi'nde geçmiş imar planının iptal edildiğini, yeni imar planı yapıldığını anımsatarak, "Ordu'da resmen imar borsası var" dedi.

SOYLU'NUN UÇAK KİRALADIĞI ŞİRKETİN SAHİBİ, GÖKÇEK'İN İHALE DAĞITTIĞI PATRON ÇIKTI

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 2017'de uçak kiralaması yaptığı Söğüt Havacılık A.Ş.'nin, Ankara'nın 'parsel parsel' satılması tartışmalarında gündeme gelen Mustafa Akan'a ait olduğu öğrenildi. Akan'ın sahibi olduğu Söğüt İnşaat, Ankara'da Melih Gökçek dönemi boyunca 28 milyar TL olan ihale pastasının 12 milyar TL'sini almıştı.

İçişleri Bakanlığı tarafından, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 2017 yılındaki Anayasa referandumu döneminde uçak kiralaması yaptığı şirketin Söğüt Havacılık A.Ş. olduğu açıklandı. Bakanlığın verdiği bilgiye göre, Söğüt Havacılık, 'elinde uçak kalmaması' nedeniyle uçağı Sezgin Baran Korkmaz'ın sahibi olduğu Borajet'ten kiralarak Süleyman Soylu'ya tahsis etti.

Bakanlığın paylaştığı ve Soylu'nun şirketi Engin Sigorta'ya kesilen faturada, kiralama bedeli olarak 165 bin TL ödendiği görüldü.

Söğüt Havacılık'ın, Ankara'nın 'parsel parsel' satılması tartışmalarıyla gündeme gelen Söğüt İnşaat Taahhüt Petrol Madencilik Gıda Nakliyat İç ve Dış Ticaret Anonim Şirketi'nin sahibi Mustafa Akan'a ait olduğu öğrenildi. Resmi kayıtlara göre Akan, şirketin Yönetim Kurulu Başkanı.

Ankara'da Melih Gökçek döneminde hemen her belediye ihalesinde ismi öne çıkan Söğüt İnşaat kamuoyunun gündemine ilk kez, eski Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'ın Melih Gökçek'e yönelik, "Ankara'yı parsel parsel sattı" sözü ile gelmişti.

Su, Kanalizasyon ve Asfalt İhaleleri...

Ankara'da dolmuşçuluk yaparken yolu Melih Gökçek ile kesişince kaderi değişen Mustafa Akan'ın şirketi Söğüt İnşaat'a ABB Belediye Meclisi kararları ile çok sayıda haksız emsal artışları sağlandı.

Belediyeden milyonlarca liralık arsa ihaleleri alan şirket, Gökçek döneminde belediyenin içme suyu, kanalizasyon ve asfalt ihalelerinin büyük çoğunluğunu aldı.

Başkent'te son 10 yılda yapılan 324 ABB ihalesi 20 firma arasında paylaştırıldı. Toplam güncel değeri 28 milyar TL olan ihale pastasının 12 milyar TL'sini, Mustafa Akan'ın sahibi olduğu Söğüt İnşaat aldı.

VERDİĞİ HİÇBİR SÖZÜ TUTMAMIŞ!

Geçen yıl 17 bin kişiye sosyal yardım yapmayı planlayan borç batağındaki AKP'li Esenler Belediyesi, sadece 3 bin 838 kişiye yardım yaptı. Bin 400 yaşlı ve engelli yurttaşın ev temizliği ile berberlik hizmeti vereceğini açıklayan belediye, yalnızca 42 kişiye bu olanağı sağladı.

İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Meclisi'nde İBB yönetimini hedef alarak sosyal yardım bütçesini eleştiren, belediyeye borçlanma yetkisi vermeyen ve sarf ettiği sözlerle tepkilerin odağında yer alan İBB AKP Grup Başkanvekili Tevfik Göksu'nun yönetimindeki Esenler Belediyesi'nin çarpıcı harcama kalemleri ortaya çıktı.

AKP'li Esenler Belediyesi'nin 2020 Yılı Faaliyet Raporu'nda yer alan bilgilere göre, belediye bütçesi geçen yıl tam 60 milyon TL açık verdi. Belediyenin borcu 2019 yılında 244 milyon 863 bin TL iken 2020 yılında yüzde 28 oranında artarak 313 milyon 219 bin TL'yi buldu.

Sağlık Ve Sosyal Yardım Bütçesi Tırpanlandı

Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü, 2019 yılında sosyal yardımlara 11 milyon TL bütçe ayırırken 2020 yılında koronavirüs salgınına rağmen sosyal yardım bütçesini yaklaşık yüzde 50 oranında azaltarak 5 milyon 470 bin TL'ye düşürdü. Sağlık İşleri Müdürlüğü'nün 2019 yılında 3 milyon 839 bin TL olan bütçe gideri de 2020 yılında pandemiye rağmen 3 milyon 778 bine düşürüldü.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

13 BİN YURTTAŞA YARDIM YAPILMADI

Esenler Belediyesi'nin 2020-2024 Stratejik Planı'na göre, Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü, 2020 yılında 17 bin kişiye ayni ve nakdi yardım yapmayı hedefliyordu. Buna karşın AKP'li belediye, 2020 yılında sadece 3 bin 838 kişiye yardım yaptığını açıkladı. Yani belediye, yardım yapmayı planladığı yaklaşık 13 bin kişiye yardım yapmadı.

Sadece 42 Yaşlı Ve Engelli Hizmet Aldı

AKP belediye 2020 yılında, bin 400 yaşlı ve engelli yurttasha ev temizliği ve berberlik hizmeti vermeyi hedefliyordu; ama bir yıl boyunca sadece 42 yaşlı ve engelliye ev temizliği ve berberlik hizmeti verdiğini açıkladı.

Öte yandan Esenler Belediyesi Kültür İşleri Müdürlüğü'nün 2019 yılında bütçe harcaması 11 milyon 796 bin TL olarak açıklanırken 2020 yılında 22 milyon 167 bin TL harcandığı ifade edildi. Koronavirüs salgını nedeniyle konserler ve etkinlikler iptal edilmişken Kültür İşleri Müdürlüğü'nün bütçesinin neden ikiye katlandığı ise merak konusu.

Borçlanma Yetkisi Ne Amaçla Alındı?

Esenler Belediyesi'nin CHP'li Meclis Üyesi Kemal Şahin, belediyenin borç sarmalında olduğunu belirterek, şu değerlendirmeyi yaptı: "Esenler Belediyesi yönetimi, var olan kaynaklarını etkin ve verimli kullanamıyor. Bütçenin artırılması gereken alanlarda kaynaklar yandırsa peşkeş çekiliyor. Sosyal yardım için konulan hedef 17 bin kişi iken, ulaşılan kişi sayısı sadece 3 bin 838. Oysa belediyenin stratejik planında ilçede önemli sayıda yardıma muhtaç aile ve bireylerin olduğu tespit edilmiş."

17 bin kişiye yardım yapılacaktı

2020 Faaliyet Raporu'nda Esenler Belediyesi'nin yaptığı yardımlar şöyle sıralandı:

Nakdi ve doğal afet yardımı	43
Şehit yakınları ve gazilere yapılan yardımlar	219
Asker aile yardımı maaşı	263
Barınma yardımı	291
Ayni yardımlar (Edim Market)	3 bin 22
Toplam	3 bin 838

Belediye şirketlerinden ESPER A.Ş. ve ESKON A.Ş.'ye ait verilerin açıklanmadığına da dikkat çeken CHP'li Şahin, "Bu iki şirketin faaliyetleri; alacak, verecek ve borçları faaliyet raporunda gizleniyor. Esenler Belediyesi, 27 Mayıs 2020'de belediye meclisini olağanüstü toplantıya çağırarak, Covid-19 salgını sebebiyle 10 milyon TL borçlanma yetkisi almıştı. Ama bu borçlanma yetkisini halkın zor günlerinde sosyal yardım ve sağlık işlerinde kullanmadığı ortada. Bu zor dönemde Esenler Belediyesi'nin insan hayatına verdiği önem ve öncelikleri açıkça görülüyor" diye konuştu.

SAĞLIK, AKP'LİLERİN GÖZDE RANT ALANI

AKP iktidarıyla borç batağına saplanan kamu hastaneleri iflasa sürüklenirken özel hastane sayısı da ikiye katlandı. AKP yöneticileri ve AKP'ye yakınlığıyla bilinen birçok isim ise özel hastane zinciri sahibi oldu.

Türk Tabipleri Birliği'nin (TTB) verilerine göre, 2000'li yılların başında 261 özel hastane varken AKP iktidarıyla beraber özel hastaneler hızla palazlandı. AKP yöneticilerinin ve AKP'ye yakınlığıyla bilinen iş insanlarının sağlık alanına ilgisi hızla artınca Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, özel hastane sayısı 20 yılda neredeyse iki katlanarak 571'i buldu. Hızla çoğalan ve zincir hastaneler olarak tanımlanan, ülkenin en büyük özel hastaneleri kamuoyunun oldukça yakından tanıdığı isimlere ait.

Ülkenin en büyük özel hastane gruplarından biri olan Medical Park ve Liv Hospital'ın ortakları arasında Sancak Ailesi bulunuyor. Hastane grubunun uzun bir süre ortağı olan eski AKP Merkez Karar ve Yönetim Kurulu (MKYK) Üyesi Ethem Sancak, hisselerini kardeşi Haydar Sancak'a devretti. Haydar Sancak'ın dışında hastane grubun bir diğer ortağı ise Trabzonspor'un eski başkanı Muharrem Usta.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Medical Park Hastaneleri Grubu'nun birçok farklı kentte 25 büyük hastanesi bulunurken Liv Hospital Grubu'nun da yine farklı kentlerde altı büyük hastanesi bulunuyor. Öte yandan, Medical Park ve Liv Hospital Hastane Grubu'nun ülkedeki en büyük özel hastane grubundan biri olduğu da biliniyor.

Koca Ailesinin Hastanesi

AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın aile doktoru olarak bilinen Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın 2009 yılında kurduğu ve hisselerini kardeşlerine devrettiği Medipol Hastane Grubu da AKP döneminde hızla büyüdü. Yönetim kurulu başkanlığını Bakan Koca'nın kardeşi Özer Koca'nın yaptığı Medipol Hastane Grubu'nun tamamı İstanbul'da olan 10 ayrı hastanesi bulunuyor. Ayrıca Medipol Grubu geçtiğimiz yıllarda kamu kurumlarının yaptığı tahsisler ile gündeme gelmişti.

Külünk'ün Hastanesi

İstanbul'da altı şubesi bulunan Özel Erdem Hastanesi de eski AKP Milletvekili, AKP Merkez Karar Yönetim Kurulu (MKYK) Üyesi Metin Külünk'ün ailesine ait. Özel Erdem Hastanesi'nin sahibi olan Çakmak Özel Sağlık Hizmetleri Limited Şirketi'nin yönetiminin tamamı İTO sicil kayıtlarına göre Metin Külünk'ün aile bireylerinden oluşuyor. Metin Külünk son zamanlarda suç örgütü elebaşısı Sedat Peker'in yayımladığı videolar ile gündem oldu.

Meclis'in yanı başında bulunan ve çok sayıda siyasinin uğrak yeri olan, hatta "Siyasilerin hastanesi" olarak tanımlanan Güven Hastanesi'nin Yönetim Kurulu Başkanı Nüket Küçükkel Ezberci aynı zamanda Cumhurbaşkanlığı Sağlık ve Gıda Politikaları Kurulu Üyesi.

Acıbadem Hastane Grubu'nun kurucusu Mehmet Ali Aydınlar ise 17-25 Aralık sürecine ismi karışan isimler arasında. Aydınlar ayrıca Türkiye Futbol Federasyonu'nun (TFF) da eski başkanı.

Akp'li Hastane Sahipleri

İstanbul Avcılar'da bulunan Avcılar Hospital Hastanesi'nin kurucusu ise eski Sağlık Bakanı AKP'li Mehmet Müezzinoğlu. İstanbul'da yedi şubesi olan Kolan Hastanesi'nin sahibi de 2018 yılında AKP'den Ağrı Milletvekili Aday Adayı olan Mehmet Nedim Kolan.

AKP Bursa Milletvekili Mustafa Esgin de Bursa'daki Özel Doruk Hastanesi'nin sahibi. Esgin, geçtiğimiz yıllarda AKP'li Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin özel hastanesine bedelsiz otopark tahsis etmesiyle gündem olmuştu.

Kocaeli'nin Gebze ilçesindeki Özel Merkez Hastanesi'nin sahibi ise AKP Kurucusu Hakan Höbek. Recep Tayyip Erdoğan tarafından 2003 yılında açılışı yapılan Özel Merkez Hastanesi, geçtiğimiz yıl hastane binası önünde Sebahattin Duru isimli yurttaşın kalp krizi geçirerek hayatını kaybetmesiyle gündeme gelmişti. Müdahale edilmediği iddiası gündeme gelince hastane hakkında soruşturma başlatılmıştı.

A101'in de Sahibi

İstanbul, Ankara, Antalya, Kayseri ve Diyarbakır'da toplam 13 şubesi olan Memorial Sağlık Grubu'nun sahibi Turgut Aydın aynı zamanda da 10 binin üzerinde şubesi olan A101 marketlerinin de sahibi. Turgut Aydın, 2019'da yenilenen İstanbul Büyükşehir Belediyesi seçiminde A101 markete ait 100 TL değerindeki hediye çeklerinin dağıtılarak AKP için oy istenmesiyle gündeme gelmişti.

Gözüne Alınmıştı

A101'in patronu Turgut Aydın, FETÖ operasyonu ile da gündeme gelmişti. 15 Temmuz 2016 FETÖ'nün darbe girişiminden yaklaşık bir ay sonra, 16 Ağustos 2016 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından 'FETÖ/PDY' operasyonları kapsamında, bünyesinde A101 marketler zincirini de bulduran Yeni Mağazacılık A.Ş. sahipleri hakkında yakalama kararı çıkarıldı. A101 Yönetim Kurulu Başkanı ve Aydın Holding sahibi iş insanı Turgut Aydın, FETÖ/PDY finans yapılanması soruşturması kapsamında gözüne alındı. Turgut Aydın, emniyet ve savcılık sorgusunun ardından serbest bırakılmıştı.

Gazetelere İlan Verdi

Dünyagöz Hastaneler Grubu'nun da tam 12 ayrı ilde ve 21 ayrı noktada şubesi bulunuyor. Dünyagöz Hastaneler Grubu 11 Eylül 2020'de birçok yandaş gazeteye verdiği ilanla gündeme geldi. İlanda başkanlık sistemine ve AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a yönelik övgüler dikkat çekti. Dünyagöz Hastaneler Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Eray Kapıcıoğlu imzasıyla yayımlanan ilanda, "Ekonomimizin hızla normalleşmesi ve hızlı kararlar alınabilmesi cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ve bu sistemin mükemmel bir şekilde yönetilmesi sayesinde olabilmisti" ifadeleri kullanıldı. Öte yandan, Dünyagöz Hastanesi, geçen yıl Ziraat Bankası tarafından kurtarılacağı iddiası ile de gündeme gelmişti.

Menzil Tarikatı'nın Hastanesini Erdoğan Açtı

AKP iktidarı döneminde Sağlık Bakanlığı içerisinde birçok cemaatin ve özellikle de Menzil Tarikatı'nın örgütlendiği ve eski Sağlık Bakanı AKP'li Recep Akdağ döneminde Menzincilerin bakanlık içerisinde önemli görevlere getirildiği iddiaları uzun yıllardır konuşuluyor.

Menzil Tarikatı'nın ait olduğu bilinen İstanbul Kurtköy'deki Özel Emsey Hospital Hastanesi'nin açılışı 2012 dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından yapıldı. Açılışa, dönemin Sağlık Bakanı Recep Akdağ, İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu, İstanbul Emniyet Müdürü Hüseyin Çapkın ve İstanbul Büyükşehir Belediye (İBB) Başkanı Kadir Topbaş da hazır bulunmuştu.

Ayrıca, Işıkçılar Cemaati'nden oldukları bilinen İhlas Grubu'nun da İstanbul'da Türkiye Hastanesi adı altında bir özel hastanesi bulunuyor. Sağlık alanına yönelen gruplar arasında yer alan FETÖ'nün de 11 hastanesi ise 2015 yılında kapatılmıştı.

Kamudan Özellere Para Pompalanıyor

Sağlık Bakanlığının özel hastaneleri kamudan özel sektöre para pompalama yöntemi olarak kullandığını vurgulayan TTB Genel Sekreteri Prof. Dr. Vedat Bulut BirGün'e şunları anlattı:

"SGK ödemelerinin yüzde 50'sinden fazlası özel hastanelere yapılıyor. Kamu hastaneleri batırılırken özel hastaneler palazlandırılıyor. İktidar, üniversite hastanelerini iflasa sürükledi. Bu hastanelerin milyonlarca lira borcu var. Kamu hastaneleri özellikle gelecek yıllarda teknolojilerini yenileyemeyecek ve üç, dört yıl özeline her imkân varken kamu hastanelerinin imkânları tükenmiş olacak. Böylece sağlık bütçesinin daha da büyük bir kısmı özele akmış olacak. Vatandaşın kaybettiği, kamunun kaybettiği ama beş, on kişinin kazandığı bir sistem kuruluyor. Öte yandan şehir hastanelerini de şirket hastanelerini olarak görmek lazım. Bu hastaneler de CEO'lar tarafından yönetilen ve hasta garantisi sistemi olan hastaneler."

Özel Hastanelerle Multimilyonerler Yaratıldı

Özel hastane patronlarının pandemiye fırsata çevirdiğine vurgu yapan Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) Genel Sekreteri Pınar İçel "Bu alan Türkiye'nin multimilyonerlerini yaratmış, tarikatlar ve cemaatler açısından da sermaye birikimini hızla artırmak ve siyasi güç devşirmek için sonuna kadar kullanılmıştır. Öyle ki şu anda başta olmak üzere sağlık bakanlarının bir kısmı özel hastane patronudur ve özel sağlık sektörüne kamu kaynaklarını aktaran ve böylece sağlığın özelleşmesinin önünü açan bir dizi yasal düzenleme AKP iktidarı döneminde gerçekleşmiştir" diye konuştu. AKP'nin Sağlık Dönüşüm Programı'na değinen İçel, sözlerini şöyle tamamladı: "2003 yılında 'sağlıkta dönüşüm' sürecinin tanıtımında AKP'nin Sağlık Bakanı; kürek çeken değil, dümen tutan Bakanlığa dönüşeceğiz diyerek özelleştirmeyi savunmuştu. Bugün gelinen noktada ise Bakanlık, gemiyi alabora etmeye götürmekte."

DESTEKDE HALKIN CEBİNDEN ÇIKTI!

21 milyar lira ceza kesmişler

Pandemide halkı desteksiz bırakan iktidar, yurttaşla kesilen cezalarla bütçeye pansuman yapmaya çalışıyor. Yılın ilk 5 ayındaki ceza miktarı, 8 milyar TL'ye yükseldi. Cezalardan devletin kasasına 20.8 milyar TL girdi.

Koronavirüsün neden olduğu yıkıma karşı halkın yaralarını sarmak yerine sermayeye kolaylık sağlayan AKP, oluşan açığı halka kestiği cezalarla kapatmaya çalışıyor.

Salgın hastalık döneminde, maske, sokağa çıkma yasağı ve fiziksel mesafe kurallarına aykırılık gerekçesiyle kesilen cezaların yanında, SGK, trafik ve geciken vergi borcu cezaları yüzünden yurttaşlar milyarlarca TL'lik ödeme yapmak zorunda kaldı. Salgının ülkede görüldüğü Mart 2020'den bugüne kadar kesilen cezaların toplam tutarı, 20 milyar 830 milyon 376 bin TL oldu. Salgın döneminde devletin en yüksek ceza tahsilatı, 2 milyar 576 milyon TL ile bu yılın mart ayında gerçekleşti.

Bu yılın salgın hastalıkla geçen beş ayında, ödenen ceza miktarı 8 milyar TL'yi geride bıraktı. Covid-19 salgınının görülmediği son yıl olan 2019'un ilk beş ayında ise bu tutar 4.6 milyar TL olarak kayıtlara geçti. Maliye Bakanlığının verilerine göre, en çok ceza, idari cezalar kapsamında verildi. Bu cezalar arasında ise pandemi kısıtlamalarına uymayanlara yönelik yaptırımlar yer alıyor.

Hem Kirayı Hem de Cezayı Sildiler

Yurttaşla milyarlarca TL'lik cezalar veren ve bu cezaların tahsilatını gerçekleştirmek için girişimlerde bulunan iktidar, yandaşlarını korumak için ise milyarlarca TL'den feragat etti. Sadece İstanbul Havalimanı'nı işleten Kalyon, Cengiz, Limak ve Mapa'nın ortak olduğu İGA'nın 1 milyar 45 milyon avro olan kira borcu tek kalemede

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

silindi. Ayrıca aynı şirketlere İstanbul Havalimanı'nda kurallara uymadığı gerekçesiyle 2020 yılı boyunca kesilen cezaların tamamı da iptal edildi. İGA'ya yapılan toplam kıyağın, yurttışlara kesilen toplam cezadan daha fazla olduğu ifade edildi.

Kredi paketleri ile salgın döneminde iyice yoksullaştırılan esnafa yapılan yardım, kesilen cezaların yanına bile yaklaşmadı. Halktan salgın sürecinde 20 milyar TL'den fazla para toplayan AKP, "büyük müjde" olarak duyuduğu esnaf yardımını için sadece 4.5 milyar TL harcadı.

Güçleri yurttaşta yetiyor: Ceza gelir kapısı oldu

Salgın hastalık sürecinde aylara göre devletin tahsil ettiği ceza miktarları şöyle:

◆ Mart 2020: 1.2 milyar TL	◆ Kasım 2020: 1.3 milyar TL
◆ Nisan 2020: 663 milyon TL	◆ Aralık 2020: 1.4 milyar TL
◆ Mayıs 2020: 752 milyon TL	◆ Ocak 2021: 1.2 milyar TL
◆ Haziran 2020: 1.2 milyar TL	◆ Şubat 2021: 1.8 milyar TL
◆ Temmuz 2020: 1.4 milyar TL	◆ Mart 2021: 2.5 milyar TL
◆ Ağustos 2020: 1.4 milyar TL	◆ Nisan 2021: 1.1 milyar TL
◆ Eylül 2020: 1.3 milyar TL	◆ Mayıs 2021: 1.2 milyar TL
◆ Ekim 2020: 1.9 milyar TL	

İktidar Kaşıkla Verdiğini Kepeçle Geri Alıyor

Kestiği cezalarla yetinmeyen iktidar, bir de yeni vergi zamları ve ek önlem paketleriyle gelir elde etmeye çalışıyor. CHP Genel Başkan Yardımcısı Ali Öztunç'un hazırladığı çalışmaya göre, ÖTV'nin artırılması ve ek paketler, enflasyon farkı nedeniyle yılsonuna kadar devletin kasasına girecek ek tutar, 153,5 milyar TL olacak.

Öztunç'un Kamu Maliyesi Raporu'nu kaynak göstererek hazırladığı çalışmaya göre, 2021'de bütçe gelirleri, artırılan vergilerin de etkisiyle başlangıçta yapılan tahminlerin 153,5 milyar TL üzerinde gerçekleşecek. Bu fazla gelirin, 37,7 milyar TL'si alınan ek önlemlerden, 96,2 milyar TL'si tahminlerden daha yüksek seyreden enflasyon, büyüme, dış ticaret ve istihdamdan kaynaklanan vergi dinamiklerinden, 19,4 milyar TL'si yeniden yapılandırmadan ve 21,1 milyar TL'si de vergi dışı gelirlerden kaynaklanacak. Çalışmaya göre ayrıca son alınan akaryakıt ve LPG'de ÖTV'nin artırılması kararıyla da 12 milyar TL'lik ek gelir elde edilecek. AKP'nin pandemi dönemi boyunca kamuya yaptığı karşılıksız yardımın 10 milyar TL olduğunu anımsatan Öztunç, "Yaptıkları yardımın 15 katını, yeni zamlar ve vergilerle geri alacaklar. AKP usulü yardım bu şekilde oluyor" dedi.

KATARLILARA YİNE AYRICALIK!

Türkiye ile Katar arasında "Askeri Sağlık Alanı'nda Eğitim ve İşbirliği" protokolü imzalandı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın onayladığı anlaşmaya göre Katarlı gençler Türkiye'de tıp, dış hekimliği, eczacılık eğitimi alabilecek. Protokolde bu eğitimlere kabul için sınav şartı yok.

Türkiye ile Katar arasında "Askeri Sağlık Alanında Eğitim ve İşbirliği" Protokolü Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından onaylandı.

Protokole göre, Katarlı gençler sınava girmeden Türkiye'de tıp, dış hekimliği, eczacılık sağlık meslek yüksek okulu, hemşirelik alanlarında ön lisans, lisans ve lisansüstü eğitim alabilecek. Protokolde eğitime kabul edilecek öğrencilerle ilgili şartlar sıralanırken, YKS ya da herhangi bir sınav şartından bahsedilmedi.

Protokolde misafir öğrencilerin yanı sıra misafir personel de istihdam edilecek. Sağlık kurumlarının kurulması, işletilmesi ve sağlık hizmeti sunumu alanında karşılıklı bilgi paylaşımı ve yardımlaşma da iş birliği kapsamına alındı. Ayrıca hasta tedavisi, sağlık lojistiği alanında iş birliği, sağlık alanında ortak tatbikat ve ziyaretler düzenlenmesi de öngörüldü.

Protokol kapsamında görevlendirilen misafir personel ve misafir öğrencilerin mali ve özlük hakları da belirlendi. Faaliyetlerin ücretli, ücretsiz veya indirilmiş ücret karşılığında düzenlenmesine kabul eden ülke karar verecek.

Askeri Uçakla Ücretsiz Seyahat

Protokolde Katarlı misafir personel ve yakınları ile Katarlı öğrencilerin mümkün olan hallerde askeri hava/kara ulaşım araçlarından ücretsiz istifade edebilecek. Askeri orduve ve misafirhanelerden de yararlanabilecekler.

Askeri Sağlık Hizmetleri Genel Müdür Vekili Hava Tabip Tuğgeneral Durmuş Aydemir tarafından imzalanan protokol 5 yıl için düzenlendi, aksi beyan edilmedikçe bu sürenin sonunda her yıl otomatik olarak uzayacak.

Kılıçdaroğlu'ndan Tepki

Sosyal medyada büyük tepki çeken protokole CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu da isyan etti.

Kılıçdaroğlu, "Kendi gencine bu kadar sevgisiz bu kadar saygısız bir iktidar işte. Hiç mi utanmıyorsunuz bunları yaparken ey Ak Parti? Aranızda biriniz çıkıp da bu adaletsizdir diyemedi mi? Bizim çocuklar o okullara girebilmek için bütün gençliklerini heba ediyorlar! Gençler merak etmeyin, koca ülkeyi Kataristan'a döndüren bu zihniyeti tarihin tozlu sayfalarına göndereceğiz, son çırpınışları. Bu protokoller de yırtıp atacağız," dedi.

KATAR'A AYRICALIK ADETA BİR KAPİTÜLASYON

Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkan Yardımcısı Gamze Akkuş İlgezdi, Katarlılara sınavsız tıp eğitimi hakkı tanıyan protokole sert tepki göstererek, "Katarlılara tanınan bu imtiyaz adeta bir kapitülasyondur" dedi.

25 Haziran 2021'de Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye ile Katar arasında "Askeri Sağlık Alanında Eğitim ve İşbirliği" Protokolü ile Katarlı gençlerin sınava girmeden Türkiye'de tıp, diş hekimliği, eczacılık sağlık meslek yüksek okulu, hemşirelik alanlarında ön lisans, lisans ve lisansüstü eğitim alabilecek.

CHP Halkla İlişkiler, Sağlık, Kültür ve Sanattan Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Gamze Akkuş İlgezdi, yapılan protokolün ülkemizin gençleri için büyük haksızlık olduğunu ortaya koyarak, "Öncelikle Katar'a böyle bir ayrıcalık tanınmasını asla kabul etmiyoruz. Bizim gençlerimiz sınavlarda ter dökerken, insan hayatını ilgilendiren böyle önemli bölümlere sınav şartı olmadan Katarlıların girişinin sağlanması çifte standarttır" diye konuştu.

Tek Adam Sisteminin Çarpık Sonucu

Konu hakkında çıkan haberlere rağmen böylesine önemli bir konuda yetkililerin açıklama yapmamasını eleştiren CHP'li Akkuş İlgezdi, "Konu hakkında Sağlık Bakanlığının da YÖK'ün de bilgisi yoktur. Böyle bir protokol bu iki kurumdan da gizlenmiş midir? Bu tek adam sisteminin çarpık sonucudur. Milyonlarca gencin kaderini tek bir kişiye emanet ederseniz, denge denetim mekanizmasını devre dışı bırakırsanız ülkenin geleceğini karartırsınız. Devletin kurumlarının birbirinden habersiz bu tip kararlar alması Türkiye'deki çürümenin en açık göstergesidir" açıklamasında bulundu.

Yabancı öğrenciler ülkemizde üniversiteye girebilmesi için şartların belli olduğunu kaydeden Genel Başkan Yardımcısı Gamze Akkuş İlgezdi, "yabancı öğrenciler YÖS'ten yeterli puan alarak eğitim alabilmektedirler. Katarlılara tanınan bu imtiyaz adeta bir kapitülasyondur" dedi.

DÜNYA'DA VE TÜRKİYE'DE PANDEMİ SÜRECİNDE ÖĞRENME KAYIPLARI

COVID 19'un 2020 yılının ilk aylarında küresel salgın ilan edilmesinin hemen ardından pek çok ülkede salgının yayılımının önüne geçme amacıyla uygulanan tedbirlerle birlikte okullar yüz yüze eğitime kapandı. **Dünya genelinde eğitim, bir yılı aşkın süredir uzaktan / yüz yüze farklı uygulamalar ile devam etse de, bu süreçte eğitimin kesintiye uğraması sebebiyle öğrenme kayıpları ciddi boyutlarda yaşandı.**

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) 'nin salgının ilk yılını analiz eden "**Okul Eğitim Durumu: COVID Salgınında Bir Yıl**" raporuna göre, **188 ülkeden 1.5 milyar öğrenci salgın ve alınan tedbirler nedeniyle evlerine kapandı.** Bu durumun çok ciddi öğrenme kayıplarına neden olduğu da OECD'nin önemli tespitlerinden biri. **Aynı rapor, öğretmenlerin aşılmasında ve tedbirlerin alınmasındaki gecikmelerin de öğrenme kayıplarını artırdığına dikkat çekiyor.**

BM Eğitim Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) da, bu yılın başında yaptığı açıklama ile, **öğrenme kaybı yaşanmaması için bütün ülkeleri öğretmenleri öncelikli aşılamaya çağırmıştı.**

Bu çağrı, ne yazık ki ülkemizde karşılık bulmadı. Şubat ayında öğretmenlerin ikinci öncelik grubuna alınmasına rağmen aşı hakkı tüm öğretmenler ve eğitim çalışanları için geçtiğimiz hafta tanımlandı.

OECD ülkeleri arasında Türkiye, salgının ilk yılında okulların en uzun süre kapalı kaldığı ikinci ülke oldu. Pandemi önlemleri çerçevesinde okulları bir hafta tatil edildiği 16 Mart 2020 tarihinden yerinde karar dönemine geçilen 2

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Mart 2021 tarihine kadar, tatiller hariç geçen 175 okul gününde, okulların en fazla açık olduğu sınıf düzeyi olan 1. sınıfta bile öğrenciler sadece 15 okul günü yüz yüze eğitime devam edebildi. Aynı dönemde 6, 7, 10 ve 11. sınıflar için okullar hiç yüz yüze eğitime açılmadı; yani ortaokul 6, 7 ve lise 10, 11. sınıflar, bir yılda 1 gün bile okula gitmedi.

Dünya Bankası'nın verilerine göre öğrenme kayıplarının yalnızca ulusal düzeyde değil öğrencilerin uluslararası düzeyde katıldığı ölçme ve değerlendirme çalışmalarını da olumsuz etkilemesi beklenmektedir.

Salgın tedbirleri çerçevesinde okulların kapalı olmasının eğitime etkisini araştıran kimi ülkeler şu tespitleri paylaşmıştır:

- Amerika Birleşik Devletleri'nde öğrencilerin yeni eğitim öğretim yılına, **okuma becerilerinde ortalama yüzde 30, matematikte ise en az yüzde 50 öğrenme kaybıyla başlayacakları öngörülmüştür.**
- İngiltere'de yapılan bir çalışmaya göre salgın sürecinde 3. sınıfa devam eden bir öğrencinin, 7 yıl sonra **normalde ulaşacağı öğrenme düzeyinden 1,5 yıl daha az öğrenme birikimiyle** 10. sınıfa başlayacağı öngörülmüştür.
- Belçika'da yapılan bir araştırma, öğrencilerin geçmiş yıllara kıyasla salgın döneminde **matematik ve okuma başarılarında düşüş yaşandığını ve düşük sosyoekonomik geçmişe sahip öğrencilerde bu kayıpların daha fazla olduğunu** göstermiştir.
- Hollanda'da gerçekleştirilen bir araştırma, öğrenme kayıplarının **daha az eğitilmiş ailelerin çocuklarında diğer gruplara oranla yüzde 55 kadar daha yüksek olduğunu** göstermektedir.

Okulların kapalı olmasının ve uzaktan ya da seyreltilmiş yüz yüze eğitim uygulamalarının yol açtığı **öğrenme kayıplarının büyüklüğü ailenin sosyoekonomik düzeyine, uzaktan eğitime erişim durumuna, uzaktan eğitimin niteliğine, aile desteğine ve etkileşim düzeyine göre** değişse de, bir yılda, Dünyada ilkokullarda yüzde 53 olan öğrenme yoksulluğu yüzde 63'e çıktı. **Ülkemizde ise, yüzde 21.7 olan öğrenme yoksulluğu yüzde 40'a çıktı.**

Salgın nedeniyle gerçekleşen okul kapanmalarının öğrenme kayıpları üzerindeki etkisinin tespit edilmesi ve telafi için yol haritasının belirlenmesi amacıyla, Türkiye'de bu kayıpların değerlendirildiği geniş ölçekli bir çalışma acilen yapılmalıdır.

Çünkü uluslararası araştırmalardan elde edilen veriler, salgın öncesi dönemde dahi temel yeterlik düzeyi altında kalan öğrenci oranlarının ülkemizde büyük bir sorun olduğunu ortaya koymaktadır.

Salgın öncesi dönemde, Türkiye'de öğrenme yoksulluğu oranı yüzde 21,7 idi; yani 10-14 yaş arasındaki her beş çocuktan biri ilkokulu bitirmiş olmasına rağmen basit bir metni okuyup anlamaktan uzaktı. Bu oran bir yılda yüzde 40 seviyesine yükseldi.

COVID-19 kaynaklı okul kapanmaları nedeniyle eğitime uzaktan ya da yüz yüze erişemeyen milyonlarca çocuk olduğu gerçeği göz önüne alındığında, **öğrenme kayıplarının çocuklarımızı daha da olumsuz etkileyeceği söylenebilir.**

Çünkü, uzaktan eğitim, eğitimde var olan eşitsizliklerin artmasına ve öğrenciler arasında var olan makasın derinleşmesine neden oldu. Pandemi döneminde öncelik, eğitimde açılan makasın kapatılması ve eşitsizliklerin giderilmesiydi, bu doğrultuda ek programların yapılmasıydı; ancak Milli Eğitim Bakanlığı bu yönde yeterli bir girişimde bulunmadı.

Salgın nedeniyle öğrenmede yaşanan bu kayıplar yalnızca bugünün problemi değildir. Eğitimde yaşanan sorunlar yalnızca bir telafi ile çözülmekten çok daha büyük boyutta ve etkidedir. Önemli olan, makasın kapatılması için bu konuda tamamlayıcı çözümler üretilip, bütünlük çabaları sarf edilebilmesidir. **Aksi durumda makas daha büyüyecek ve öğrencilerin gelecek kaybına neden olacaktır.** Bu kayıpların telafisi için eğitimde derinleşen bu makasın ivedilikle, doğru bir eğitim sistemi ve planlamasıyla kapatılması gerekmektedir.

Unutulmamalıdır ki bu makasın kapatılması; ekonomik sorunların çözülmesi, yoksulluğun, yoksunluğun, işsizliğin bitirilmesi ile mümkündür.

Bir planlama yapılırken bu makasın ekonomik boyutu da göz önüne alınmalı, **sadece Milli Eğitim Bakanlığı'nın çalışma ve olanakları ile değil, ilgili bütün Bakanlıkların da sorumluluğunu yerine getirdiği, çok boyutlu bir eğitim seferberliği başlatılmalıdır.**

4 MİLYON 527 BİN 198 ÖĞRENCİ EĞİTİMDEN YOKSUN

Bir ülkenin kalkınmasında eğitimin önemini hepimiz biliyoruz.

Eğitimde başarıyı yakalamış ülkeler, aynı zamanda ekonomik sorunlarını çözmüş ve kişi başı gelirleri çok iyi seviyelerde olan ülkelerdir. Eğitim sistemi aslında bir ülkenin başarılı yönetilip yönetilmediğinin de hem aynası hem de sonucudur.

Eğitim sisteminde başarıyı yakalayan ülkeler, eğitimde “İyi Yönetişimi” sağlayan; yani çocukların ve gençlerin maksimum yararını önceleyerek karar alan ve hedeflerini koyan ülkelerdir.

Oysa 19 yıllık AKP iktidarında, eğitim sistemi her geçen gün daha kötüye gitmiştir; çünkü karar almanın merkezinde çocukların maksimum yararı öncelenmemiş, öncelenen tek hedef, “Gelecek nesilleri ideolojik olarak şekillendirebilmek” olmuştur.

Yine eğitimde ve dolayısıyla kalkınmada başarıyı yakalayabilmiş ülkeler, aynı zamanda eğitimde fırsat eşitliğini sağlayabilmiş toplumlardır.

Eğitimde fırsat eşitliğinin yüksek olduğu toplumlar, çocukların sahip oldukları eğitim ve imkânlarının ailelerinin sosyo-ekonomik durumundan çok etkilendiği toplumlardır.

Bireylerin sosyo-ekonomik çevrelerinden bağımsız olarak kaliteli eğitime erişimini sağlayacak politikalar fırsat eşitliğini geliştirmek için son derece önemlidir. Böylece sadece zengin olanlar değil, toplumdaki tüm çocuklar ve gençler, kaliteli eğitime erişebilecektir.

Bu bağlamda;

- Nitelikli okul öncesi eğitime her çocuğun erişebilmesi,
- Kamu harcamalarının ve bütçelerin eğitimi öncelemesi önemlidir.

Tüm okullarda eşit ve kaliteli eğitimin sunulması ile aslında yoksulluğun anne-babadan çocuğa transfer edilmesi de önenebilir.

Yine çocukların eğitimi için daha çok kamu harcaması ve yatırımı yapılması, ekonomik olarak dezavantajlı ailelerin çocuklarına eğitim ve destek sağlanması, erken çocukluk eğitiminin geliştirilmesi ile yoksulluk da kader olmaktan çıkacaktır.

Ülkemizde örgün eğitimde 18. 241. 881 öğrenci vardır.

Covid süreci öncesinde özel okul - devlet okulu farkı, bazı bölgelerde, il ve ilçelerde devlet okullarında gerçekten eğitim olanakları ve kalitesinin yetersizliği, gelir yetersizliği, yoksulluk, yoksunluk gibi ailelerin çocuklarına yeterli imkanları sağlayamaması gibi nedenler ile eğitime erişimde eşitsizlikler büyüyerek gelmiştir.

Çünkü anayasal bir hak olan parasız ve kaliteli eğitim konusunda iktidar sınıfta kalmıştır.

Tabii ardından da covid süreci başlamış, böylece Uzaktan Eğitime Erişim dediğimiz yeni bir kavram ortaya çıkmış, devletin süregelen yanlış yatırım tercihleri, yanlış eğitim ve gelir politikaları sebebiyle bu süreç eğitimdeki eşitsizlikleri daha da derinleştirmiştir.

3 milyon 807 bin 198 öğrencinin EBA'ya erişemediğini biliyoruz.

Türkiye’de 221 bin tarımda, 171 bin sanayide, 328 bin hizmet sektöründe olmak üzere 720 bin çocuk işçi bulunmaktadır. Eğitim ortamlarına ulaşamayan öğrencilere 720 bin çocuk işçinin dahil edilmesi ile **4 milyon 527 bin 198 öğrencinin eğitimden yoksun kaldığı görülecektir.**

Buna rağmen MEB sadece 664 bin öğrenciye tablet dağıtabilmiştir.

Salgın sürecinde tüm eğitimciler, öğrenciler ve okullar arasında var olan makasın daha da açıldığını tespit etmiş durumdadır.

Bir tarafta EBA'ya erişemeyen, kaynak kitap alamayan, özel destek alamayan bir kez bile deneme sınavına giremeyen çocuklar bulunurken, diğer tarafta eğitim uzaktan da olsa maddi durumu iyi olan ailelerinin çocukları özel dersler, tam donanımlı bilişim araçları ve ek kaynaklarla açık ara öne geçmiştir.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

TÜİK'in son verileri hane halkının eğitim harcamalarının yüzde 3,2'sini en yoksul yüzde 20'lik kesimin, yüzde 64,5'ini ise en zengin yüzde 20'lik kesiminin yaptığını ortaya koymaktadır. Başka bir ifade ile en zengin ailelerle en yoksul ailelerin eğitim harcamaları arasında 20,5 kat fark bulunmaktadır.

Zaten Gini katsayısı da son 10 yılın en kötü değerinde, bunu da biliyoruz. Gelir dağılımındaki adaletsizlik ailelerin yaptığı harcama kalemlerinin hepsine yansımış durumdadır. Ayrıca yoksulun çocuğu dengeli beslenme ve iyi eğitim imkanlarına ulaşmada sorunlar yaşamaktadır.

Öğrenciler, iyi eğitim almış bir azınlık ve iyi eğitim imkanından yararlanamamış çoğunluk olarak ikiye ayrılmış durumdadır. Bu makas, yanlış politikalarla her geçen gün daha da açılmaktadır.

2019'da ciddi maddi yoksulluk içindeki çocukların oranı yüzde 32,3, yoksul çocukların oranı ise yüzde 32,4 iken, yoksul çocuk sayısı 7 milyon 417 bin iken, bu tablonun salgın nedeniyle yaşanan iş ve gelir kaybının yanı sıra, kısa çalışma ödeneği, ücretsiz izin aylığı gibi yetersiz ve daha da yoksullaştıran gelirler ve eğitime erişimde yaşanan sorunlar nedeniyle daha da kötüye gitmesi riski ile karşı karşıyayız.

Aynı zamanda, olumsuz olan bu durum, daha fazla çocuğun okuldışı kalması, okulu terk etmesi, çocuk işçiliği ya da çocuk evliliklerinin artması gibi riskleri de beraberinde getirebilir.

Eğitime erişimde salgın öncesinde de var olan makasın salgın döneminde derinleştiği, öğrenme yoksulluğunun arttığı ve bu nedenle okul terklerinin, dolayısıyla çocuk işçiliği ve erken yaşta evliliklerinin artması tehlikesi ile karşı karşıyayız.

Bundan dolayı, MEB'in telafi eğitimi ya da finansmanı nereden sağlanacağı belli olmayan "etkinlikler yapın talimatı" ile açılan bu makası kapatmanın imkanı yoktur.

Sorunu çözmek ancak orta ve uzun vadeli doğru politikaların hazırlanması ve acilen uygulanmaya başlamasıyla mümkündür.

Parasız ve kaliteli eğitime her çocuk erişebilmelidir. Eğitimde fırsat eşitsizliği ortadan kalkmalıdır.

CHP iktidarında, eğitimdeki sorunların nasıl çözüleceği, öğrenciler arasında derinleşen makasın kapatılması için neler yapılacağı ile ilgili çalışmalarımız hazır. İkinci Yüzyıla Çağrı Beyannamemizde de eğitimde yaşanan sorunlara dair çözüm önerilerimizi paylaştık.

Bu noktada öncelikli birkaç çözüm önerimizi söylemek gerekirse:

- ✓ Öncelikle, öğrencilerin öğrenme kayıplarının tespit edilmesi için çalışmalara başlanmalıdır.
- ✓ 2021-2022 eğitim öğretim yılı için yeni bir öğretim programı hazırlanmalıdır. Öğrenme kayıplarının en aza indirilmesi için yeni bir program uygulanması mutlaka gereklidir.
- ✓ Acilen Milli Eğitim Şurası toplanmalıdır.
- ✓ MEB'na acilen ek kaynak aktarılmalıdır.
- ✓ Bütün çocukların eğitim-öğretim imkanlarına erişimi konusunda var olan eksiklikler ivedi olarak giderilmelidir.
- ✓ İhtiyaç sahibi öğrencilerin tablet, bilgisayar ya da televizyon ihtiyacı hızlıca karşılanmalıdır.
- ✓ İhtiyaç duyulan 44 bin dersliğin yapımına derhal başlanmalıdır.
- ✓ En az 100 bin öğretmen ataması yapılmalıdır.
- ✓ Tüm okullara kadrolu temizlik görevlisi ve sağlık personeli ataması yapılmalıdır.
- ✓ Okulların ihtiyaç duydukları temizlik malzemeleri eksiksiz karşılanmalıdır.
- ✓ Öğrencilerin sosyal ve fiziksel gelişimsel sorun yaşamamaları için gerekli tedbirler alınmalıdır."

SINIFSAK' FARKLILIK GİDEREK BÜYÜYÖR

TÜİK'in son verilerine göre eğitime ülkede yapılan masrafın yüzde 64'ü en zengin yüzde 20'lik kesimden geliyor. En yoksul yüzde 20'lik kesimde bu oran sadece yüzde 3,2. Yoksullar en çok barınmaya harcama yapıyor.

Ülkedeki gelir adaletsizliği eğitim harcamalarına da yansıyor. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) son yayımladığı verilere göre ülkedeki eğitim harcamasının büyük kesimini en zengin yüzde 20'lik kesim

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

gerçekleştiriyor. Eğitim harcamalarının yalnızca yüzde 3,2'si ise en yoksul yüzde 20'lik kesim tarafından yapılıyor. Öte yandan en zengin yüzde 20'lik kesim gelirin yüzde 4,4'ünü eğitime harcarken bu oran en yoksul yüzde 20'lik kesimde yüzde 1 bile değil. Bu kesim eğitime gelirin yalnızca yüzde 0,9'unu ayırabiliyor.

Yoksullar Gıdaya ve Barınmaya Harcıyor

TÜİK verilerine göre en yoksul yüzde 20'lik kesim gelirin yüzde 60'ından fazlasını barınma ve beslenme için harcıyor. Gelirin yüzde 31,2'sini konut ve kira masrafı için ayıran en yoksul yüzde 20'lik kesim yüzde 30,7'sini ise gıda ve alkolsüz içecekler için harcadı. Eğitime yüzde 0,9 gibi oldukça düşük bir oran ayırabilen bu kesim benzer şekilde sağlığa da gelirin sadece yüzde 2'sini ayırdı.

En zengin yüzde 20'lik kesim ise gelirin yüzde 35'ini barınma ve beslenme için harcıyor. Bu kesim, gelirin yüzde 20,1'i konut ve kira için ayırırken gıda ve alkolsüz içecekler için ise yüzde 15,3'ünü harcadı. Bu kesim gelirin yüzde 4,4'ünü eğitime, yüzde 20'sini ise ulaştırmaya ayırdı.

Konuyu değerlendiren Eğitim Uzmanı Ali Taştan şunları aktardı:

“Eğitime yönelik masrafların artmasının sebebi Türkiye’deki özel okulların artması, sınav sistemlerinin değişmesi ve insanların çocuklarını sınava hazırlamak istemeleridir. Artık insanlar eğitime daha çok para harcar oldu. Türkiye’de bir gelir dengesizliği var. En zengin kesimle, yoksul kesim arasında bir uçurum oluştu. Zengin ve yoksul kesim arasında 20 kat gibi bir fark var. Bu fark biraz daha daraltılıp yüzde 5’lik kesimlere indiğinde 40 kat bir fark ortaya çıkıyor. Artık yoksul aileler, çocuklarının temel ihtiyaçlarını karşılamaya çalışmaya çalışıyor ancak bunu bile karşılayamayan bir kesim var. Varlıklı aileler eğitime daha fazla bütçe ayırabiliyorlar. Yoksul ve zengin ailelerin eğitime harcadıkları bütçe sonucunda, çok iyi bir eğitim almış azınlıkla, nitelikli eğitime ulaşamamış çoğunluk olarak çocuklar ikiye bölünüyor.”

Taştan bu farklılığı en aza indirmek için gerekenleri ise şöyle sıraladı: “Eğitim sisteminde, çocuklarımızı sıralamaya sokan sınav sistemlerinden vazgeçmeliyiz. Aynı zamanda Milli Eğitim Bakanlığı, tüm işini gücünü bırakıp nitelikli eğitime erişemeyen çocuklarımıza gerekli desteği vermelidir. MEB kaynaklarını, eğitimdeki eşitsizliği gidermek için kullanmalıdır.”

Yüzde 64’ü Zenginlerden

Eğitim harcamalarının yüzde 64’ünü en zengin kesim gerçekleştirdi. En yoksuldan en zengine doğru eğitim harcama oranları yüzde bazında şöyle oldu:

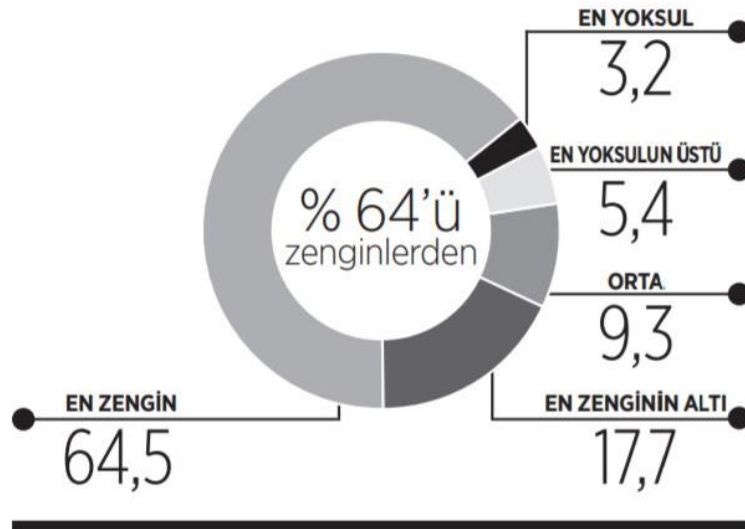
>>En yoksul: 3,2

>>En yoksulun üstü: 5,4

>>Orta: 9,3

>>En zengin altı: 17,7

>>En zengin: 64,5

Makas Açılıyor

CHP Genel Başkan Yardımcısı Lale Karabıyık, partisinin genel merkezinde basın toplantısı düzenledi. Eğitimde gelir kaynaklı adaletsizliklerin AKP iktidarlarında arttığını, uzaktan eğitimle birlikte makasın daha da açıldığını söyleyen Karabıyık, "Bu makas, yanlış politikalarla her geçen gün daha da açılmaktadır. MEB'in telafi eğitimi ya da finansmanı nereden sağlanacağı belli olmayan 'etkinlikler yapın talimatı' ile açılan bu makası kapatmanın imkanı yoktur" dedi.

EĞİTİMİN TÜM PAYDAŞLARI MUTSUZ

AKP'nin "sınav odaklı" eğitim sistemi eğitimin tüm paydaşlarını mutsuz etti.

AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılından bu yana yedinci Milli Eğitim Bakanı dönemindeyiz. Eğitim sistemi on dokuz yıldır, bir sistemsizlik ile savruluyor. İktidar eğitimi bir ideolojik olarak şekillendirme aracı olarak görünürken, öğrenciler, öğretmenler, veliler, eğitimin paydaşları mutsuz...

Gelecek nesilleri ideolojik olarak şekillendirme hedefi, çocukların maksimum yararı hedefinin önüne geçtiğinden bu yana, eğitim sisteminde sorunları, olumsuzlukları daha fazla görmeye başladık.

Tüm bunların yanısıra, ülkemizde eğitim sisteminde, öğrencilerin başarı ve performansı sadece sınavlar ile ölçülüyor. Eğitime bakış, insan ve yaşam odaklı değil, sınav odaklı. Lise ve üniversitelere girişte ise merkezi sınava dayalı bir sistem kullanılıyor ve öğrencilerin geleceği, birkaç saatlik sınava endeksleniyor.

Eğitimde Örnek Olan Ülkeler, Öğrenci Başarısını Yalnızca "Sınayarak" Ölçmüyor!

Oysa eğitimde örnek alınan ülkeler, öğrencilerinin başarılarını yalnızca bir sınav sonucuna endekslemiyor. Öğrencilerin başarılarını, yalnızca bir ders başarısı olarak görüp "sınayarak" ölçmüyor. Bu noktada farklı alternatif ölçme-değerlendirme yöntemleri geliştirdiler ve bu yöntemleri uyguluyorlar.

Ancak ülkemizde eğitimin paydaşlarının görüşü alınmadan, 19 yıldır "sınav odaklı" bir bakış uygulanıyor. Zaman içerisinde başka ölçme - değerlendirme yöntemleri geliştirilmedi, bunu yapmakta geç kalındı.

Geç kalmanın sonucu ise pandemi döneminde görüldü. Bu dönemde ülkemizde olduğu gibi diğer birçok ülkede de yüz yüze eğitime ara verildi ve yüz yüze eğitime geçiş, süreç içinde kademeli olarak başladı. Bu süreçte her ülke eğitimi farklı yönetti, okulları açma ve sınavlar konusunda farklı politikalar izledi.

Birçok ülkede ilk-ortaöğretim ve yükseköğretim seviyesinde okullar müfredatı, ders saatlerini ve sınavlarını kendileri belirledi. Tek bir merkezî sınav yerine yıllar içinde görülen ders başarıları, notlar, yapılan denemelerden ve ödevlerden not verildi. Kimi ülkelerde ise kapsamı okullar kapatılmadan önceki dönemi içerecek şekilde çevrimiçi olarak yapıldı ya da sınavlar yerine araştırma projeleri ile not verildi.

MEB Sorumluluğu Öğrenci ve Velilerin Omzuna Attı!

Ülkemizde ise, aylardır eğitimin tüm belirsizlikleri ile evde olan çocuklarımızın psikolojik ve bedensel olarak yaşadıkları tüm sıkıntılara bir de karne ve not kaygısı eklendi.

"Sınav" dışında bir ölçme değerlendirme modeli benimsemeyen Milli Eğitim Bakanlığı, bu süreçte eğitime erişemeyen milyonlarca öğrenciyi yok sayarak EBA'ya erişime göre not verilmesini bir alternatif çözüm olarak gördü.

Milli Eğitim Bakanlığı, okullarda ikinci dönemin bitmesine kısa bir süre kala aldığı bir kararla sınavlara katılıp katılmama konusunda öğrencilere tercih hakkı sunulacağı belirtildi. MEB, sorumluluğu öğrenci ve velilerin omzuna attı.

Türkiye'de pandemi öncesinde zengin vatandaşlar ile yoksul vatandaşların eğitim harcamaları arasında 20,5 kat fark vardı. Devlet okulları arasında, bölgeler, iller hatta okullar arasında bile ciddi nitelik ve nicelik farkı bulunmaktaydı. Pandemi bu eşitsizlikleri daha da derinleştirdi, çocuklar arasında var olan makasın açılmasına neden oldu.

6 Haziran'da gerçekleşen LGS de bu şartlar altında, bir tarafta özel okula giden, özel ders alan, özel deneme testleri çözen öğrenciler ile, diğer tarafta 15 aydır eğitime erişemeden, ya da hiçbir deneme testine bile girmeden sınava giren yüzbinlerce öğrenci ile gerçekleşti. Bu öğrenciler aynı sınav ile 'sınıandı'. 15 aydır uzaktan ya da nitelikli eğitime erişemeyen milyonlarca öğrenci, sınavdan başka bir ölçme-değerlendirme alternatifi görmeyen Milli Eğitim sisteminin bedelini, "başarısız" sayılarak ödedi.

Türkiye'nin Geleceği Eğitimdedir!

Gelinen noktada, öğrenme kayıpları ve eksikliklerini tespit etmeye yönelik doğru bir ölçme-değerlendirme yapılmadan, öğrencilerin öğrenme kayıpları ve eksikleri sistematik bir şekilde tespit edilmeden, yine “tercihe bırakılan” bir telafi eğitimi planlanıyor.

Hedef, eğitimde açılan bu makasın ekonomik boyutunu da dikkate alarak, öğrenciler arasında pandeminin de derinleştirdiği bu makası kapatmanın yollarını aramak olmalıdır. Bu da sadece telafi dersler ile değil, eğitime tam erişimin sağlanması ve ekonomik fırsat eşitsizliğinin giderilmesi ile mümkün olacaktır. Bu da yoksulluk ve yoksunluğun bitirilmesi, gelir adaletsizliğinin ortadan kaldırılması, öğrencilerin parasız ve nitelikli eğitim alacağı bir eğitim modelinin geliştirilmesi ile gerçekleşecektir.

Bu konudaki tutum, aynı zamanda bir politik tercihi yansıtmaktadır. Telafi eğitimi göstermelik değil, salgının neden olduğu kayıpların katlanarak artmasını önlemek amacıyla, çok boyutlu bir planlama ile yapılmalıdır.

Türkiye'nin geleceği eğitimdedir. Ve geleceğimiz için, bilgili, sorgulayan, araştıran öğrenciler yetişecek bir eğitim sistemine acilen ihtiyaç vardır. CHP iktidarında, eğitimdeki sorunların nasıl çözüleceği, öğrenciler arasında derinleşen makasın kapatılması için neler yapılacağı ile ilgili çalışmalarımız hazır. İkinci Yüzyıla Çağrı Beyannamemizde de belirttiğimiz gibi, iktidarımızda eğitime yeterli kaynak aktaracağız. Tüm çocuklarımızın eşit şart ve imkânlarda eğitim almalarını sağlayacağız.

OKULLARIN YENİDEN AÇILMASI İÇİN ÇERÇEVE

UNICEF tarafından hazırlanan “Okulların Yeniden Açılması İçin Çerçeve” çalışması, okulların açılabilmesi için kritik politika, prosedür ve finansman planlarının yapılması gerektiğini vurguluyor.

UNICEF’in söz konusu çalışmasında şu öneriler dikkat çekiyor:

- Okulların açılma koşullarının netleştirilmesi ve bu koşullarla ilgili bilgilendirmelerin yapılması,
- Gün sayısı, sınıf düzeyi veya kademelere göre okul açılışlarının aşamalandırılması,
- Politikaların risk grubunda olan öğrenci ve öğretmenlerin korunmasına ve ihtiyaç durumlarına göre desteklenmesi,
- Okulda su, temizlik ve hijyen ihtiyaçlarına yönelik yapılacakların ve bunlar için gerekli finansmanın belirlenmesi,
- Okulların kapalı olduğu dönemde öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin uzaktan eğitim süreçlerinde desteklenmesi,
- Sığınmacılara ve en kırılgan gruplara uzaktan eğitime erişim desteğinin sağlanması,
- Krizden en fazla etkilenen okullara doğrudan eğitim fonları verilmesi,
- Okulların açılmasıyla ilişkili politika ve uygulamaların eğitime erişemeyen kesimlerin erişimini artıracak şekilde düzenlenmesi.

ÜNİVERSİTELER BOŞ KALİYOR

İktidarın kendi kadrolarını yetiştirmek için açtığı üniversiteler tercih edilmiyor. Dış hekimliği, hukuk, bilgisayar mühendisliği gibi bölümler bile dolmuyor.

Yükseköğretim Kurumları Sınavı'na (YKS) sayılı günler kaldı. Cumartesi ve Pazar günü gerçekleştirilecek sınava 2 milyon 600 bini aşkın üniversiteli adayı girecek. Sınav öncesi Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK) en çok eleştirildiği konular arasında kontenjanlar yer alıyor. Geçen yılki YKS sonucunda kamu üniversitelerinde 140'ı aşkın bölüm boş kalırken 20 bölüm ise hiç tercih edilmedi. Öte yandan kontenjanları dolmayan bölümler arasında hukuk ve dış hekimliği gibi bölümler de bulunuyor. AKP'nin sürekli övündüğü ‘her ile üniversite’ politikası kontenjanların boş kalmasında büyük bir etken. Öyle ki bazı illerde mimarlık, bilgisayar mühendisliği gibi bölümler dahi tercih edilmiyor. İnşaat mühendisliği ise tam 27 üniversitede boş kaldı. Hiç tercih edilmeyen 20 bölümden 3 tanesi inşaat mühendisliği. Avrasya Üniversitesi'nde ise iç mimarlık ve çevre tasarımı, ebelik ile hemşirelik bölümleri dışında hiçbir bölüm dolmadı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Hukuk Fakültesi Bile Dolmuyor

Öğrenciler tarafından en çok tercih edilen bölümlerden hukuk ve diş hekimliği gibi bölümler bile dolmuyor. Örneğin 136 kontenjanı olan Antalya Bilim Üniversitesi'nin yüzde 25 indirimli hukuk programına yalnızca 85, 81 kontenjanı olan Atılım Üniversitesi'nin ücretli hukuk programına 69 kişi yerleşti. Benzer şekilde Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nin 106 kişilik ücretli kontenjanı 52 kişi, 64 kişilik yüzde 25 indirimli kontenjanı 58 kişi tarafından tercih edildi.

Benzer şekilde diş hekimliği tercihlerinde de aynı sonuçlar ortaya çıktı. 61 kontenjanı olan Altınbaş Üniversitesi'nin ücretli programına 21, 68 kontenjanı olan Bahçeşehir Üniversitesi'nin ücretli programına ise 60 kişi yerleşti.

Yine en çok tercih edilen bölümlerde mimarlıkta ilginç veriler ortaya çıktı. Dersim'de bulunan Munzur Üniversitesi ile Siirt Üniversitesi'nin mimarlık bölümleri yalnızca iki kişi tarafından tercih edildi.

İnşaat mühendisliği ise tam 27 üniversitede en az tercih edilen bölümlerden oldu. Kastamonu Üniversitesi, Siirt Üniversitesi, Şırnak Üniversitesi ve Hakkari Üniversitesi inşaat mühendisliği bölümler 5 veya daha altında kişi tarafından tercih edildi.

Avrasya Üniversitesi neredeyse hiçbir kontenjan dolmadı. Üniversitede bölümlerin çoğu boş kaldı. 24 bölümün yalnızca 5'i yeterli sayıda tercih edilirken 4 bölüm ise hiçbir öğrenci tarafından tercih edilmedi. Gıda mühendisliği, harita mühendisliği, makine mühendisliği, sağlık yönetimi kimse tarafından tercih edilmezken Türk dili ve edebiyatı, elektrik-elektronik mühendisliği, inşaat mühendisliği ve mimarlık bölümlerine sadece 1 kişi yerleşti.

20 Bölüm Tercih Edilmedi

Öte yandan kamu üniversitelerinde 20 bölüm ise hiç kimse tarafından tercih edilmedi.

O bölümler şöyle:

- Kocatepe Üniversitesi Metalurji ve Malzeme Mühendisliği
- Ankara Üniversitesi Jeofizik Mühendisliği
- Ankara Üniversitesi Çevre Mühendisliği
- Bartın Üniversitesi İnşaat Mühendisliği
- Çankırı Üniversitesi Kimya Mühendisliği
- Çukurova Üniversitesi Çevre Mühendisliği
- Çukurova Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği
- Düzce Üniversitesi İnşaat Mühendisliği (İkinci Öğretim)
- Erciyes Üniversitesi Çevre Mühendisliği
- Harran Üniversitesi Makine Mühendisliği
- Kafkas Üniversitesi Gıda Mühendisliği
- Kafkas Üniversitesi Makine Mühendisliği
- Karabük Üniversitesi İnşaat Mühendisliği (İkinci Öğretim)
- 7 Aralık Üniversitesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği
- Kocaeli Üniversitesi Jeofizik Mühendisliği
- Munzur Üniversitesi Makine Mühendisliği
- Nevşehir Hacıbektaş Veli Üniversitesi Gıda Mühendisliği
- Süleyman Demirel Üniversitesi Jeofizik Mühendisliği
- Süleyman Demirel Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği
- Karadeniz Teknik Üniversitesi Jeofizik Mühendisliği

KİŞİSEL BİLGİLERİN İLETİŞİM BAŞKANLIĞI İLE PAYLAŞILMASI TEHLİKELİ

İletişim Başkanlığı Yerli ‘Cambridge Analytica’ Olmaya mı Hazırlanıyor?

Anayasa Mahkemesi’nin geçtiğimiz günlerde verdiği, İletişim Başkanlığı tarafından genel ve muğlak bir ifade ile kişisel veri toplanabilmesine imkan veren kararı kabul edilebilir değil. Anayasa Mahkemesi kendi eliyle vatandaşların kişisel verilerini riske atıyor. İletişim Başkanlığı’na 83 milyon vatandaşımızın kişisel verilerine sınırsız erişim yetkisi verildi. İletişim Başkanlığı hiçbir hukuki sınırlama olmadan, istediği her vatandaşın sağlık verisinden pasaport bilgilerine kadar tüm kişisel bilgilerine ulaşabilecek. İletişim Başkanlığı’nın uluslararası sözleşmeler ve KVKK ile koruma altına alınmış kişisel veriler ile ne işi olabilir?” diye sordu. İletişim Başkanlığı’nın “dijital gözetim”in tepesine oturmak istediğine vurgu yapan Adıgüzel, meselenin bir başka boyutuna daha dikkat çekti. Adıgüzel, “Tüm dünyada büyük veriye (big data) bağlı algoritmaların seçimlere nasıl yön verdiği tartışılırken, bir siyasi partinin ‘propaganda’ misyonunu üstlenmiş, bağımsız olmayan bir kuruma kişisel verileri teslim etmek düpedüz iş bilmezliktir. Ya AYM dünyadaki tartışmalardan, olan bitenden bihaber ya da bile isteye önümüzdeki olası bir seçimde seçimlerin manipüle edilebilmesinin önünü açıyor.

“Kişisel Veriler ‘Propaganda’ Bakanlığı’nın Hizmetinde”

Öncelikle hukuki açıdan baktığımızda, AYM bu kararla kişisel verilerin hiçbir sınırlamaya tabi tutulmadan vatandaşların kişisel verilerine ‘sınırsız’ erişimin önünü açmıştır. Zaten karara muhalefet eden üyeler de bu sınırsızlığa vurgu yapmaktadır. Bu düzenleme ile ‘kişisel verilerin toplanması, kullanılması, ne kadar süre ile tutulacağı, amaca uygun kullanılıp kullanılmadığının nasıl denetleneceği, bu verilerin nasıl imha edileceği’ gibi hususlar açık ve net bir şekilde düzenlenmemektedir. İletişim Başkanlığı vatandaşın ‘gerekli gördüğü’ tüm bilgilerine - ki buradaki gereklilikten ne kast edildiği de net değildir- ulaşabilecek. Buna göre, kamu ve tüzel kurumlar vatandaşlar hakkındaki tüm verileri Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı’na vermek zorunda kalacak. İletişim Başkanlığı istediği takdirde vatandaşın sağlık bilgisine de, pasaport bilgisine de, tapu bilgisine de, banka hesap bilgilerine de erişebilecek.

“İletişim Başkanlığı Yerli ‘Cambridge Analytica’ Olmaya mı Hazırlanıyor?”

83 milyonun kişisel verilerinin İletişim Başkanlığı tarafından nasıl kullanılacağı bilinmiyor, bu verilerin olası bir seçimde vatandaşın oy tercihini manipüle etmek için kullanılmasının önünde hiçbir engel yok.

ABD merkezli veri şirketi Cambridge Analytica’nın Facebook üzerinden ulaştığı kullanıcı verileriyle ABD ve Britanya’daki seçim ve referandumlardaki tercihleri nasıl etkileyebildiği tartışmaları bugün hala tüm dünyada tartışılan konuların başında geliyor. Kullanıcıların verileri ile ABD seçimlerinin Trump lehine nasıl manipüle edildiği iddiaları hala hafızalarda. Dijital dünyada kişisel veriler en büyük propaganda silahı. Kişisel verilerin seçimlerin kaderini etkileyecek kadar önemli olduğunun tartışıldığı bir ortamda, 83 milyonun verilerinin iktidarın propaganda misyonunu üstlenmiş İletişim Başkanlığı’nın hizmetine hem de AYM eliyle sunulması kabul edilemez. ABD ve AB üyesi ülkeler, bu yeni gerçeklik karşısında vatandaşının kişisel verilerinin kullanılmasını kısıtlamanın yollarını ararken, Türkiye vatandaşının bilgisini sınırsız kullanıma açıyor. İletişim Başkanlığı yerli Cambridge Analytica olmaya mı hazırlanıyor?.

“KVKK’da Acil Düzenlemeye İhtiyaç Var”

Öte yandan, WhatsApp tartışmaları ile gündeme gelen kişisel verilere yönelik kanuni düzenleme bir an önce ele alınmalı. Geçtiğimiz aylardaki WhatsApp tartışmalarında Türkiye’de AB’deki gibi internet kullanıcılarını koruyan, çağın gereklerine uygun bir veri kanunu olmadığına şahit olduk. 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu mevcut haliyle çağın ihtiyaçlarının gerisinde kalmaktadır. KVKK, Avrupa Birliği’nin Avrupa Veri Koruma Tüzüğü (GDPR) öncesindeki 95/46/EC direktifi çerçevesinde hazırlanmış olması sebebiyle yeni gelişmelere ayak uyduramamakta ve Kişisel Verilerin Korunması Kurulu da çağa uygun kararlar vermek konusunda zorlanmaktadır. Bu nedenle 11. Kalkınma Planı’nda yer aldığı gibi Kişisel Verilerin Korunması Kanununun acilen Avrupa Veri Koruma Tüzüğü (GDPR) düzeyine getirilmesi için gerekli çalışmalar yürütülmelidir.

PANDEMİ VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

CHP’den Pandemi ve Basın Özgürlüğü Kitabı

CHP İnsan Haklarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Gülizar Biçer Karaca: Tarihe not düşüyoruz

CHP İnsan Haklarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcılığı tarafından “Pandemi ve Basın Özgürlüğü” kitabı yayımlandı. CHP İnsan Haklarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Gülizar Biçer Karaca’nın başkanlığında

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

düzenlenen 22 temsilcinin katılımı ve yazılı katkı sunan PMD gibi örgütlerin katkılarıyla gerçekleşen “Pandemide Basın Özgürlüğü, Basın Kanunu, Sorunlar ve Öneriler” Çevrimiçi toplantısında sunulan önerilerin de yer aldığı kitap, CHP İl ve İlçe Örgütleri ile belediyelere ve ilgili hak örgütleriyle gazetecilere gönderildi.

Sadece “Gazeteciler” Değil “Gazetecilik” Mesleği İktidarın Hedefinde

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu kitap önsözünde; Tek adam rejiminde otoriterleşmenin yarattığı baskı, korku ve sansürün ulaştığı boyutun demokrasimizi tehdit ettiği” tespitinden yola çıkarak sadece gazetecilerin değil “gazetecilik” mesleğinin de hedef alındığına dikkat çekti: “Ekonomik buhran yaşayan ülkemizde COVID-19 pandemisinin başlamasının üzerinden bir yılı aşkın süre geçmiş olmasına rağmen liyakatsizliği düstur haline getiren iktidar, ülkeyi yönetememe beceriksizliğinin faturasını ne yazık ki topluma kesiyor. Toplumun farklı kesimlerinin yaşadığı zorlukları, gazeteciler bu zorlu süreçte en derin şekilde yaşamak zorunda bırakılıyor. Binlerce gazeteci işsiz, hapisanelerde sadece gazetecilik yaptığı için tutuklu yüzlerce gazetecinin hakları gasp ediliyor, hem “muhalif gazeteciler” hem “gazetecilik” mesleğinin kendisi iktidar tarafından hedef alınıyor. Pandemiyle adil yaşam koşullarından iyice uzaklaşıyor, emekçilerin üzerindeki vergi yükü artıyor, derin yoksulluk artıyor, matbaalar kapanıyor, gazeteciler sendikasılaştırma, siyasallaştırma ve kutuplaştırma ile karşı karşıya bırakılıyor.”

“Basın Hürdür Sansür Edilemez”

“Genelgelerle, hukuksuzluklarla, baskı ve sindirme yöntemleriyle ülkemizi yönetemediği, pandemi koşullarını bahane ederek hak ve özgürlükleri tırpanladığı, yaşam tarzına müdahaleleri artırdığı ortada olan iktidarın toplumsal barışı, hak ve özgürlükleri hedef alan uygulamaları karşısında basın özgürlüğünün önemini her fırsatta dile getirmeye devam edeceğiz. “12 Eylül askeri darbesinde bile bu kadar ağır bir tablo hiç görmemiştik.” Diyen Kemal Kılıçdaroğlu; “Bir dikta yönetiminde, bir sivil darbe yönetiminde her türlü baskıya rağmen direnen, ilkeli gazetecilere yürekten teşekkür”lerini sundu.

Tarihe Not Düşüyoruz

CHP İnsan Haklarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcılığı olarak “Pandemi ve Çocuk” kitabının ardından “Pandemi ve Basın Özgürlüğü” kitabını hak ihlallerinin hat safhaya ulaştığı bu dönemde “tarihe not düşmek” için çıkardıklarını belirten CHP İnsan Haklarından Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Gülizar Biçer Karaca “1 yılı aşkın süredir yaşadığımız pandemide basın emekçilerinin sıkıntılı bir dönem geçirdiğinin ve hak odaklı habercilik yaparken hak ihalleriyle karşılaştıklarının farkındayız. Yaşam hakkı ihlalleri başta olmak üzere temel haklarına erişmekte zorluk çeken, özgürlükleri kısıtlanan, şiddete, kötü muamele ve baskıya maruz bırakılan, çalışma hakkından mahrum kalan, özlük haklarında, kıdem tazminatında, basın kartlarında iktidarın adımlarıyla hakları tırpanlanan, işsizlikle ve güvencesizlikle sınanan, örgütlenmedeki sıkıntılar nedeniyle patronlara mecbur bırakılan, sırf gazetecilik yaptığı için gözaltına alınan, tutuklanan, haksız yere cezaevinde tutulan, mesleklerini zor koşullara rağmen sürdürmek için emek veren, halkın haber alma hakkına erişim engellerine rağmen basın ve ifade özgürlüğünün savunucuları olarak demokrasimize katkıları sonsuz olan tüm gazetecilere böylesi zor bir dönemde mesleklerine duydukları bağlılık ve ilkeli gazetecilik anlayışları nedeniyle teşekkür ediyorum” diyerek COVID-19 nedeniyle hayatını kaybeden gazetecileri andı. Pandemi ve Basın Özgürlüğü kitabı; insan hakları ve çocuk hakları savunucusu olarak kitabın hazırlanmasında emeği geçen, Kistik Fibrozis hastası iken yaşam hakkı ihlal edilen CHP Grup Hukuk Danışmanı Avukat Dilek Kumcu anısına ithaf edildi.

İktidarın “Düşmanlaştırıcı Politikaları”Na Karşı “Dayanışma ve Örgütlenme Hakkı”

Gülizar Biçer Karaca, “Gazetecilik mesleğine “itibar kaybı” yaşatan ve gazetecileri olduğu gibi gazeteciliği de hedef alan söylem, tutum ve girişimlerle “havuz medyası” tanımını basın tarihine kara bir leke olarak hayatımıza sokan iktidarın basın ve ifade özgürlüğüne yönelik “düşmanlaştırıcı politikaları” karşısında dayanışmak, örgütlenmek, sendikal hakları savunmak, demokrasi, insan hakları ile ifade ve basın özgürlüğünde diretmek sorumluluğunu taşıyoruz.” diyerek, 22 Basın meslek örgütüne CHP’nin çevrimiçi toplantısına katılımları ve kitaba katkıları için teşekkürlerini ifade etti.

Basın Meslek Örgütleri Tespitleri

CHP’nin Parti Programı ve 2. Yüzyıla Çağrı Beyannamesi’nde basın ve ifade özgürlüğüne dair tespitlerin yer aldığı kitapta pandemide yaşanan sorunlar, şiddet, işsizlik, özlük ve çalışma hakkı ihlalleri, cezaevlerindeki gazeteciler, RTÜK ve BİK gibi idari ve anayasal kurumlar ile yargının basın özgürlüğüne müdahalesi, yasamadaki çoğunluk gücünün basın özgürlüğünü yok sayması, basın kanunu ve dijital gazetecilik ile yerel medya başlıkları ve konuları dahilinde tespitler yer alıyor...

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

CHP tarafından düzenlenen çevrimiçi toplantıya katılarak tespit ve taleplerini ileten basın meslek örgütleri temsilcilerinin çarpıcı ifadeleri de pandemide basın özgürlüğüne yönelik ihalleri ve sorunun çok boyutluluğunu ortaya koyuyor:

“Pandemi sürecinde, görevlerini yaparken hayatlarını kaybeden meslektaşlarımız basın şehitleridir. Zor günlerde izleyicilerinin, dinleyicilerinin, takipçilerinin haber alması için gazeteciler zor koşullara rağmen görevlerini yapıyor.”

“Hiçbir şekilde özgürlüğün yaşanmadığı bir süreç içindeyiz. Gazetecilik yapan gazeteciler terörist, faaliyeti ise terör diye görülüyorsa her şey bitmiş demektir. Gazeteciye gazetecilik faaliyetinden ötürü kelepçe takılmamalı. Kelepçeye hayır kampanyası başlatılmalı, herkes sahip çıkmalı...”

“Anadolu medyasında gazeteciliğin can çekiştiğini değil öldüğünü, halkın haber alma hakkından yoksun kaldığını söyleyebiliriz.”

“Koronavirüs 1 yıl önce başladı. Anadolu basınında ise koronavirüs 5 yıl önce başladı. 5 yıl önce 1800 olan resmi ilan alan gazete sayısı, bugün 925'lere düştü. 100 civarında TV ekranlarını karartmak zorunda kaldı.”

“Cumhurbaşkanının memuru gibi çalışan RTÜK ve BİK yapısı olduğu sürece TV ekranları kararmaya devam edecek, resmi ilanlarda adaletsizlik sürecek. Son 4-5 yılda verilen ilan kesme cezaları, tarihte sanırım yok.”

“Ne yazık ki yazdığımız değil yazmadığımız haberlerden para kazanır haline geldik. Merdiven altı gazeteciliğin önlenmesi gerekiyor. Ekonomik özgürlük şart.”

“Unutulmamalıdır ki, gazetecisi özgür olmayan ülkelerde demokrasiden söz edilemez.”

Hak Odaklı Gazetecilik Desteği ve Cezalandırmadan Yoksun Bir Gazetecilik

Gazetecilerin proje, rapor ve tespitlerine atıfta bulunulan kitapta meslek örgütlerinin beklentilerine cevap vereceklerini belirten Gülizar Biçer Karaca “Dijital medya, bağımsız medya ve yerel medyaya teknolojik altyapı, ekip ekipman desteği sağlanması, toplu iş sözleşmeleri, Google Facebook Youtube vb. platformlarla temas, gazetecilik tanımının mevzuatta düzenlenmesi, gelişen teknoloji doğrultusunda güçlendirme, gazetecilik imajına katkı, gazetecilerin güçlendirilmesi, ırkçı-tür-cü-cinsiyetçi-ayrımcı bir medya dilinin önüne geçilmesi için hak odaklı habercilik teşviki, dijital okuryazarlık, medya okuryazarlığı derslerinin zorunlu olması, tüm yurttaşlara çevrimiçi medya okuryazarlığı kampanyası, gazeteci örgütlerinin desteklenmesi, sendikalaşma önündeki engellerin kaldırılması, sırf gazetecilik yaptığı için gazetecilerin cezalandırılma ve hapsedilmesinin sonlandırılması gazetecilerin ve ilgili meslek örgütlerinin başlıca talepleri arasındadır.”

CHP Asgari 11 Maddelik Önerileri:

1-Herhangi bir medya sahibi, kim olursa olsun bu faaliyeti dışında yani medya faaliyeti dışında başka bir ticari faaliyette bulunmamalı; aktif siyasetle uğraşmamalı. Temel işi sadece medya olmalı. Çünkü böyle bir yapılanma, medya sahibini siyasal baskılar karşısında daha güçlü kılar. Birinci kuralımız bu.

2- Gazetelerin dağıtımı bütün medya sahiplerinin ortak olduğu bir şirket tarafından yapılmalı. Çünkü bir gazetenin patronajına gazetelerin dağıtımı teslim edildiğinde, dağıtım konusu rakip gazeteler için tehdit olarak kullanılabilir. Bütün gazete sahipleri bir dağıtım şirketi kurarlar hepsi eşit şekilde, eşit payda ortak olurlar dağıtımı burası yapar. Böylece hiçbir sorun çıkmaz.

3- Medyada sendikalaşma şart olmalı. Yani zorunlu olmalı. Her gazeteci mutlaka bir sendikanın üyesi olmalı. Çünkü gazeteci, patronuna karşı da özgür olmalı. Sendikadan güç alarak haberinin arkasında durabilmeli. Gazeteciye bu güven mutlaka verilmeli.

4- RTÜK'ün yani Radyo Televizyon Üst Kurulunun yeniden yapılandırılması gerekiyor. RTÜK'ün, üye yapısı meslek örgütleri ile üniversitelerin temsilini sağlayacak doğrultuda değiştirilmeli, siyasi partilere tanınan kontenjan sayısı düşürülmeli. RTÜK, cezalandırmayı değil, evrensel yayıncılık ilkeleri çerçevesinde hareket etmeyi amaçlayan yönlendirici bir kurul olmalı.

5- Hiçbir gazeteci, gazetecilik faaliyetinden kaynaklı iddialarla tutuklanmamalı. Olası yargılamaların tutuksuz olması kuralı esas olmalı.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

6- Basın İlan Kurumu, internet medyasını da kapsayacak şekilde yeniden yapılandırılmalı; meslek örgütlerinin temsil sayısı artırılmalı. Gazete tirajları ve internet sitelerinin izlenme trafiği bağımsız denetim kuruluşu tarafından denetlenmeli. Basın İlan Kurumu'nun ilan kesme yetkisine son verilmeli. Kamu ilanlarının fiyat tarifesi, objektif kistaslara bağlanarak, siyasal iktidarın keyfi tutumuna bırakılmamalı. Basın İlan Kurumu, yerel medyanın desteklenmesi konusunda pozitif ayrımcılık yapmalı.

7- Evrensel kriterlere uygun, şeffaf ve denetlenebilir bir rayting ölçüm sistemine geçilmeli. Televizyonlarda gösterilen ve "zorunlu ilan" olarak sunumu yapılan tanıtım filmlerinin ücretsiz yayınlanmasından vazgeçilmeli.

8- Basın kartı, meslek örgütlerinin ortak katılımıyla oluşturulacak bir kurul tarafından verilmeli. Devlet bu alandan tümüyle çekilmeli. Kimin gazeteci olup olmadığına devlet değil, gazeteciler karar vermeli.

9- Basın ve ifade özgürlüğüne sınırlama getiren evrensel kriterler hariç, her ne koşulda olursa olsun sansür yasaklanmalı.

10- Sosyal medya, yeni medya veya alternatif medya olarak nitelendirilen mecralarda yayınlanan haberlerin doğruluğuyla ilgili bağımsız denetim/teyit mekanizmaları oluşturulmalı.

11- Kapsamlı bir Basın Meslek Kanunu'nu, ilgili meslek örgütlerinin katılımıyla birlikte hazırlayacağız.

İZMİR SALDIRISININ ŞİFRELERİ!

İzmir saldırısı, Suriye ve Libya'da eğitilen silahlı milislerin Türkiye'nin barış ve güvenliğine tehdit olduğunu, gösterdi!

Cumhurbaşkanı Erdoğan her ne kadar dil sürçmesiyle 'Suriye'de istikrarsızlığın sürdürülmesi için gayret sarf ettiklerini' söyleyip, sonradan bu sözlerini düzeltmeye çalışsa da, izlenen Suriye politikasının bugüne kadar bu komşumuzu istikrarsızlaştırmanın ötesinde bir sonucu olmadığı gibi, artık ülkemizi de siyasi ve silahlı istikrarsızlık tehdidiyle karşı karşıya bıraktığını öngörebiliriz.

Son dönemde peş peşe yapılan zirvelerin ana gündem konularından birisi Suriye ve Libya'da siyasi çözüm çabalarının hızlandırılması, bu ülkelerdeki silahlı radikal milis grupların silahsızlandırılması, tasfiyesi ve bu ülkelerden çıkarılması oldu. Cumhurbaşkanı Erdoğan ile Fransa Cumhurbaşkanı Macron arasındaki görüşme sonrasında Macron, Libya'daki yabancı silahlı güçlerin çekilmesi konusunda mutabakata varıldığını açıkladı. Ancak Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, söz konusu güçlerin TSK'nın Libya'daki varlığını ifade etmediğini, paralı cihatçı milis gruplarını kast ettiğini belirterek, TSK'nın Libya'daki varlığının ikili anlaşmalara dayalı ve meşru olduğunu söyledi.

Libya ve Suriye'de uluslararası girişimlerle siyasi çözüm çabaları hızlandı. Libya'da bu yılın 21 Aralık'ında seçim olacak. Suriye'de sonuçları tanınmasa da yüzde 90'a varan katılımı yapılan Cumhurbaşkanı seçiminde Esad beş yıl daha göreve seçildi. Rusya ve ABD çözümü zorluyor. Almanya'da ay sonunda Berlin'de ikinci Libya konferansı düzenleniyor. Nihayetinde er ya da geç bu ülkelerde meşru siyasal rejimler görev yapacak. İç savaş sürecinde kurulan örgütlenen desteklenen gayri nizami, yasa dışı, silahlı gruplar, milisler, sözde orduların akıbeti ne olacak?

Geçtiğimiz hafta İzmir'de HDP'ye yönelik saldırı ve işlenen cinayetin faili Suriye'de silahlı eğitim alıp yurda dönen, TC yurttaşı bir eski sağlık görevlisi. Asıl vahim olan kendi yurttaşlarımızın yanı sıra, Suriyeli, Iraklı, Afgan, Uygur, Özbek, Çeçen cihatçıların gelip savaşarak bu gruplara dahil olmaları ve maaşlı askere dönüşmeleri... Şimdi Libya ve Suriye'de siyasi çözüm sağlandığında bu gruplar ne olacak, nereye gidecek. On yılı aşkın süreden bu yana mesleği para karşılığı savaş ve cinayet olan bu binlerce insana 'her şey bitti, işinize bakın' denildiğinde bu savaş dışında becerisi olmayan binlerce kişi Suriye'de, Libya'da barınamayacağına göre Türkiye'ye mi getirilecek? TSK bünyesine mi katılacak? Ya da üniformaları çıkarılıp, maaşları kesilecek mi?

Böyle bir durumda sayıları on binlerle ifade edilen, öldürmeye şartlanmış, cinayeti meslek olarak gören, yağma yapan, mülklere el koyan, insan ticareti yaptığı, kadınları, gençleri pazarladığı öne sürülen bu silahlı şebekeler kendilerine nerede yer bulacak. Türkiye'ye getirilip vatandaş yapılarak, toplumun içine mi salınacak? Bu açıdan İzmir saldırısı somut, yakıcı, düşündürücü ve ülke geleceğini, güvenliğini tehdit edici bir vaka olarak karşımızda duruyor. Halen böyle kaç kişi Suriye'den, Libya'dan dönüp toplumun içine, aramıza katılarak her an masum canlara kast etmeye hazır tedhişçiler olarak talimat bekliyor?

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Dünya literatürüne de giren ‘peşaverleşme sendromu’ tam da budur. Pakistan, Afganistan’da el Kaide’ye, Taliban’a verdiği destekle, yardımla birlikte bugün sadece bu örgütlerin değil, sayısız, kontrolsüz cihatçı-silahlı grupların hüküm sürdüğü, beslendiği bir mecraya dönüştü. Peşaver eyaleti bu ve benzeri yapılanmaların yuvası haline geldi. Pakistan kanlı ve kitlesel intihar saldırılarına sahne oldu. Şii katliamlarının, kadın katliamlarının coğrafyasına dönüştü.

İzmir saldırısı, sınırlarımızın hemen ötesinde Suriye’nin bu ve benzeri grupların kontrolündeki bölgelerinin, Libya’ya taşınan milislerin her an ülkemizi hedef alabileceğini, ülkemizin istikrarına, barış ve huzuruna kast edebileceğini gösterdi. İktidar süratle bu yapıların lağvedilmesi yoluna gitmeli, ülkemize sızmaları önleyecek güvenlik tedbirlerini almalı, istihbarat birimleri bu kişileri ve grupları yakinen izlemeye alarak eylem planlarını, saldırı ve katliam amaçlarını önceden deşifre edip, etkisizleştirmelidir.

Bu vahim gidişatın ilk emaresi apaçık şekilde ülkemizin üçüncü büyük ilinde, güpegündüz elini kolunu sallayarak eylemini gerçekleştirmiş, gerçek yüzünü ve asıl amacını göstermiştir. İktidarın görevi ülkenin ve ayırım yapmaksızın tüm yurttaşlarının can ve mal güvenliğini, Türkiye’nin istikrarını, huzur ve esenliğini her koşulda sağlamaktır.

En küçük bir ihmalin hepimizi nelerle karşı karşıya bırakacağı, ülkemizi **Peşaverleşme** tehdidinin batağına sürükleyeceği gerçeğini kimse görmezlikten gelme lüksüne sahip değildir. Suriye’de, Libya’da siyasi çözüm süreçleri hızlandıkça bu ülkelerde **eğitilip donatılan silahlı milislerin Türkiye’ye dönüşleri dışında bir seçeneklerinin kalmaması, ülkemizin güvenlik tehdidini ciddi şekilde büyütecektir!**

ÜLKENİN KARANLIK SİYASİ CİNAYETLER KAOSUNA SÜRÜKLENMESİNE İZİN VERMEYECEĞİZ

İzmir saldırısı sonrasında failin süratle sorgulanıp, aynı gün tutuklanması dikkat çekici. Boğaziçi öğrencileri, eleştirel tweet atanlar bile günlerce gözaltında tutulurken, bu karanlık saldırının arkasındaki örgüt bağlantılarının ortaya çıkarılmamasının ardındaki amaç nedir?

Cumhurbaşkanı Erdoğan üç gün sonra anca kınamada bulunurken bile CHP ve diğer muhalefeti hedef gösterip, nifak söylemini sürdürdü. İzmir’de gündüz gözüyle, çevredeki onlarca resmi ve sivil güvenlik görevlisine rağmen karanlık bir takım emel sahiplerinin perde gerisinde olduğu bir siyasi cinayet işlendi. HDP il binasına düzenlenen profesyonel saldırıda yalnız, silahsız, savunmasız bir genç kadın acımasızca öldürüldü. Türkiye, geçmişte benzer siyasi cinayetleri, terör ve katliamları yaşadı. Toplumunu sarsan suikastlara tanık oldu. Şimdi benzer bir senaryonun tekrar sahnelenmek istendiği apaçık. Sosyal medya paylaşımlarından eğitilmiş ve profesyonel olduğu anlaşılan, nefret içerikli paylaşımları sosyal medyada yayılan tetikçinin, sağlık çalışanı iken bir suikastçıya dönüştüğü görülüyor. Aylardır işsiz olan bu kişi bu ağır silahlara nasıl sahip olmuş? Suriye’ye nasıl gitmiş. Atış poligonlarında kimlerden eğitim almış. Nedense, günlerce taksitle saldırı planlanan yere gidip keşif yaparken, 24 saat il binası çevresindeki resmi ve sivil hiçbir güvenlik görevlisinin dikkatini çekmemiş! İktidar, uzun süredir başta partimiz olmak üzere muhalefeti hedef gösteren, bir nefret söylemini sürdürüyor. Öyle ki, ‘128 milyar dolar nerede’ afişleri için parti binalarımız basıldı, il yöneticilerimiz gözaltına alındı, sorgulandı. 24 saat takip ve izlemedeki parti binalarının basılması, cinayet ve saldırılara sahne olması ise ciddi bir güvenlik zafiyetinin ya da organize göz yummanın sonucudur.

CHP liderine yönelik linç girişimini kınamayan, geçmiş olsun bile demeyen Cumhurbaşkanı, İYİ Parti liderine linç girişimini ise adeta onaylayıp az bile yapıldığını söyleyerek, saldırganların arkasında durdu. Daha neler neler görüleceği tehdidini savurdu. Şimdi de İzmir’deki saldırı ve cinayeti ancak 3 gün sonra güya kınarken, ardından muhalefeti hedef gösteren nefret, nifak söylemlerine aynen devam ediyor. Saldırganın yakalandıktan hemen sonra süratle savcılıkta sorgulanıp, aynı gün tutuklanması, bağlantılarının, arkasındaki güçlerin, ipi elinde tutanların, silahları nasıl temin ettiğinin, aylardır işsiz iken parayı nereden bulduğunun, suç ortaklarının, örgütlü eylem olasılığının sorgulanmaması manidardır. Boğaziçi üniversitesi öğrencilerini, eleştirel tweet atanları bile günlerce gözaltında tutan, örgüt ve terör bağlantısı araştıran, ek gözaltı süresi talep eden savcılarının, bu olayda 24 saatten kısa sürede dosyayı tamamlayıp, mahkemenin de tutuklama yoluna gitmesi, perde gerisindeki karanlık emel sahiplerinin gizlenmek istendiğini ciddi şekilde düşündürüyor...

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bağlantıların açığa çıkarılması beklentisini ifade etmesine karşılık, emniyet ve yargının tutumu bununla örtüşmüyor. '7 Haziran 2015'i unutmayın' sözleri, irtifa kaybeden, toplumsal desteği eriyen iktidar ittifakının ikbal uğruna ülkeyi karanlık bir sürece sürüklenme planları olabileceğini çağırıyor. O dönemde başta Suruç, Diyarbakır, İstanbul, Ankara Gar katliamlarında yüzlerce masum yurttaşımız hayatını kaybetti.

Ancak bu senaryoları tekrar yazmaya kalkanlar şunu bilsin ki, halkla el ele ülkenin yeniden bir siyasi cinayetler, suikastlar, kardeş kavgası kaosu sürüklenmesine geçit vermeyeceğiz.

TAVİZ, GELGİT VE ZİKZAKLARLA DOLU DIŞ POLİTİKAMIZ!

BİDEN - ERDOĞAN BULUŞMASINDAN NORMALLEŞME ÇIKMADI!

45 dakikalık baş başa görüşme, muammaları beraberinde getirdi!

Biden ile Cumhurbaşkanı Erdoğan arasındaki görüşmenin 45 dakikasının baş başa olması Biden'ın talepleri ve Cumhurbaşkanı'nın yanıt ya da taahhütlerinin ne olduğu sorularını gündeme getirdi. Erdoğan S-400, F-35 başta olmak üzere gündemdeki konularda Türkiye'nin duruşunun değişmediğini söyledi. Ortaya çıkan tablo; mevcut sorunların masada durduğunu, her iki tarafın işbirliği alanlarını öne çıkartarak gerilimi azaltmayı seçtiğini, gösteriyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan ve ABD Başkanı Joe Biden arasında Brüksel'de gerçekleşen görüşme, Türk-Amerikan ilişkilerinin geleceği açısından önemli bir dönemeç olmasına karşılık, görüşme sonrası hangi konularda somut gelişme sağlandığı belirsizliğini koruyor. Baş başa ve heyetler arası olmak üzere yaklaşık 1,5 saatlik görüşmenin 45 dakikasının baş başa olması da tarafların talepleri ve taahhütleri konusunda soruları artırıyor.

ABD Başkanı görüşme sonrası basın toplantısı düzenlemedi. Sadece ayaküstü sorulara Cumhurbaşkanı Erdoğan ile verimli bir görüşme gerçekleştirdiklerini söylemekle yetindi. Cumhurbaşkanı Erdoğan ise S-400, F-35 vb. gündemdeki konularda Türkiye'nin tavrının ve duruşunun değişmediğini söyledi. Biden'ın 24 Nisan Ermeni soykırımı iddialarını resmen tanımasının kendilerini üzdüğünü söyleyen Erdoğan, görüşme sonrası bu sözlerinin hatırlatılması üzerine 'Hamdolsun bu konu gündeme gelmedi' yanıtını vererek, soykırım iddialarıyla ilgili Türkiye'nin tezlerinde geri adım izlenimini ve Biden'a tepkisizliğin onay anlamına geleceğini kabullenmiş görüldü.

- Cumhurbaşkanı'nın Türkiye'nin NATO'ya bağlılığını ısrarla üstüne basarak güçlü ifadelerle dile getirmesi ve TSK'nın Afganistan'da yeni bir göreve hazır olduğunu dile getirmesi, ABD ile ilişkilerde arayışın düzeltme arayışının göstergesi olarak görülmeli.

Hem Biden'ın hem de Erdoğan'ın açıklamalarında kullandıkları yumuşak ve olumlu ton ile özellikle Cumhurbaşkanı'nın Brüksel'e gitmeden önceki açıklamalarına kıyasla daha ılımlı bir söyleme yönelmesi, baş başa görüşmede gündeme gelen konularda Türkiye'nin geri adımının ve önümüzdeki süreçte verilecek bazı tavizlerin işareti. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın basın toplantısında yaptığı açıklamalarda Biden için kullandığı ifadeler ve tanımlarda da dikkat çeken bir üslup değişikliği, yumuşama belirgin hale geldi.

Kuzey Suriye'de ABD destekli PYD-YPG-SDG güçlerini terörist olarak nitelendiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, buluşma sonrasında ise 'Türkiye ile ABD arasında çözülemeyecek bir sorun olmadığını' ifade ederken, gerek S-400 gerekse YPG konularının iki taraf arasında 'etkin bir diyalogla aşılabileceği' yanıtını verdi.

Türk-Amerikan ilişkilerinin işbirliği yapılabilecek bölgesel sorunlar üzerinden derinleşip gelişebileceğine vurgu yapan Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "İşbirliği alanlarımızın sorun başlıklarından daha geniş ve zengin bir görünüm sergilediğini düşünüyoruz" sözleri, masadaki sorunların yerinde durduğunu gösteriyor.

- İkili ilişkilerde gerilimi daimi kılmak yerine işbirliği yapılabilecek alanları bulmak, bölgesel sorunlarda ilişkileri geliştirmek bu yeni dönemin ilişki türü olacak.

Brüksel randevusu öncesinde iktidarın Afganistan'dan çekilmeye başlayan ABD ve NATO'ya Türk askerinin Kabil'de kalmasını ve uluslararası havaalanının korunması görevini sürdürmesini önererek, siyasi, lojistik, mali destek talep etmesi bu yeni işbirliği alanlarına örnek olarak görülebilir.

'PARA KARŞILIĞI BEKÇİLİK'

Türk askerinin Kabil'de para karşılığında kalmaya devam etmesi konusunda Biden ve Erdoğan'ın anlaştlı!

ABD ve NATO güçleri çekilirken 500 kişilik Türk Birliği'nin Kabil'de kalmayı sürdürmesi için parasal ve lojistik destek talebi ABD tarafında memnuniyetle karşılandı. Yapılan açıklamada; Türk askerinin Kabil'de kalmaya devam etmesi konusunda Biden ve Erdoğan'ın anlaştlığı, ABD'nin mali ve lojistik destek hazırlığına başladığı açıklandı.

Daha önce iktidarın bu önerisinin **para karşılığı Türk askerinin ABD ve NATO çıkarlarının bekçiliğini üstlenmesi** anlamına geldiğini, ayrıca Afganistan'ın bu süreçte yeni bir iç savaşın içine gireceğini ve Mehmetçiğin bu bataklıkta ateşe atılacağını dile getirmiştim.

- Taliban, TSK'nın varlığını sürdürmesini kabul etmeyeceklerini açıkladı.

Son dönemde Afganistan'da Taliban ile yakın diyalog içine giren Rusya, ABD-NATO çekilmesi sonrasında Taliban ile işbirliğini güçlendirerek etkinliğini artırmayı hedefliyor. Rusya Dışişleri Bakanlığı, Türk askerinin Kabil'de kalmayı sürdürmesinin ABD ile Taliban arasında imzalanan Doha Mutabakatı'na aykırı olduğunu, 11 Eylül'e ertelenen çekilme tarihine kadar, tüm yabancı askeri güçlerin Afganistan'ı terk etmesi gerektiğini' açıkladı.

NATO Zirvesi ve Biden görüşmesi sonrasında iktidarın yönünü batıya çevirme konusunda tutum değişikliğine gireceğinin sinyalini vermesine karşı Rusya, ilk rahatsızlığını ve tepkisini bu şekilde sergiledi. Özetle;

- İktidar; S-400 yaptırımları, F-35, Kuzey Suriye, YPG-PYD-SDG, Halkbank davası, Doğu Akdeniz vb. başlıklarında Biden'dan ret yanıtı aldı.

- Türkiye ile zorunlu ve stratejik işbirliği sürdürülecek, ABD ile birlikte Türkiye'ye karşı ortak politika izlenecek.

- ABD, AB ve NATO tabloyu daha kötüleştirecek söylem ve adımlar yerine iktidarı 'kendi kendine yürüme' konusunda serbest bıraktılar.

- İktidarın gönüllü Afganistan bekçiliği görevini hiçbir ulusal çıkarı olmadığı halde Türkiye'ye yıktılar ve iktidarın bunu içeride uluslararası zafer olarak sunarak avunmasına izin verdiler.

- ABD ile Rusya'yı birbirine karşı kullandığını sanarak dış politikayı yürüten iktidar, ülkeyi ciddi risklerle, karşı karşıya bıraktı. Yakında Rusya'dan Türkiye'nin önüne yeni bedeller konulacak.

İnsan hakları ve demokrasi konusunda Biden ve AB üyesi NATO ülkeleri, söyleyeceklerini ikili görüşmelerde söyleyip, kamuoyu önünde sessiz kalarak, iktidarı daha zora sokacak söylemlerden kaçındı. Ancak büyük ihtimalle yakında ABD ve Avrupa medyasına Biden-Erdoğan baş başa görüşmesinde **Biden'in Erdoğan'a söyledikleri tüm ayrıntılarıyla** sızdırılacaktır.

ADALETİN TERAZİSİYLE OYNADILAR

"Adâletin gözleri, âdil olsun diye bağlıdır. Namussuzlara göz yumsun diye değil..." Ama Erdoğan Şahsım Hükümeti, adaletin göz bağıyla ve terazisiyle o kadar çok oynadı ki, namussuzların arsızlığı, edepsizliği ülkede aldı yürüdü. Erdoğan Şahsım Hükümeti, hukuku katlederken yozlaştı... Yozlaştıkça adaletin boğazına daha sıkı yapıştı.

Bakanlar Zarrab'ın Cebine Girecek Kadar Küçüldü

Yaşanan bu yozlaşma, bu topraklarda edebi, adabı, ahlakı ve adaleti yutmakla kalmadı. Devletimizin itibarına ve uluslararası saygınlığına da büyük bir darbe vurdu. Bu ülkede bakanlar; 30 yaşındaki İranlı Reza Zarrab'ın cebine girecek kadar küçüldüler. Elbise askılarından, ayakkabı kutularından, evlerdeki kasalardan, sıfırlanamayan rüşvet paraları ortalığa saçıldı. Türkiye, bu rezilliklerle hukuk ve yargı önünde yüzleşemedi, hesaplaşamadı. TBMM'nin hazırladığı araştırma raporu dahi sümen altı edildi. Bununla da yetinmediler. Bakanları da, şanlı bayrağımızı da bu rüşvetçiye dekor yapmaya kalktılar. "Cari açığımızı kapattı" diyerek, bu rüşvetçiye ödül veren, dünya üzerindeki ilk hükümet oldular.

İşledikleri Günahlar Ülkemizin Aşıl Topuğu Oldu

Ve yine dünya üzerinde ilk defa, elbise askılarında rüşvet almaktan aklanmamış bir eski bakanı, Türkiye Cumhuriyeti'ne Büyükelçi yaparak, tarihin karanlık sayfalarına geçtiler. Peki, ardından ne oldu? Bu şahıs, Türkiye'den kaçtı. Amerika Birleşik Devletleri'nde itirafçı oldu. Amerika Birleşik Devletleri'ne, Irak'ta askerlerimizin kafasına çuval geçirildiğinde, verilmeyen nota, bu rüşvetçi için, bir değil, tam iki kez verildi. Şimdi

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

ABD’de yürüyen Halkbank Davası, Demokles’in kılıcı gibi tepemizde sallanıyor. Bu kadroların, yozlaşmış kadroların işlediği günah ve suçlar, dış politikamızın ve milli güvenliğimizin yumuşak karnı, Aşil topuğu oluyor.

Mehmetçiğe Afganistan’da Nöbet Yazıldı

Bugün Amerika Birleşik Devletleri, 1,5 milyar dolar verdiğimiz F-35’leri teslim etmiyor. Yetmiyor dedelerimizi soykırımcılıkla suçluyor. Yine sınırlarımızda ulusal çıkarlarımıza aykırı projelere yol veriyor. Erdoğan Şahsım Hükümeti de, tüm bunlara rağmen, 2,5 milyar dolar verdiğimiz S-400’leri hangardan çıkarmıyor, Meclis’e sormadan, Taliban ile Türk askerini bir başına bırakmayı göze alıyor, Mehmetçiklerimize Afganistan’da nöbet yazılmasını kabul ediyor, bunun sebebi ne? Bunun sebebi işte bu Aşil topuğunda aranmalıdır.

Dermen Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşı Yapıldı

Şimdi Zarrab vakasına, bir de Sezgin Baran Korkmaz eklendi. Aşil topuğu bir iken iki oldu. Bu fotoğrafı bir daha gösteriyorum. Şu fotoğrafa bir bakar mısınız? Sezgin Baran Korkmaz, şu anda Avusturya’da, ABD’nin isteğiyle gözaltında. Onun yanındaki Jacob Kingston, bu da ABD’de, kara para aklama ve dolandırıcılık suçundan tutuklu. Yanlarında da Erdoğan... Bu fotoğrafta olmayan ama bu kara para aklama işinin göbeğinde olan, Amerika’da tutuklu bir başka isim daha var: Ermeni iş adamı Levon Termendzhyan. Namı diğer Lev Aslan Dermen. Neden? Çünkü bu kişi sonradan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı yapılmış.

Belize’nin Yaptığını Yapamadılar

Koskoca Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin ve Türkiye Cumhuriyeti yargısının, 419 bin nüfuslu Orta Amerika ülkesi olan Belize’nin Parlamentosu’nun ve Belize yargısının yaptığını yapamaması bizim yüreğimizi acıtıyor. Sezgin Baran Korkmaz’ın iş ortağı Levon Termendzhyan’ın, Belize vatandaşlığı almak için, Belize’deki bir Bakana rüşvet verdiği ortaya çıkınca, Belize Parlamentosu ve yargısı ayağa kalkıyor, rüşvet alan bu bakanda görevinden oluyor.

Zarrab Oldu Sarraf, Termendzhyan Oldu Dermen

Şimdi soruyorum, bu Sezgin Baran Korkmaz’ın iş ortağı olan Levon Termendzhyan, Türkiye’de nasıl Lev Aslan Dermen oluyor? Bu kişi Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığını nasıl alıyor? İranlı Reza Zarrab oluyor Rıza Sarraf. Ermeni Levon Termendzhyan oluyor Lev Aslan Dermen. Allah aşkına, kara para aklamakla suçlanan tüm bu isimler, nasıl bu kadar kolay, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı oluyor? Tertemiz Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı, kara para aklayan bu yabancılara neden paravan yapılıyor? Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı bu iktidar için, bu kadar mı ucuz? Bu kadar mı değersiz?

Türkiye’de Verilmeyen Cevaplar Orada Verilecek

Hafta sonu öğrendik ki; Amerika Birleşik Devletleri yargısı, Sezgin Baran Korkmaz’ın Türkiye’deki tüm mal varlığına el konarak, ABD Hazinesi’ne devrini istemiş. Biz haftalardır, kara para aklama suçundan aranan ve yurtdışına kaçan Sezgin Baran Korkmaz hakkında, buradan soruyoruz. Sezgin Baran Korkmaz’ın mal varlığına tedbir konmuşken, yurtdışına çıkışı yasaklanmışken, “Olmayan” bir MASAK raporuna dayanarak, bu kişinin mal varlığı üzerindeki tedbir ve yurtdışına çıkış yasağı nasıl kaldırılabilir? Mal varlığı üzerindeki tedbirin ivedilikle kaldırılmasını isteyen, Başsavcı vekilini hangi güç Adalet Bakan Yardımcısı yapıyor? Hâkimler ve Savcılar Kurulu, bu şaibeli işler için neden hala inceleme başlatmıyor? Sezgin Baran Korkmaz, yurtdışına kaçmadan hemen önce, İçişleri Bakanlığı’na çağırıldı mı? Bunu da soruyoruz. Türkiye’de sözde bir gazetecinin, Sezgin Baran Korkmaz ile bir klik arasında çantacılık yaptığı, bu kliğe verilmek üzere 10 milyon Avro istediği artık ortada. Bu rüşveti alacak klik kimdi? Bu kliğin içinde siyasetçiler, hâkim ve savcılar var mıydı? Ne yazık ki bu ve buna benzer sorular, ülkemizde, Türkiye’de yargı önünde cevaplanamadı. Bazı karanlık eller bu dosyalara müdahale etti. Sezgin Baran Korkmaz’ın yurtdışına kaçmasını sağladı. Şimdi Sezgin Baran Korkmaz, ya Avusturya, ya da ABD mahkemelerinde yargılanacak. Türkiye’de dinleyemediğimiz, cevap almadığımız soruları, ses kayıtlarını, tıpkı Reza Zarrab olayında olduğu gibi, onlar dinlenecek, yeri zamanı geldiğinde de, ülkemize karşı kullanılmak üzere saklayacaklar. Milli güvenliğimiz, ulusal menfaatlerimiz, bir kez daha yara alacak.

Sanki Hepsini Omerta Yemini Etmiş

Bundan bin 600 yıl önce büyük bir filozof; “Adalet ortadan kalkarsa, hükümet büyük soyguncu çetelerinden başka ne olur?” demişti. Genel Başkanımız da, “Hukukun üstünlüğünden vazgeçerseniz, devlet organize suç örgütüne dönüşür” diye ülkeyi yönetenleri kaç defa uyardı. Bunlar cürüm ve çamur ittifakına dönüştüler. Sonunda bu ittifakın ev ahalisinden olan, bir suç örgütü elebaşı, “Biz hepimiz aileyiz. Her suçta beraberiz” de dedi. İçişleri Bakanı çıktı; “Suç örgütünden 10 bin dolar maaş alan siyasetçi var” dedi. Sözde gazetecilerin, 10 milyon EURO rüşvete aracılık ettiği anlaşıldı. Ama nedense savcılar bir türlü harekete geçmedi. Erdoğan susuyor, AK Parti MKYK’sı susuyor. Havuz medyası susuyor. Sanki hepsi mafyanın “Omerta yeminini”, yani

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

“suskunluk yeminini” etmişler. Ondan sonra da Erdoğan çıkıyor örgütlerine de suskunluk yemini ettiriyor. “Gerek ana kademe, gerek hanım kardeşlerim, gerekse genç kardeşlerim birbirimizin arkasından, en ufak bir laf etmeyeceğiz” diyerek, herkese susma talimatı veriyor. Erdoğan Şahsım Hükümeti ve Cumhuriyet İttifakı mafyayla ittifak yapıyor, teröristlerle masaya oturuyor, onlarla aynı yolda yürüdüğünü itiraf ediyor, sonra da çıkıyorlar pişkin bir edayla muhalefeti itham ediyorlar.

Ülkeyi Dünyanın En Büyük Kara Para Aklama Makinesine Çevirdiler

Ne diyorlar, “Arsız kendini güçlü sanırsa, haklıyı haksız çıkarmaya çalışmış.” Ama Çamur ve Cürüm İttifakı sussa da, kabahatini iftira ederek, çamur atarak kapatmaya çalışsa da, yaşanan kirlenme, ülkemizin uluslararası itibarını, konumunu her alanda dibe çekiyor. Türkiye, Hukukun Üstünlüğü Endeksi’nde, 2014’de 59. sıradaydı, 2020’de 107. sıraya düştü. 6 yılda 48 basamak birden düşmüşüz. Yine Küresel Yolsuzluk Algı Endeksi’nde, 2014’de 67. sıradaymışız. 2020’de 86. sıraya gelmişiz. Yolsuzluk algısında 22 basamak birden kötüleşmiş küresel konumumuz. Yine Kara Paranın Aklanmasının Engellenmesi Endeksi’nde, 2015’te 82. sıradaymışız, 2020’de 100. sıraya düşmüşüz. Burada da 18 basamak birden kötüleşmişiz. Erdoğan Şahsım Hükümetleri 19 yıldır bu ülkeyi yönetiyor. Bu 19 yılda mali af, mali afları ihya eden düzenlemeler ve Varlık Barışı adı altında 18 kanun çıkardılar. 6 tanesi de Varlık Barışı. Dünyanın hangi ülkesinde bu kadar çok mali af çıkarılır? Kaynağı belirsiz paralar hangi ülkelerde bu kadar kolayca aklanır? Hz. Mevlana; tüm insanlığa sevgi diliyle, “Ne olursan ol, yine gel” diye seslenmişti. Bu yönetim ise tüm dünyaya; “Hırlı, hırsız ne olursanız olun, yeter ki dolarları getirin” diye sesleniyorlar. Koskoca Türkiye Cumhuriyeti’ni, dünyanın en büyük kara para aklama makinesine çevirdiler.

Kötü Para İyi Parayı Kovar

İktisatta Gresham Yasası olarak bilinen, önemli bir kural vardır. “Kötü para, iyi parayı kovar.” Nitekim bir ekonomide, hukuksuzluk, adaletsizlik, rüşvet ve kirli ilişkiler, kara paraya yol verirse, mülkiyet hakkını tehdit ederse, yeni istihdam yaratacak, işi ve aşu büyütecek “nitelikli sermaye” başka yerlere kaçar. Sonunda dönersiniz dolaşırsınız kara paraya mahkum olursunuz. Bugün Türkiye’de yaşanan ne yazık ki tam da budur. Tarihimizde ilk defa, gayrimenkul hariç net doğrudan yabancı sermaye yatırımları, eksiye dönmüştür. 2021 Nisan ayı itibarıyla son 12 ayda, Türkiye’den yurtdışına çıkan doğrudan yatırım miktarı, 3 milyar 986 milyon dolar. Aynı dönemde gayrimenkul hariç, Türkiye’ye gelen doğrudan sermaye yatırımı ise sadece 3 milyar 119 milyon dolar. Türkiye’den “kaçan” nitelikli sermaye, Türkiye’ye “giren” nitelikli sermayeden fazla... Yaklaşık 900 milyon dolar açık var. Böyle bir tabloyla ilk kez karşılaşıyoruz.

Gençler Zabıta Olma Kuyruğunda

İstihdam ve gelir yaratacak yatırımları artırmadan, milletimizin iş ve aş davasını çözemeyiz. Yoksulluğu ortadan kaldıramayız. Şu yaşananlara, ülkemizde yaşananlara bir bakın, Hâkim-Savcı olmak hayaliyle hukuk okuyan, Kaymakam-Vali olmak hayaliyle siyasal bilgiler okuyan gençlerimiz, devletten artık umutlarını kesmişler. Bu gençlerimiz, Ankara Büyükşehir Belediyemizin 250 kişilik zabıta alımına başvurmak için, kuyruklar oluşturmuş. Yazık değil mi bu gençlerin hayallerine, yazık değil mi ailelerinin emeklerine... Belediyelerimizin istihdam meselesini çözme kapasiteleri sınırlıdır. İstihdam meselesini bu ülkede merkezi hükümet çözmelidir.

Bunun Adı Soygundur

Ama TÜİK’in rakamları ortada. Erdoğan Şahsım Hükümeti’nin, işbaşında olduğu son üç yılda, 2018 Nisan ayından, 2021’in Nisan ayına, gerçek işsizlerin sayısı 4 milyon 635 bin kişi artmış. Yine işsizlerin sayısı 3 yılda ikiye katlanmış. Aynı dönemde birde 867 bin yurttaşımız çalıştığı işini kaybetmiş. Erdoğan Şahsım Hükümeti, milletimize yeni iş veremediği gibi, olan işini de milletimizin elinden almış. Son üç yılda yoksullarımızın sayısı da 2 milyon 57 bin kişi artarak, 17 milyon 921 bin kişiye ulaşmış. Ülkemizde her beş kişiden biri yoksul. 17 milyon 921 bin yurttaşımız, ayda bin 239 lirayla geçinmeye çalışıyor. Ama diğer tarafta sarayın beslemeleri 2 maaş, 3 maaş, 5 maaş, 10 maaş, yetmez 11 maaşla abat oluyorlar. Bugün gördük ki, daha önce vekillik yapmış, Tarım Kredi Kooperatifleri Genel Müdürü 11 ayrı yerden, 11 maaş alıyor. Beyefendinin danışmanı da 5 ayrı yerden, 5 maaş alıyor. Açıkça ifade edeyim, bunun adı soygundur. Çiftçi kan ağlarken, çiftçinin tarlasına, traktörüne, ineğine haciz koyan bu kuruluşa sıkılmadan çökmüşler. Bunu söyleyince kızıyorlar. Ama bir daha söylüyorum, çiftçinin kooperatifine bu kadro çökmüş. Bu ne ya?

İnsanlar Yaşamlarına Kıyıyor

Ne demişler: “Aç doyar, açgözlü doymaz.” Ama diğer tarafta ülkemizde 26 milyon 363 bin kişi, beklenmedik bir harcama çıktığında bunu karşılamakta çok zorlanıyorum diyor. 48 milyon 550 bin vatandaşımız, evinden uzak bir hafta tatil yapamıyor. 30 milyon 538 bin vatandaşımız ise, iki günde bir sofrasına bir kap et yemeğini koyamıyor. Sonrada bu tablonun sorumlusu olan, Erdoğan Şahsım Hükümeti’nin başı çıkıyor, dönüyor muhalefete “Açları

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

buyurun siz doyurun” diyor. Kendini kaybediyor. Bugün bu ülkede açlıktan, yoksulluktan, işsizlikten ve umutsuzluktan, insanlarımız yaşamlarına kıyıyor. Yine son bir ayda 20 polisimiz intihar etmiş, canına kıymış. İçişleri Bakanı, bununla ilgili tek laf etmiyor. Bunun sebebi ne? Bunu derhal araştırıp çözmek zorundasınız. Ama bakan bunun yerine, “2019’da 7 bin polis alımı için verilen ilana, 105 bin 128 kişi başvurdu” diye övünüyor. Beyefendi, insanlar memlekette korkunç bir işsizlik olduğu için her yerde başvuru kuyruklarında bekliyor. Ve siz, milletin size emanet ettiği evlatlarına, sahip çıkamıyorsunuz.

O Ahkâmı İçişleri Bakanına Kes

Bu arada, “Ayda 10 bin dolar rüşvet alan siyasetçinin ismini açıklamayarak”, suç işleyen Bakan, suçları kovuşturmakla görevli olan polislere, geçtiğimiz hafta sonu, hangi yüzle hitap edebiliyor? Kanunları korumakla yükümlü olarak yetiştirilen bu çocukların karşısında nasıl durabiliyor? Erdoğan Şahsım Hükümeti milletimizin aş-ış davasına gözlerini kapatmıştır. Milletimizin davasına sırt çevirenler, şimdi çıkmış, kavgalı eve dönen partisinin mensuplarına, “Biz bir davayız. Davanın mensubu olanlar, birbiri aleyhine konuşmaz” diye ahkâm kesiyor. Erdoğan’a tavsiyemiz o ahkâmı örgütüne değil, atadığın İçişleri Bakanına kes. Bu ülkenin seçilmiş Başbakanına, nasıl kumpas kurduğunu ballandıra ballandıra anlatan, bu atama İçişleri Bakanı değil mi?

Herkes Erdoğan Sonrasına Hazırlanıyor

Partide herkesin Erdoğan sonrasına hazırlandığı, birbirleri için dosyalar topladığını cümle âlem konuşmuyor mu? Ama Erdoğan çıkmış bir davadan bahsediyor. Bu davanın, doların yeşili olduğunu, alınan ihaleler ve şişen banka hesapları olduğunu, üç beş ayrı yerden alınan ballı maaşlar olduğunu, uçan kaçan Saraylarda yaşanan şatafat olduğunu, sadece milletimiz görüp, öğrenmedi. AK Parti örgütünün mensupları da görüyor. Şimdi onlara “Biz bir davayız. Davanın mensubu olanlar, birbiri aleyhine konuşmaz” diyerek, vicdanlarının sesini susturamazsınız. Kişisel menfaat ve ikbal peşinde koşanların, Ulvî dava ve hedefleri olamaz! Ne güzel diyor Aliya İzzetbegović; “Ulvi hedef, aşağılık bir vasıtayı kutsal kılamaz, fakat aşağılık bir vasıta, her hedefi küçültebilir ve yıpratır.”

Biriken Çamuru Temizlemek İçin Bunları Yapacağız

Bu ülkede yönetenler ve yandaşları Karun olurken, millet fukaralaştı. Kimsenin ağzının tadı, tuzu kalmadı. Şimdi siyasette ve ülkemizde, 19 yıldır biriken çamuru, pisliği, kiri, pası, temizlemek için, yapılacaklar bellidir. Sayın Genel Başkanımız; temiz siyaset ve temiz toplum için yol haritamızı, İkinci Yüzyıla Çağrı Beyannamemizde ilan etti. Güzel ülkemizi bu çamurdan mutlaka arındırmaya kararlıyız. Yepyeni ve Güçlendirilmiş Parlamenter Sistemi getireceğiz. Kuvvetler ayrılığını, millet adına hesap sormayı, milletin hakkını hukukunu savunmayı, adaleti güçlendirmeyi vadediyoruz. Yargı üzerindeki baskıları kaldıracacağız. Siyasi Ahlak Yasası’nı çıkaracağız. Siyasetin finansmanını şeffaf hale getireceğiz. Emekli vekillerin, bakanların, üç beş ayrı yerden maaş almalarına son vereceğiz. Kamu ihale Kanunu’nu, Rekabet ve şeffaflığı sağlayacak şekilde, yeniden düzenleyeceğiz. Sayıştay’ı gerçek işlevine kavuşturacağız. TBMM’de Kesin Hesap Komisyonunu kuracağız. Başına da muhalefet partisinden birini getireceğiz.

Siyaset de Ekonomi de Rahatlayacak

Bu adımlar sadece siyaseti rahatlatmakla kalmayacak, ekonomide kaybolan güveni de tesis edecek. Bunların yapıldığı, şeffaflığın sağlandığı bir ekonomide, işsiz sayımız 2,5 milyon kişi artarken kimsede kalkıp milletle aday eder gibi yüzde 7 büyüdük” diyemeyecek. 128 milyar dolar TCMB kasasından, yok yere buharlaşmayacak. İhaleler üç beş yandaşın elinde toplanmayacak. Dövizle garanti verilmeyecek. Yolsuzluk ve yoksulluk olmayacak. Tank-Palet Fabrikaları Katar’a peşkeş çekilmeyecek.

MKE’yi Kime Peşkeş Çekeceksiniz

Bu arada Tank-Palet demişken, Erdoğan Şahsım Hükümeti, Makine Kimya Endüstrisi Kurumu’nu Anonim Şirket haline getirmek istiyormuş. Hayırdır, Milli Savunmamızın gözbebeği, yüzlerce yıllık bir kurumumuzu, şimdi kimlere peşkeş çekmeye hazırlanıyorsunuz? Kime, neyin sözünü verdiniz?

Sarıklı Amiralin Üstünü Örtmeye Kalkmayın

Erdoğan hafta sonu “Talan İstanbul Projesi” için, görüş açıklayan 104 emekli amirali kast ederek, “Hesapları soruluyor” dedi. “Sizin devletle, milletle ne işiniz var” diye de ekledi. Peki Erdoğan’ın emekli vekillerinin, 11 ayrı yerden 11 maaş alırken bu soru neden sorulmuyor. Onların devletle ne işi var? Ama emekli amiraller “görüş beyan edince”, hesap soruluyor. “Devletle, milletle ne işiniz var” deniyor. Peki, tarikat evinde sarıklı, cübbeyle yakalanan Muvazzaf Sarıklı Amiralin, hesabı ne oldu? Sayın Akar, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı soruşturmayı tamamladı mı? Tamamladıysa Yüksek Disiplin Kurulu’nu neden toplamıyorsunuz? Yoksa bu cübbeli Amirali, ordudan ihraç etmek yerine tüm özlük haklarını vererek emekli etmeye mi çalışıyorsunuz? Bunun için Yüksek

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Askeri Şura'ya kadar soruşturmayı ertelemek mi istiyorsunuz? Sayın Bakan, oturduğunuz makam, "Keşke Yunan ülkeyi işgal etseydi" diyenlere sahip çıkma makamı değildir. Kışlaya siyaset sokma makamı hiç değildir. Devletimiz baki, bu hükümet gidicidir. Milletimiz de bunu bilmektedir.

Buhran Vatandaşın Suçu Değil

Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak, umutsuzluğu asla kabul etmiyoruz. Türkiye Cumhuriyeti Devleti büyük bir devlettir. Milletimiz de büyük bir millettir. Biz bu ülkenin yaşadığı en derin krizlerden birinde, ülkemizi ayağa kaldıran ehliyetli kadrolara sahibiz. Eğer Türkiye, bugün büyük bir buhran yaşıyorsa, bu vatandaşlarımızın suçu değildir. Bu ülkeyi yönetme kabiliyetini tamamen yitirdikleri halde, sıcak koltuklarına yapışan, oradan bir türlü kalkmamak için ısrar edenlerin suçudur. Biz Türkiye'yi düze çıkarmak için hazırız. Yeni Kurullarla, Yeni Kurumlarla, Yeni Kadrolarla ülkemizin ufkunu açmaya hazırız. Ülkede gerginliği bitirmeye, parti ayrımı gözetmeden, bu ülkeyi seven herkesle kucaklaşmaya hazırız. Biz milletimizin sadece oyuna değil, gönüllerine de talibiz. Biz insanlarımızı ötekileştirmeye değil, birleştirmeye geliyoruz. Biz bu ülkenin tertemiz insanlarıyla beraber, kimseyi dışlamadan, yepyeni bir geleceği inşa etmek için geliyoruz.

Seçim Yasalarıyla Oynayanın Gidişi Yakındır

Biz hazırız, artık vakit tamam. Milletimiz de, "Yakamızdan düş, sandıktan kaçma Erdoğan" diyor. Öyle gözüküyor ki, artık Cumhur İttifakı da sonlarının yaklaştığını görüyor. O nedenle de şimdi Seçim Yasası'nı değiştirmeye hazırlanmış. Siyasette bilinen bir kuraldır. Bir yönetim seçim yasalarını değiştirmeye çalışırsa, artık gidişi yakındır.